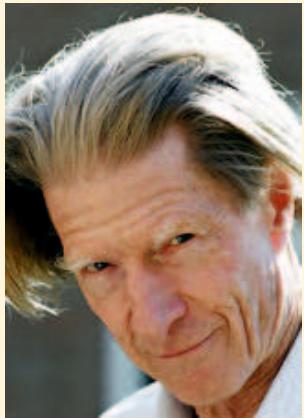

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಶೈಲ್ಫ್‌ಲೆಸಿಡ ಬಹುನಾಮಧ್ವರ ಆಕರ ಕೊಳಗಳು

ಜಾನ್ ಗುಡಾನ್

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಶರೀರ ತ್ರೀಯಾ ವಿಜ್ಞಾನದ 2012ರ ನೋಬಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನಿಂದ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ನ ಗುಡಾನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಸರ್ ಜಾನ್ ಗುಡಾನ್ ಮತ್ತು ಜಪಾನಿನ ಕ್ಲೌಡ್‌ನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಶಿನ್‌ ಯಿಮನಾಕ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವಂತಹ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಮರುಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅವಗಳು ಗಭರ್‌ಸ್ಟ ಶಿಶುವಿನಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಬಹು ಸಾಮಧ್ಯ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಜೀವಕೋಶಗಳಾಗಿ ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಉಂಟಕಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಅವರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ದೇಹದಲ್ಲಿನ ಮಿದಳು, ಹೃದಯ ಮತ್ತಿನಿಂತೆ ಅಂಗ ಭಾಗಗಳು ಭಗ್ಗೆಗೊಂಡಾಗ ಅವಗಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ನ್ಯಾನತೆಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಬಹುದೆಂತಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಗತ್ಯವಾದ ಭೂಳಾದ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಈ ಶೋಧ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದ್ದು.

ಶಿನ್ ಯಿಮನಾಕ

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಉಂಟಕಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತರೆದರಿಸಿದೆ. ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಮರು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕು ಉಳಿಸಿಸುವುದರಿಂದ ಭೂಳಾದ ಆಕರಕೋಶಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಾಂಡಕೋಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಬಹುದಾದ ಬದಲಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಲೆಮಾರಿನ ಗುಡಾನ್ ಮತ್ತು ಯಿಮನಾಕ ಅವರು ತಮ್ಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮೂಲಭೂತ ಶೋಧಕಾಗ್ಗೆ 2009ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕೆಯ ಅಲ್ಫೋಲಷ್ಟ್ರ್‌ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾದುದೊಂದು ವಿಶೇಷ. ನಾವೆಲ್ಲ ನಿಷೇಚನಗೊಂಡ ಅಂಡಾಂಡ ಬೆಳೆದ್ದೇವೆ. ಗಭರ್‌ತಳಿದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಳಾದ ಅಪಕ್ಷಗೊಂಡ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅವು ಆಕರಕೋಶಗಳನಿಸಿದ್ದು ಅವು ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಜೀವಕೋಶಗಳಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿ ಚರ್ಮ, ರಕ್ತನಾಳಗಳು, ಸ್ವಾಯಂ, ಕರುಳು, ಮೂಳೆ, ಹೃದಯ ಮುಂತಾದ ಅಂಗಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಉಂಟಕಗಳಾಗಿ ಹೊರಹೊಮುತ್ತವೆ. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ವೈಕೆ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ವಯಸ್ಸನಲ್ಲಿನ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಮನಃ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ಹೊಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆಕರಕೋಶಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಅಸಾಧ್ಯವಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಹೊಸ ಆಕರ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಭೂಳಾದಿಂದ ಮಾತ್ರ ದೊರಕಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಅಂಗಭಾಗವನ್ನು, ಉಂಟಕವನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಬಗೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಸ್ವರ್ಚಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಚ್‌ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆಯ ವೇಗಕ್ಕೆ ತಡೆಹಾಕಿದ್ದಿತು.

ಭೂಳಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಣಗೆ, ಅದರಲ್ಲಿನ ಜೀವಕೋಶಗಳು ನರಕೋಶ, ಸ್ವಾಯಂಕೋಶ, ಈಲಿ, ಕರುಳು ಹಿಂಗ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಮಾರ್ಪಾಟಿಕಾಗ್ಗೆ ತರುತ್ತವೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಮಧ್ಯದ ಕೋಶಗಳು. ಅವು ವಯಸ್ಸನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕ್ರೈಕೆಲ್ಜ್‌ವೈಕೆಲ್ಜ್ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಎಂದರೆ ಭೂಳಾದ ಅಪಕ್ಷ ಕೋಶಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ಪಕ್ಷಕೋಶಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಹೊಗುವ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಎಂದರೆ ಪಕ್ಷಗೊಂಡ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೋಶ, ಹಿಂದಿನ ಅಪಕ್ಷ ಬಹುಸಾಮಧ್ಯದ ಕೋಶದ ಪಟಕ್ಕೆ ಹಿಂಬರಿಕೆಯಾಗಿ ಸಾಗಿ ಬರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವನಿಸಿದ್ದಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ದೇಹದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ತಳಿಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಿತು. ದೇಹದ ಅಂಗಭಾಗಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಳಿಸುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅವಗಳ ಅಂತ್ಯ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಹೃದಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಹೃದಯದ ಜೀವಕೋಶಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕರುಳ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಕರುಳಿನಂತೆ ಸದಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. 1962ರಲ್ಲಿ ಗುಡಾನ್ ಕಪ್ಪೆಯ ಅಂಡಕೋಶಪೋಂದರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯೋಗವೊಂದರ ಮೂಲಕ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಹಿಂಘಾವಿವಾಗಿ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಗುಡಾನ್ ತಮ್ಮ ಶೋಧವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವರುಷ ಶಿನ್ ಯಿಮನಾಕ ಜನ್ಮ ತಳಿದರು ಅವರು 44 ವರುಷಗಳ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿನ ಪಕ್ಷಗೊಂಡ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಮರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಿಗಿರಳಪಡಿಸಿ ಅವಗಳನ್ನು ಅಪಕ್ಷಕೋಶಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಬೆಳೆದ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಭೂಳಾದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಜೀವಕೋಶವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು ಎಂದಾಯಿತು. ಹಿಂಗೆ ‘ಪ್ರಜೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ’ ಜೀವಕೋಶಗಳು

ఆకర్షణోతగళాగి కాయ్ నివాహిసబల్లవాగివే. అవుగళన్న బేరే బేరే బగెయ లూతకగళన్నాగి యావుదే గభ్రస్త జీవవన్ను నాతపడిశద బేళసబముదాయితు. ఈ విజ్ఞానిగళు మాడిద ఈ అభూతమావచశోధ జీవకోటగళ బేళవణిగే మత్తు అవు తోపడిసువ తమ్మ వితీష్టతేయ బగెగిన నమ్మ అభివృయవన్ను బదలిసిదే. పక్షగొండ జీవకోటగళు తమ్మ వితీష్టతేయన్ను కాయ్యిరిసికోండు లుళియబేళల్లు. మానవ జీవకోటగళ కాయ్ ఏధానవన్ను హింబరికయాగి సాగువంత మాడి రోగశ అధ్యయన, రోగనిదాన మత్తు జికిత్స ఏధానగశ బేళవణిగేయల్లి హోన అపకాశగలు లభ్యవాగిసివే. వయస్య వ్యుతీయ లూతకగళింద రాపిసిద ఆకర కోటగళన్ను ‘లుద్దిపిసిద బమ సామధ్యద ఆకర కోట’ గల్ందు కరెయలాగిదే. హీగె లుద్దిపిసిద బమసామధ్యద ఆకరశోటగళన్ను యమనాక దోరికిసి, బమ రూపి మానవ ఆకర కోటగళన్ను దోరికిసలు జీవంత మానవ భూతిగళన్ను బళసచేకాద అగ్యావన్ను దూరమాడిద్దారె. అవుగశ సంతోధనా కాయ్ దల్లి ఎదురాగిద్ద అనేక స్నేఇక ప్రత్యేగళన్ను నివారిసిదె. లుద్దిపిసిద బమసామధ్యద ఆకరశోటగళన్ను మూలభూత వ్యుద్యకీయ సంతోధనెయల్లి బళసి మనుష్ణనల్లి తోరిబరువ పాకినోసనో రోగ, జలన నరకోట రోగి, మోదల బగెయ సక్రేకాయిలే మత్తు కుడుగోలు కణ రోగదల్లిన వ్యక్తియగళన్ను అధ్యమాడిచేశల్లు సాధ్యవాగిదె. తమ్మ దేవదింద దోరికిసిద ఆకర కోటగళన్ను జిక్కిస్తేయల్లి బళసువ కాలమారపిల్ల. ఆ రీతియ బళకేయింద లూతకగళ త్రాజ్ఞిరువుదల్లి మత్తు ప్రతీరోధ సామధ్యవన్ను దమనమాడువ జీవధగశ సేవనే అగ్యావిరువుదిల్ల.

ఒందు జీవకోశదింద మత్తొందు జీవకోశకే అప్పగల నూక్కియస్ను నాటి మాడువ కాయ్కె గుడాఫాన్ దక్కిన ఆట్టిచేయ కష్టయైన్ను బటసిదరు. అవరు మరికష్టయ కరుణ మేలుదర శోశద నూక్కియస్ను కష్టయ నూక్కియస్ను హోరతేగిద అండకోశముకై నాటిమాడిదరు. అదర ఫలవాగి తళయ దృష్టియింద సమహోలిక పడేద మరికష్టయు బేళవణిగ హోందితు. భూరివన్ను వయస్థనన్నాగి మాడలుబేంకాద ఎల్ల తళిసూచనేగళు వయస్థ జీవియ జమా, స్వాయం, నెర, కరుణ మత్తికర లొతకగళన్న రాపిసువ విలిష్ట జీవకోశగళల్లి జీవంతవాగిరుత్తపే ఎంటుదు ఆ పయోగ సష్టపదిసితు.

ಕಪ್ಪೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿನ ಡಿಎನ್‌ಆರ್ ರೂಪಿಸುವ ಡಿ-ಆಸ್ಟ್ರಿರ್ಯೆಚ್‌ಬೊನ್‌ನ್ಯೂಕ್‌ಯಿಕ್ ಅನ್ನು ಜರ್ಮನ್ ಅಥವಾ ಕರ್ತೃಗಳಿನಿಂದ ಪಡೆದು ಹೊಸ ಮರಿಕಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು. ಈ ಪ್ರಯೋಗವು ಡಿಎನ್‌ಆರ್ ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿತು. ಬೆಳ್ಳದ ಜೀವಿಯಲ್ಲಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಇಡೀ ಜೀವಿಯ ತಳಿಸೂಚನೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿಯಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಜೀವಕೋಶ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಿಂಡಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಉದ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ ಬಹುಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಕರ್ಷಕ ಕೋಶಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಎಂದರೆ ಬೆಳ್ಳವರ್ತಿಗೆ ಹೊಂದಿದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹೋಧವನ್ನು ಗುಡಾನ್‌ನ್ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನ, ಹೊಲಿ ಎಂಬ ಕುರಿಯನ್ನು ವಯಸ್ಸು ಕೋಶಗಳ ಡಿಎನ್‌ಆರ್ ಬಳಸಿ ಪ್ರತಿಸ್ಯಾಮಿ ಮಾಡಿದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆಯೇ ತೋರಿಸಿದ್ದು ಅಳಕರಿಯ ಸಂಗತಿ.

ಕೆಲವು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿನ್ಯ ಆಕರ ಕೋಶಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಅವು ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಣಿದ ಕಾಂಡಕೋಶಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲದಾಗಿರುವದನ್ನು ಕಂಡರು. ಹೀಗೆ ವರ್ಯಸ್ಕ ಉತಕಗಳಲ್ಲಿನ ಪಕ್ಕಗೊಂಡ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಭೂಣಿಕೋಶಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಪಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯತ್ತ ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆನ್ನುವುದು ದೃಷ್ಟಪಟ್ಟಿತು. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಭೂಣಿವನ್ನು ನಾತಪಡಿಸಬೇ ಪ್ರಾಧಿಕ ಮೂಲಭೂತ ಕೋಶಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಯಿತು. ಕೆಲವೇಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸನ್ವಿಷೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟಕೋಶಗಳು ತಮ್ಮ ಬೆಳಗವೇಗೆಯ ಗಡಿಯಾರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾಯಿತು. ಅದೇ ಜೀವಿಯ ವರ್ಯಸ್ಕ ಕೋಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಣಿದಲ್ಲಿನಂತಹ ಆಕರಕೋಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಭೂಣಿದ ಆಕರಕೋಶಗಳಂತೆ, ಹೀಗೆ ಉದ್ದೇಷಿಸಿದ ಬಹುಸಾಮಧ್ಯದ ಆಕರ ಕೋಶಗಳ ಕಾರ್ಯದಿಂದ 200ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಗೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯ ವರ್ಯಸ್ಕಕೋಶಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಗುಡಾ-ನರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶಿನ್ಯ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಬೆಳಗವೇಗೆಯ ಜೀವವಿಜಾನದ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿ, ಜೀವಕೋಶಗಳು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಪಕ್ಕಗೊಂಡ ಕೋಶಗಳು ಅವು ಬದುಕಿರುವ ಕಾಲದಾದ್ದಂತ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಉದ್ದೇಷಿಸಿದ ಬಹುಸಾಮಧ್ಯದ ಹೋಗಗಳ ವಿಜ್ಞಾನ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಿರುತ್ತದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ರೋಗಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ದೇಹದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದರ ಸಹಜ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿರಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಬಹುಸಾಮಧ್ಯದ ಜೀವಕೋಶವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಈ ಮೂಲಭೂತ ಹೋಗಗಳ ಭೂಳಿದ ಆಕರ ಹೋಗಗಳ ಬರೆಯುವ ಹಲಗೆಯಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಕೋಶವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಬಹುದಿನ್ನು, ಸಿದ್ದಮಾಡಿವೆ.

ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಶೋಧ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿದ್ದು, ಅವಗಳು ದೇಹದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾಶಹೊಂದಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ರೋಗಿಯ ದೇಹದಲ್ಲಿನ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಮರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಅದೇ ತಳಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ವೈಗ್ರಹ ಆಕರ್ಷಕೋಶಗಳನ್ನು ಯಾರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ರೂಪಿಸಬಹುದು; ನಂತರ ಅವಗಳ ಕಾರ್ಯವೈಖಲಿರಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ದೇಹದ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯಾದ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ದೊರಕಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಲಿ, ಚಮದಂತಹ ಉತಕಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ರೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೀಪಿಸಿದ ಬಹು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಕರ್ಷಕೋಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಉತಕವನ್ನು ಭರ್ತೀಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬರಲಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೀಪಿಸಿದ ಬಹು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಕರ್ಷಕೋಶಗಳು ಬೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಡಾ. ಪಿ.ಎಸ್. ಶಂಕರ್
psshankar@hotmail.com

ಕನಿಷ್ಠ ಸಾಂದ್ರತೆ, ಪರಮಾವಧಿ ಶಕ್ತಿ! ಸಮಿಶ್ರ ವಸ್ತುಗಳ ಅದ್ಭುತ ಲೋಕ

ಸಿ.ಆರ್. ಸತ್ಯ

ಲೋಹಗಳ ಬಳಕೆ

ಆಧುನಿಕ ಮಾನವ ಇಂದಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಲೋಹಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ. ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಕಬ್ಜಿ, ಉಕ್ಕಾ, ತಾಮು, ಜಿನ್ನು ಚೆಳ್ಳಿಯಂತಹ ಲೋಹಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆಯಿಂದರೆ, ಅವುಗಳ ಅಷ್ಟಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ! ಕಳೆದ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರೇ ಲೋಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅರಿವು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆರಿದೆ; ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಉದ್ದಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲೋಹಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಗೊಳಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ತೀವ್ರಗೆಂತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆ. ಭಾವಿತ ಮೇಲೆ, ನೀರಿನಡಿಯಲ್ಲಿ, ಆಕಾಶ-ಬಾಹ್ಯಕಾಶದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು; ಆಧುನಿಕ ಯಾಧ್ಯದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು; ಅನು ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಕ್ಷೇತ್ರ; ಕ್ಷಾರಾರ್ಥಿ ಉಪನಿಷತ್ತಗಳು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಹಾಗೂ ರೋಬೋಟಗಳು; ಯಂತ್ರಗಳು; ದಿನ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾರಿರಾ ಸಲಕರಣೆಗಳು - ಇವೆಲ್ಲವೂ ಲೋಹಗಳ ಬಳಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಪ್ರೋಟಿ

ಹಾಗಾದರೆ, ಈ ಲೋಹಗಳಿಗೆ ಬೇರಾವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರೋಟಿಯೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಇದೆ! ಏನು ಈ ವಸ್ತುಗಳು? ಇವೇ ಸಮಿಶ್ರ ವಸ್ತುಗಳು. ಇವು ಇತ್ತಿಚಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಪಾಲ್ಪಿಕ್ ಯುಗದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಸ್ತುಗಳು (ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಸಿಟ್ ಮೆಟ್ರಿಯಲ್) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ); ಕೆಲವು ಲೋಹಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಂತ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅನೇಕ ಬಳಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಹಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ನೂತನ ಉಪಯೋಗಗಳಿಗೂ ಅನುಗುಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಹಾಗೂ ನೈಸಿಕ ವಸ್ತುಗಳು. ಈ ನೂತನ ವಸ್ತುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅರಿಯುವ ಮುನ್ನ ಒಂದು ಕ್ಷಣಿ ನಮ್ಮ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯೋಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣ.

ಅಲ್ಲಿ ಗೃಹಿಣಿಯೊಬ್ಬಳು ‘ಸಾಂಭಾರ್’ ಮಾಡುವ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ಎಡುರಿಗೆ ತೊಗರಿ ಬೇಳೆಯಿದೆ; ಕತ್ತರಿಸಿರುವ ತರಕಾರಿ ಹೋಳುಗಳಿವೆ; ಉಪ್ಪು, ಸಾಂಭಾರ್ ಪುಡಿ, ಹುಣಿಸೇ ರಸ, ಒಗ್ಗರಣೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಸಾಸುವೆ, ನೀರು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಗೃಹಿಣಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಪ್ರೇರ್ ಕುಕ್ಕರ್ ನಲ್ಲಿ ನೀರು, ಬೇಳೆ, ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಆವಿಯಲ್ಲಿ ಕುದಿಸಿ, ಬೇಯಿಸಿ, ನಂತರ ಕುಕ್ಕರ್ ನಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅವಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಕುದಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲವು ನಿರ್ಮಿತಗಳಲ್ಲಿ ಫಮಫಮಿಸುವ ಸಾಂಭಾರ್ ಅನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ಸಾಂಭಾರಿನ ರುಚಿಯನ್ನು ಈಗ ನಾವು ನೋಡೋಣ. ಆಹಾ, ಅದೊಂದು ನೂತನ ಮೈ ನವರೇಳಿಸುವ ರುಚಿ! ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಅವಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಬೇಳೆಯ ರುಚಿಯೂ ಅಲ್ಲ; ತರಕಾರಿಗಳ ರುಚಿಯೂ ಅಲ್ಲ; ಉಪ್ಪು ಶಿಾರಗಳ ಪ್ರತೀಕವೂ ಅಲ್ಲ! ಆದರೂ ಈ ರುಚಿ ಬಂದದ್ದು ಅವಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮೂಲ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದಲೇ! ಹಿಂಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡ ಈ ಸಾಂಭಾರ್ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಿಶ್ರ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಒಂದು ಬಳ್ಳಿಯ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾಂಭಾರ್ ಈಗ ಪೂರ್ವ ನಿಯೋಜಿತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದಾಗಿ. ಹೊಸದಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಹೊಸ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣವಿರುವ ನೂತನ ಪದಾರ್ಥ.

ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಿತ್ತವನ್ನು ಈಗ ಮೊಹಂಜೊದಾರೋ - ಹರಪ್ಪಾ - ಈಜಿಪ್ಪು ಕಡೆ ಹರಿಸೋಣ.

ಈ ಜಾರಿತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮೊವರ್ಚರು ತಮ್ಮ ವಸತಿಗಳಿಗಾಗಿ, ದೇಸುಲಗಳಿಗಾಗಿ, ಸ್ವಾಪಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೂ ಏನು? ಒಣಿಗದ ಮುಲ್ಲನ್ನೋ ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗಿಡಮರಗಳ ನಾರನ್ನೋ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ದೂರಕುತ್ತಿದ್ದ ಜೀಡಿಮಣಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ, ಈ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಎರಕದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟು, ಇಟ್ಟಿಗೆಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರು. ನಂತರ ಈ ಇಟ್ಟಿಗೆಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಅವಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಣ್ಣವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ನಿಮಾಂಜಣಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಇಂತಹ ನಿಮಾಂಜಣಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ, ಮಳ್ಳ-ಗಾಳಿ-ಉಪ್ಪತ್ತ-ಭಾರ-ಹೊಡತ್-ಇಂತಹ ನಾನಾ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಗೂ ಜಗ್ಗದೆ ಇಂದಿಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸವಾಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮೊವರ್ಚರು ವಿನ್ಯಾಸಿಸಿದ ಇಂತಹ ಈ ಜೀಡಿಮಣಿ ಬೆರೆತ ಹುಲ್ಲಿನ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುವಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ.

ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತು

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಅದರೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನಾವು ನಿಸಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು ಕಾಣಬಹುದು. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೂಲ ಪರಾಧರ್ಗಗಳ ಮಿಶ್ರಣಿಂದ ಮೂಡಿ ಬರುವ - ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳಿಳ್ಳ -ನೂತನ ವಸ್ತುವಿಗೆ ನಾವು ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮೂಲ ಪರಾಧರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ಮೂಡಿ ಬಂದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯೇ ಕಾಣಿದುವ ಈ ಹೋಂದಾಣಿಕೆ ಸಂಕ್ರಮ (ಸಿನಜಿ) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ, ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತರಹದ ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳು ಈಗಿನ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಈ ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದು - ಗಾಢವಾದ ನಾರು ನೂಲುಗಳು; ಮತ್ತೊಂದು ನಾರು ನೂಲುಗಳನ್ನು ಅವರಿಸಿಕೊಂಡು ವಸ್ತುವಿಗೆ ಆಕಾರ ನೀಡುವ ಮಾಡ್ಯಮಗಳು.

ಆಧುನಿಕ ದ್ರೋಧರಿಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ನೂಲುಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಸಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು ದೋರಕುವ ನೂಲುಗಳೂ ಆಗಿವೆ; ಇವುಗಳನ್ನು ಅವರಿಸುವ ಮಾಡ್ಯಮಗಳು ವಿಶೇಷ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಎರಡೂ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಂಜಿನಿಯರಿಗಳು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಪರಾಧರ್ಗಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ, ಮೆರುಗು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಡುತ್ತವೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟ-1 ರಲ್ಲಿ ಹೊಡಳಿಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಸರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಹಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುದಿವೆ?

ಪಟ್ಟ-2 ಅನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಇದರಿಂದ ಹೇರಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಲೋಹಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಾಂದ್ರತೆ, ಹೆಚ್ಚು ತ್ವರಣೆ ಅಥವಾ 'ಮಾಡುಲ್ಪೂ' ಗುಣಗಳಿಂದರೆ, ಅದರಿಂದ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಪರಾಧರ್ಗ ಕೆಮ್ಮೆ ತೂಕದಾಗಿದ್ದರೂ ಲೋಹಗಳ ಪರಾಧರ್ಗ ಗಳಿಂತೆಯೇ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಲನವಲನಗಳಿರುತ್ತವೋ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪರಾಧರ್ಗಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಜಲನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಮ್ಮೆ ಮಾಡಿ, ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

- ಪಟ್ಟ 2 ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಇತರೆ ಗುಣಗಳು ನಿಮಾಂಜಣಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಯಂತ್ರ ತಯಾರಿಕಾ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ, ತಾಪಮಾನದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ, ಸಾರಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ (ರಾಕೆಟ್, ಕ್ಷೀಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ) ಲೋಹಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಕಾರರಿಗೆ ದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ.

ಇಷ್ಟ ಸಹಾಯಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಳ್ಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಗೆ, ಆದಾಯಕರವಾಗಿ, ಬಳಸಲು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಕಳೆದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದಲ್ಲಿ ನಾನಾರೀತಿಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ನಡೆದಿವೆ; ಅದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಗ್ರಾಹಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುವಿನ ಉಪಯೋಗ ಎಷ್ಟರು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಜಿತ್ರಗಳನ್ನು ಲೇಬಿನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಉಪಯೋಗಗಳು, ಬಹು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದವು; ಲೋಹಗಳಿಂದಾಗಲೇ ಮತ್ತಾವ ವಸ್ತುವಿನಿಂದಾಗಲೇ ಇಂತಹ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಲೇಬಿನದಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಗ್ರಾಹಕರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಹೇಗೆ ಒಂದು ಪರಾಧರ್ಗವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿ ಪರಾಧರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಣಿತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅರಿವು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳ ಪಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಒಂದೆವಾಳವನ್ನೂ ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಾಕೆಟ್‌ಗಳು, ಉಪಗ್ರಹಗಳು; ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ ಹಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೀಪಣಿಗಳು; ಲಘು ಹೆಲಿಕಾಪ್ರೋ ಹಾಗೂ ಲಘು ವಿಮಾನಗಳು; ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದ ವಾಯುಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನ; ರಾಸಾಯನಿಕ ತಯಾರಿಕೆ; ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ; ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿಮಾಂಜಣಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಮೂಡಿ ಒಂದಿರುವ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು.

ಅದರೆ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೀತ್ರಗಳಿಂತ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಒಳಗೊಂಡು ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳ ತಾಜ್ಜೀ, ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಪರಾಧರ್ಗ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗುವ ಸಮಾನಾಂತರದಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳ ಮನರೂಬಳಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ತಾಜ್ಜೀವನ್ನು ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು-ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪಟ್ಟಿ - 1: ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮೂಲ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ವರ್ಗ-1: ಎಳೆಗಳು, ನೊಲಿನಿಂದ ನೇಯ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಇತರೇ ದೃಢೀಕರಿಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು	ವರ್ಗ-2: ವಸ್ತುವಿಗೆ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು (ಮಾತ್ರಾಕೆಗಳು)	ವರ್ಗ-3: ಸಮೀಕ್ಷಣಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಹಾಗೂ ತಯಾರಾದ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಬಣ್ಣ, ಮೆರುಗು ಇಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು.
ಗಾಜು, ಕಾರ್ಬನ್, ಗ್ಲೂಫ್ರೈಟ್, ಅರಾಮಿಡ್, ಪಾಲಿಎಥಿಲೀನ್, ಬೋರಾನ್, ಹೈಸಿಲಿಕ್, ಕ್ವಾಟ್ರೋ, ಸೆರಾಮಿಕ್, ರಾಸಾಯನಿಕ ನೂಲು, ನೇಯ್ಯ ಬಟ್ಟಿಗಳು, ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಜೀನ್ಸುಗಳಾದಾಕೃತಿಗಳು, ಗಟ್ಟಿ ನೂರೆ (ಫೋಮ್‌ಸ್ಟ್ರೋ); ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ನಾರುಗಳು, ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳು	ಧರ್ಮೋಂ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳು (ಪಾಲಿ ಆಲೆಫಿನ್, ಪಾಲಿಅಮ್ಯೂಡ್, ಪಾಲಿ ಎಸ್ಟ್ರೋ, ಪಿಇಲ್, ಪಾಲಿಕೆಡೋನ್, ನೈಲಾನ್ ಇಂತಹವುಗಳು) ಧರ್ಮೋಂ ಸೆಟ್ಟಿಂಗ್‌ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳು (ಎಪಾಸ್ಟ್, ಬೈಸ್ಟ್ರೋ ಎಸ್ಟ್ರೋ, ಪಾಲಿಎಸ್ಟ್ರೋ, ಬಿಸ್ಟಿನಾಲ್, ಪಾಲಿಇಮ್ಯೂಡ್, ಸೈನ್‌ಟ್‌ಎಸ್ಟ್ರೋ ಇಂತಹವುಗಳು)	ಲೋಹಗಳ ಮಾತ್ರಾಕೆಗಳು (ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಮಿಶ್ರ ಲೋಹ, ನಿಕ್ಯೂಲ್, ತಾಮ್ರ, ಸೆರಾಮಿಕ್, ಕಾರ್ಬನ್‌ಕಾರ್ಬನ್ ಇಂತಹವು) ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಪುಡಿಗಳು, ಕಣಗಳು. ವಸ್ತುವಿನ ಹೊರಭಾಗಕ್ಕೆ ಮೆರುಗು, ಬಣ್ಣ, ನಿರೋಧ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಅಂಟಿಸುವ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು.

ಪಟ್ಟಿ 2: ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಲೋಹಗಳ ಮೂಲ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಹೋಲಿಕೆ

- ಸಾಂದ್ರತೆ: ಇದು ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಶ್ಲಾಘನ್ಯ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಗುಣ: ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೀಗಿವೆ; ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳು: 1.4–2.2 g/cc, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ: 2.8 g/cc; ಬ್ರೆಟಾನಿಯಮ್ ಲೋಹ: 4.8 g/cc; ಉಕ್ಕು: 7.8 g/cc
- ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ವಸ್ತುವಿನ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೆಲವು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಹೋಲಿಕೆ ಹೀಗಿವೆ: (ಸ್ವೀಲ್ ಅಥವಾ ಉಕ್ಕೆನ ಮೂಲ ಸಂಖ್ಯೆ 1 ಎಂದು ಉಹಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ)

ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತು	ಟೈಪ್‌ನಿಯಂ ಲೋಹ	ಸ್ವೀಲ್ ಲೋಹ	ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಲೋಹ
ವ್ಯಾಕುಚಿತ ತ್ರಾಣ	2	0.6	1
ವಿಶೇಷ ತ್ರಾಣ (ತ್ರಾಣ ಸಾಂದ್ರತೆ)	2.8	1	1
ವ್ಯಾಕುಚಿತ ಮೊಡ್ಯುಲಸ್	0.6–0.8	0.5	1
ವಿಶೇಷ ಮೊಡ್ಯುಲಸ್ (ಮೊಡ್ಯುಲಸ್ ಸಾಂದ್ರತೆ)	1.4–4.5	1	1
ಚಕ್ರೀಯದಣಿವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ	1.6–4.5	1.6	0.70
3. ಇವಲ್ಲದೇ, ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅವು: ಉಷ್ಣ ವ್ಯಾಕೋಂಚನೆ ಅಥವಾ ಉಷ್ಣ ವಾಹಕತೆ; ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯಾಕೋಂಚನೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹಕತೆ; ತುಕ್ಕ ಅಥವ ಶಿಫಿಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುವ ಗುಣ; ಶಿಫಿಲ ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ಅಥವಾ ಪ್ರಬಲತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ; ಕೆಲವು ದ್ರಾವಕ ಹಾಗೂ ಲವಣಗಳ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿ.			
4. ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳು ಬಹು ಸರಳವಾಗಿರುವುವು ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿರುವುವು			

ಚಿತ್ರ 1:
ಗುಂದು ನಿರೋಧಕ
ಜ್ಯಾಕೆಟ್ ಹಾಗೂ
ಹೆಚ್‌ಟ್ರೋಗಳು

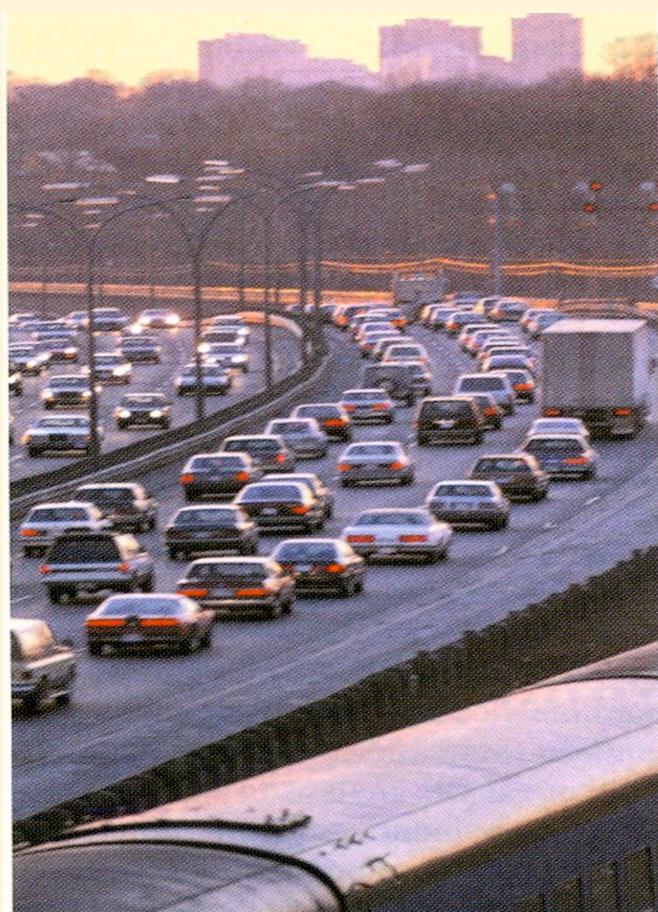
ಚಿತ್ರ 2: ಹಗುರವಾದ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ತಾಪಮಾನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು.

ಚಿತ್ರ 3: ರಾಸಾಯನಿಕ ಉದ್ದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರ್ಯಾಂಕೆಗಳು, ಕೊಳ್ಳಲೆಗಳು.

ಚಿತ್ರ 4: ಕರ್ಮಾಣಧನ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಸೇತುವೆಗಳು.

ಚಿತ್ರ 5: ಆಧುನಿಕ ಮೋಟರ್ ಕಾರ್‌ಗಳ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಇಂಧನದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೊರಬಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

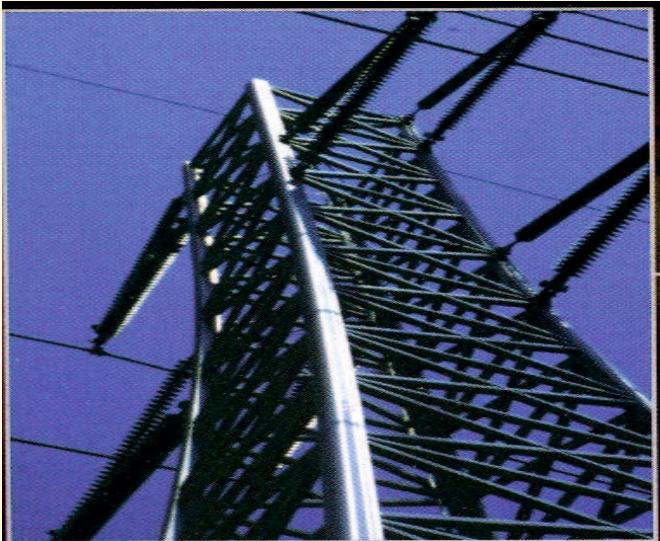
ಚಿತ್ರ 6: ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ವಿನ್ಯಾಸಿಸಿರುವ ರಾಕೆಟ್‌ಗಳು, ಯಾತ್ರಾನೋಕೆಗಳು ಲಘುವಾಗಿರಲು ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳ ಒಳಕೆಗೆ ಆಧ್ಯತ್ಮ ಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ 7: ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ತ್ರೀಡಾ ಸಲಕರಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೇ ತಂಪೂರಾಗುತ್ತಿದೆ.

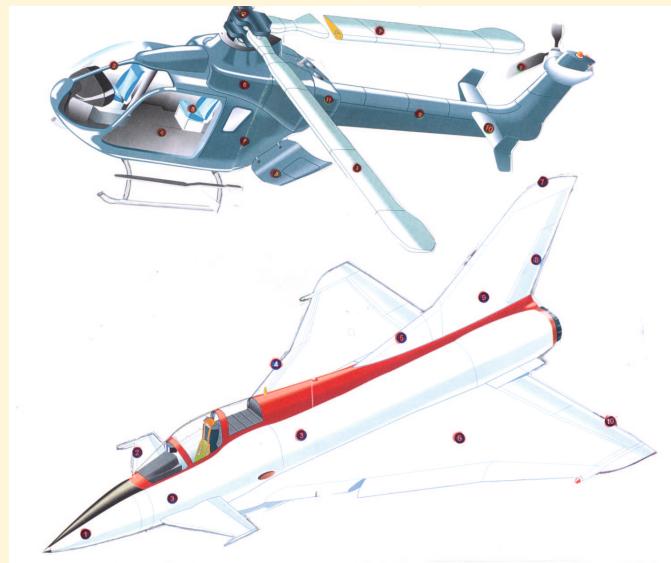
ಚಿತ್ರ 8: ಅಬಲರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಸಮೃದ್ಧ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿ, ಅವನ್ನು ಹೊರುವ ಭಾರ ತೇವ್ರವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದ್ದಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 9: ವಿದ್ಯುತ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟವರ್‌ಗಳು; ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯಾಕೋಚಿತ ಸಲಕರಣೆಗಳು.

ಚಿತ್ರ 10: ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾದ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಗುಂಡು ಹಾಗೂ ಬಾಂಬ್ ನಿರೋಧಕ ಹೊರ ಕವಚಗಳು, ಹಲಗೆಗಳು.

ಚಿತ್ರ 11: ಲಹು ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನಗಳು, ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು ಸಮೃದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೇ ವೇಗದ ಚಲನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ 12: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಏರೋಲೈನ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ತೊಕದ ಶೇಕಡ 60% ರಷ್ಟುಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ 13: ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಾಕೆಟ್ ಹಾಗೂ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವೇರಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿವೆ.

ಚಿತ್ರ 14: ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಲಫ್ತ ವಿಮಾನಗಳು.

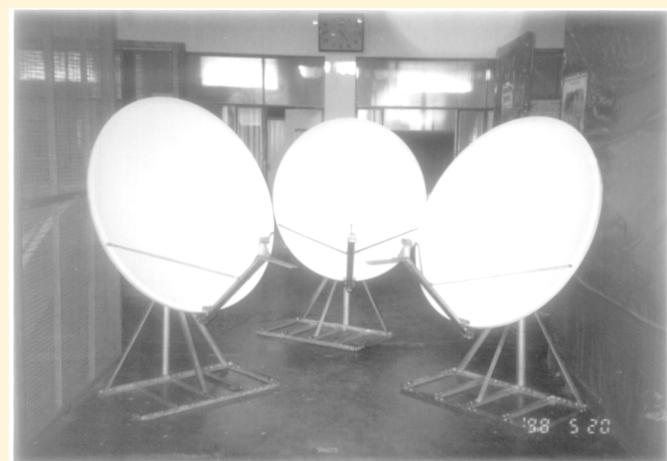
ಚಿತ್ರ 15: ಭಾರತದ ಲಫ್ತ ಯೂದ್ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳು ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿವೆ.

ಚಿತ್ರ 16: ಕ್ಷೇತ್ರಾನ್ನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯಲ್ಲು ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪೆಟ್ಟೆಗಳು.

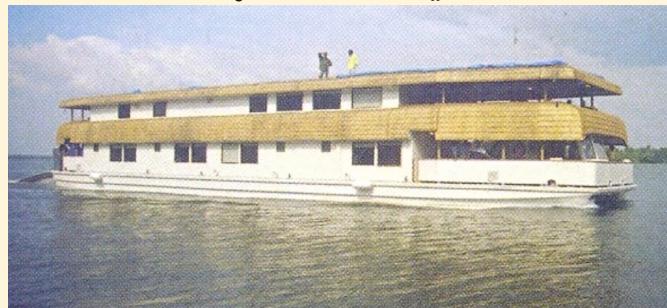
ಚಿತ್ರ 17: ಕ್ಷೇತ್ರಾನ್ನಲ್ಲಿ ಹಾರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಲಾಂಚರ್ ಟ್ರೋಬೋಗಳು.

ಚಿತ್ರ 18: ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಅಂಟನಾಗಳು.

ಚಿತ್ರ 19: ರೈಲ್ ಇಂಜಿನ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯಾಂಕರ ಚೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 20: ದೋಃಗಳು, ಹಡಗುಗಳು, ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ತಯಾರಾದವು.

ಚಿತ್ರ 21: ವಾಯುಶಕ್ತಿ ಉಪನ್ಯಕ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಮೃದ್ಧ ವಸ್ತುವಿನ ರೇಖೆಗಳು.

ಚಿತ್ರ 23: ಸಮೃದ್ಧ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ತಯಾರಾದ ಶಬ್ದನಿರೋಧಕ ಹೊರ ಕವಚ

ಚಿತ್ರ 24: ರಾಸಾಯನಿಕ ತಯಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಬಾನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೂಲಕುಗಳು ಸಮೃದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಚಿತ್ರ 22: ಬಾಗಿಲುಗಳು, ಮನೆಗಳು ಸಮೃದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ನಿರ್ಮಾಣಿಸಬಹುದು.

* 48, ಸೌಮಾಸನ, ಎಂ.ಎಸ್.ಎಬ್. 2ನೇ ಹಂತ, ಆನಂದ ನಗರ ಹೆಬ್ಬಳ್ಳ, ಬೆಂಗಳೂರು 560 024
crsathya@yahoo.com

ಗುಣಾರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್ ಪ್ರಯೋಗ

ಅಡ್ಡನಾಡ್ಕ ಕ್ಷಣ್ಣ ಭಟ್

ಅಮೆರಿಕ ಖಿಂಡ- ಹಳೆ ಜಗತ್ತಿನ ಜನ ಕಂಡ ಹೊಸ ಜಗತ್ತಾಲ್ಲಿ 16ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದಿಚೆಗೆ ಯುರೋಪಿನ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಸ್ಪೇನ್ ಮೊದಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ವಸಾಹತುಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದ್ದುವು. ಇಂಥ ವಸಾಹತುಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ನಾಡುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನೂಪ್ರದೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದಾಗ ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮಟ್ಟಿಕೊಂಡುವು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ ವಸಾಹತುಗಳು ಹೀಗೆ 1776 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಘೋಷಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಈಗ ಅಮೆರಿಕ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರೆಯುವ ಅಮೆರಿಕದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಉದಯವಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ ವಸಾಹತುಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ತಮ್ಮತನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿದ್ದ ಕಾಲಫ್ರಾಂಟ್ಲೀ ಬದುಕಿ ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಿಂದ ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಂಡವನು ಬೆಂಜಮಿನ್ ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್(1706-1790). ಅವನು ಅಮೆರಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಸಾರಕರಲ್ಲಿಬ್ಬ. ಇನ್ನೂರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸಾರಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೆರಿಕದ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಘೋಜನೆ, ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಬಪ್ಪಂದ (ಅಮೆರಿಕದ ಕ್ರಾಂತಿ ಕಡನಕ್ಕೆ 1783ರಲ್ಲಿ ಕೊನೆ ತಂದ ಬಪ್ಪಂದ), ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರತ್ವದ ಬಪ್ಪಂದ(1778) ಹಾಗೂ ಅಮೆರಿಕದ ಸಂವಿಧಾನ(1787ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾದ, ಅಮೆರಿಕದ ಪರಮೋಜ್ಞ ಶಾಸನ) ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ದಾಖಿಲೆಗಳಿಗೆ ರುಜುದಾರನಾದ ಬಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಸಂಸಾರಕರನೆಂದರೆ ಬೆಂಜಮಿನ್ ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್.

ಹಲವು ಪಾತ್ರಗಳು

ಬೆಂಜಮಿನ್ ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್ ಒಬ್ಬ ಬಹುಶ್ರಾತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ಮಗ್ಗಲುಗಳನ್ನು ಆಸ್ತಕ್ಕಿಲ್ಲಿಂದ ನೋಡಿದವನು, ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಗಳಿದ್ದಾಗ ಕುತ್ತಾಹಲದಿಂದ ಜಿಂತಿಸಿಯೋ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿಯೋ ಮುಂದುವರಿದವನು. ಬದುಕು ನಿರಾಳವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ಕ ಬೆಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ, ನಿಸರ್ಗದ ಅಜ್ಞರಿಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಗುಣಗಳಾವುವು, ನೀತಿ-ಧರ್ಮಗಳ ನೆಲೆಗಳೇನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವನು ಯಶ್ವಿಸಿದ. ಇಂಥ ಯಶ್ವಗಳಿಂದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ, ಹಲವು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿದ.

ಒಡ ಮೋಂಬತ್ತಿ ತಯಾರಕನ ಮಗನಾಗಿ ಬಾಸ್ಕೋನಲ್ಲಿ ಬೆಂಜಮಿನ್ ಮುಟ್ಟಿದ. ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ಮುದ್ರಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಿಡಿದ. ಅವನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕಲಿತದ್ದು ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಓದಿದ್ದೂ ಬರೆದದ್ದೂ ಬಹಳ. ಅವನು ಅಮೆರಿಕದ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ. ಅಮೆರಿಕದ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೆ ಹೋದ. ಭಿನ್ನ ನಾಭಿಗಳುಳ್ಳ ಎರಡು ಮಸೂರಗಳಿರುವ ದ್ವಿನಾಭಿ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ. ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಧನ ಇಂದಿಗೂ ದೃಷ್ಟಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

ಮಿಂಚನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್ ತಕ್ಷಿಸಿದ. ಅದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಕರಿಸಲು ಗುಡುಗುಮಿಂಚನ್ನು ಬೆನ್ನಣಿಸಿದ. ಜನರನನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಡಬೇಕಾದ ಸಿಡಿಲುಬಡಿತದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು, ಸೂಜಿಯಂತೆ ಮೊನಚಾದ ತುದಿಯಿಳ್ಳ ಮಿಂಚುಕೋಲು ಅಥವಾ ಮಿಂಚು ವರಹಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ. ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ. ಪರಿಷ್ಕಾರ ಸ್ವರ್ವ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ. ಅಣ್ಣಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಲಿಸುವ ಬಿಸಿನೀರು ಪ್ರವಾಹ, ಬೆಲೂನು ಹಾರಾಟ, ವ್ಯಾದ್ಯಕ್ಕೀರೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಲೋಹ ಲೇಪಿತ ಗಾಜು, ಅಗ್ನಿ ಶಾಮಕ ದಳ, ಸಾಗುದೂರದ ಕಾಲದರವನ್ನು ನೋಡುವ ಓಡೋಮೀಟರ್-ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ಪರಸ್ಪರ ತಾರ್ಕಿಕ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೂ ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್ ಮನಸ್ಸು ಚಿಂತಿಸಿತು.

ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಎರಡು ವಿಧಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಮನಸ್ಸದೆಗೆ ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್ ನಾಂದಿ

ಮಿಂಚು ವಾಹಕ

ಹಾಡಿದ. ಇಂದು ನಾವು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ
ಬಳಸುವ ಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಧನ ವಿದ್ಯುತ್ತುಗಳ
ಚಿಶೆಂಬನು, ಮುಂದಿಟಪನು ಅವನೇ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ
 ವೃಕ್ಷಿಗಳ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ 'ಅಮರಿಕನ್'
 ಫಿಲಿಸಾಫಿಕ್ ಸೋಸೈಟಿಯನ್ನು ಪೂರಂಳಿಸ್ತೇನ್
 ಸಾಫಿಸಿದ (1743). ಓದಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ
 ಓದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ
 ಲೈಬ್ರರಿಯ ಪಾಠವನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ
 ಅನುಭವದಿಂದ ಘ್ರಾಂಕನ್ ತಿಳಿದಿದ್ದ.
 ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನು ಲೈಬ್ರರಿಗಳ
 ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ದುಡಿದ.
 ಅಮರಿಕದ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಮೊಣಸ್ಟ್ರಿ
 ಮಾಸ್ಪ್ರೋ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಅಂಚಿ
 ವೈವಿಷಣಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ.

ರಿಚರ್ಡ್ ಸಾಂಡರ್ಸ್ ಎಂಬ ಅಡ್ಡಹೆಸರಿನಿಂದ ಘ್ರಾಂಕ್ಲೀನ್ ಪ್ರಕಟಣೆಯಿದ್ದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪಂಚಾಂಗ (1732-1758) ಅಮೇರಿಕನ್ ವಸಾಹತುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಜನಶ್ರವಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿನ ವಿವರ ವೈವಿಧ್ಯ - ಏನುಂಟು ಏನಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತಿತ್ತು. ಬರಹಗಾರ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಕನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಘ್ರಾಂಕ್ಲೀನ್ ಮಿಂಚಿದ. ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳು, ತಿಂಗಳು ದಿನಾಂಕಗಳು, ಖರ್ಗೋಲ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಷ ವಿಚಾರಗಳು, ಸೂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜ್ಞರ ಹೇಳಿಕೆಗಳು, ಗೃಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಹಾರಿಕ ಸೂಚನೆಗಳು, ಒಂಟಿಗಳು, ಗಾದೆಗಳು, ಹವಾಸೂಚನೆ, ಮಿಶ್ವಯ ಸಭ್ಯತೆ ದುಡಿಮೆಗಳಂಥ ಗುಣಗಳ ಹಿಂಜ್ಗಾರಿಕೆ - ಹೀಗೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಂಚಾಂಗವಾದರೂ ಅದೊಂದು ಕೈಪಿಡಿ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ರಿಚರ್ಡ್ ಸಾಂಡರ್ಸ್ ಹೆಸರೇ ಬದಲಾಗಿ 'ಬಡ ರಿಚರ್ಡ್' ಅಯಿತು. 'ಪೂರ್ ರಿಚರ್ಡ್ ಅಲ್ನಾಕ್' (ಬಡ ರಿಚರ್ಡ್ ನ ಪಂಚಾಂಗ) ಪ್ರಕಟಕೆಯ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರತಿಗಳು ವಲಸಿಗರಾಗಿ ಬಂದ ಅಮೇರಿಕನ್ ನೆಲಸಿಗರ ಕೆಲಸೆಯನ್ನು ರಂಜಿಸಿದ್ದು.

ବଡ ରିଚର୍ଡ ନ
ପ୍ରିଂଟାର୍

ಇಳವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಘ್ರಾಂತೀನ್ ತನ್ನ ನೆನಪಿನ ಬುಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆರೆದು ಆಗಾಗ ಬರೆಯತೊಡಗಿದ (1771). ಬರವಣಿಗೆ 1788ರ ವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಮಗನಿಗಾಗಿ ಬರೆಯಲೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಬರಹ ಮನುಕುಲಕ್ಕೂಗಿ ಸಂದಿತು. ಇದಿಗೆ ‘ಚೆಂಜಮಿನ್ ಘ್ರಾಂತೀನ್ ಅತ್ಕೆಂಥೆ’ ಎಂದು ಆ ಕೃತಿ ಹೆಸರಾಗಿದೆ.

ఆధునిక అమెరికద శ్రీమంతరలైబ్ర్స్‌నాగి
 బడ రికర్డ్‌స అనేకరిగే మానసిక మాదరి ఎన్నిసిదవను
 పంచాంగ చూల్చ మంగరో. ఇవన బదుకు మత్తు
 విచారధారేగళ సంకలన ‘మారో చాలీఫ్‌స్ ఆల్వాకో’ ఎంబ
 హసరిన కృతియాగి ప్రకటవాచిదే. తన్న మేలే పూర్ణిమ ప్రభావవన్ను
 మంగరో ముక్కవాగి ఒప్పుతూనే. కృతియ శిఖిఫ్‌కే కొడ ఆదన్ను
 జగజుహీరాతు గోళసుతదే.

గుణాజ్ఞసేయ ప్రయోగః 18నే శతమానద సామాన్య జనసముదాయదింద బంద ప్రాంతిక్కు రాజసతీయ భూయిధల్లి

మట్టిదవనల్ల. బడతనవిద్దరూ స్వాతంత్ర్యవన్నుండవను; వ్యక్తివికసనక్కే అవకాశ నీఁడువ ప్రజాప్రభుత్వ మత్తు బదుకిగే భద్రతెయన్న ఒదగిసువ లోకజ్ఞాన - ఇవెరడర సారవన్న విజ్ఞానప్రగతిగే ఒదగిసిదవను. ఇదు హాగే సాధ్యవాగిరఖమదు? ఘ్రాంటినో ఆత్మజరిత్యైల్లి నమగే ఈ బగ్గె కెలవు సులివుగలు సిగుత్తాము. ఒబ్బొచ్చ వ్యక్తియ ఆసక్తి, సామధ్యం, ఆసేవన్తరునేగలు ఒంచోందు. మనుషు తన్న ఒళితిగాగి బెళ్ళిసబేకాద హలవు గుణగళన్న పరంపరెయాగలే బదుకిన సిహికంిగళన్నుండ అనుభవస్థ హిరియిరాగలే ధామిక- నీతిగ్రంథగళాగలే తిళిసువుదుంటు. నిసగ్గవన్న తిళియలు ప్రయోగ నడేసువంతేయే నిశ్చిత అధికవ్యాప్తియ గుణగళన్న వ్యక్తిత్వదల్లి అళవడిసువుదక్కొ ఘ్రాంటినో ప్రయోగానస్కానద. ఇదు ఆతన సుమారు ఇప్పట్టు- ఇప్పట్టి.

బెంజమిన్ ప్రాంతీణ్ మనెయవరు ప్రేస్సేచేరియన్స్ చబిగే సేరిదవరు. (ఎల్ల త్రైషీయనర సమానతేయన్న ఎక్కిడియువ ఈ పంథ శ్వాసాలెండినల్ని హెచ్చు ప్రభారదల్లిదే). ఆదరే అదక్క సంబంధిసిద కేలవు మతత్త్వగళు ఘ్రాంతీనాగే గొత్తాగిరలిల్ల. సావచజనికవాగి నడెయువ ధామిక కూటగళిగే అధివా ఆరాధనేగే అవను హోగుతిద్దుదు కడిము. ఆదరే అదన్న నడెసువుదక్కాగి వాణిక దేశిగే నీడుతిద్ద. అవను దేవర అస్తిత్వమ్న నంబిద్ద. ఆదరే దేవర సేవ అందరే జన్మోభ్య మనుష్ణనిగే ఒళ్లీయదాగువంతే మాచువుదష్టేంబుదు అవన అభిపూయవాగితు.

ତଣୁ ଦେଶଦଲ୍ଲିରୁ ଏଲ୍ଲ ମୁହାଜିର ମୁଖୀ ତତ୍ତ୍ଵଗଳିଲ୍ଲ ସାଧ୍ୟତା
ଜରୁପୁଦନ୍ତୁ ଘାରିଙ୍କିନୋ ଗମନିଷିଦ୍ଧ. ଆଦରେ ଅପ୍ରା ଜିତର
ସଂଗତିଗଳିଲୋଠିଗେ ମୁଶ୍କଳାବି ବରୁବାଗ ଜନରନ୍ତୁ ବେଶୀଯୁଵ ବଦଲୁ
ବଜେଯୁତିଦ୍ଦୁପୁ. ଧାର୍ମିକ ଉପନ୍ୟାସଗଳୁ ଆସକ୍ତି ମୂଳିକରେ
ଶୁଷ୍ଟୁଵାଗିଦ୍ଦୁପୁ. ଧର୍ମାନୁଯାୟିଗଳନ୍ତୁ ଅପ୍ରା ମେତ୍ରୋତ୍ସାହିମୁ
ତିଦ୍ଵେଷେ ହୋରତୁ ଉତ୍ତମ ନାଗରିକରନ୍ତୁ ରହିଲିମୁହୁତେ ଅପ୍ରାଗଜ
ଗମନିରତିଲ୍ଲ. ଜିଥ ସନ୍ତୁଷ୍ଟତାଦିଲ୍ଲ ତାନେ ରଚିଲିଦ ପ୍ରାଦ୍ଵାନେଯନ୍ତୁ
ଅପନୁ ଉପଯୋଗିକିଲୋଠିଗେ. ଅଦେ ଏହେ ନୈତିକ ପରିମାଣତି
ସାଧିଲିମୁହୁତକୁ ଯାପୁଦେଇ ତମ୍ଭୁ ମାଜଦିରୁପୁଦକୁ ଯୋଜିଲିଦ. କେ
ଯୋଜନେଯ କାର୍ଯ୍ୟରୂପବନ୍ଦେ ଜାଲ୍ଲି ‘ପ୍ରୟୋଗ’ ଏଠିମୁ
କରେଦିରୁପୁଦ. ଅଦର କଲ୍ପନା, ପିନ୍ଧାନ୍ତ, ବୃଦ୍ଧି, ନଦୀ, ଏକ୍ଷଣେଗଳଦାଖିଲେ,
ଫଲିତାନୀଶାଖା ହାଗୁ ଅପ୍ରାଗିଳିଦ ହୋମ୍ବୁବ ତୀର୍ଥମାନ ଏଲ୍ଲିପନ୍ନାକୁ
ପ୍ରୟୋଗଦ ବେରେ ବେରେ ‘ଭାଗଗଳିଲି ଅପନ କଂଡ଼ିରବେକୁ. ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକରେ
ଯୋଜନେଯ ପ୍ରେସିଲୋଠି ହଂତକୁ ମୂଳିକରେ ଗମନିଷିଦ୍ଧ.

ಪ್ರಯೋಗದ ನಡಿಗೆ

ಮೊದಲಿಗೆ ಸೈತಿಕ ಗುಣಗಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವಿವಿಧ ವೈಕಿಂಗಳು ಬರೆದುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಹಲವು ಪಟ್ಟಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದುವು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ತರಹವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಹೆಸರಿನ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದ ವರ್ಣನೆ ಅಥವಾ ವಿವರಣೆಗಳು ಕೂಡ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದವು. ಘ್ರಾಂತೀನ್ ಕೊಟ್ಟಿ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ‘ಆತ್ಮ ಸಂಯಮ’ ಅಥವಾ ‘ಸಂಯಮ’ ಪದವನ್ನು ಕೇವಲ ತಿಂದು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದವರಿದ್ದರು, ಎಲ್ಲ ಸುಖ ಹಸಿವು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ, ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಸರಿಸಿದವರಿದ್ದರು.

ఓగాగి, కేలవే గుణగళ హసరుగళన్ను ఆరిసి అవుగళల్లి హలవు విషయగళన్ను సేరిసుపుదు అథవా హలవు హసరుగళన్ను తేగెదుకొండు ఒండోందరల్లి సప్పతెగాగి కేలవే అంతగళన్ను అలవడిసుపుదు-ఇవుగళల్లి ఒందన్ను ఘ్రాంటిన్నా ఆరిసబేకాగిత్తు. అవను ఎరడనేయదన్ను ఆరిసిద.

ತನಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೆಂದು ಕಂಡ ಹದಿಮೂರು ಗುಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ.(ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಂಖ್ಯೆ '13' ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು). ಅವಗಳಿಗೆ ತಾನು ನೀಡಿದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಘಾಂಟ್ನೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ. ಒಂದು ಗುಣದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಣ ಹೇಗೆ ಬಲಗೊಳಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ಅರಿಸಿದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಒಂದು ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅವು ಈ ಕೆಳಗಿನವಂತಿದ್ದವು.

1. ಸಂಯಮ- ಮಂಕಾಗುವಂತೆ ತಿನ್ನಬೇಡ, ಭೂಮಾರ್ಥಿನನಾಗುವಂತೆ ಕುದಿಯಬೇಡ.
  2. ವರೋನ-ಇತರರಿಗಾಗಲೀ ನಿನಗಾಗಲೀ ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮಾತಾಡಬೇಡ.
  3. ಓರಣ(ವೈವಸ್ತೇ)-ಆಯಾ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಒಂದು ಜಾಗವಿರಲಿ. ನಿನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೊಂದು ವೇಳೆ ಇರಲಿ.
  4. ಸಂಕಲ್ಪ-ನಡೆಸಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ನೆರವೇರುವಂತೆ ನಿರ್ಧರಿಸು, ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ನಡೆಸು.
  5. ಮಿತವ್ಯಯ-ಉಳಿದವರಿಗಾಗಲಿ ನಿನಗಾಗಲಿ ಒಳಿತಾಗದಿದ್ದರೆ ವಿಚಯಮಾಡಬೇಡ.ಯಾವುದನ್ನೂ ವ್ಯಧಗೊಳಿಸಬೇಡ.
  6. ದುಡಿಮೇ- ಸುಮುನೇ ಸಮಯ ಕಳೆಯಬೇಡ, ಉಪಯುಕ್ತ ವಾದುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗು,ಅನಾವಶ್ಯಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು.
  7. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ-ನೋಯಿಸುವ ಮೋಸ ಬೇಡ, ನ್ಯಾಯಿಯತವಾಗಿ ಮುಗ್ಗಮಾಗಿ ಯೋಚಿಸು, ಮಾತಾಡುವಾಗ ಹಾಗೇ ಮಾತಾಡು.
  8. ನ್ಯಾಯ-ಹಾನಿ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಹಿತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ತಪ್ಪೆಸೆಯಬೇಡ.
  9. ಹಾಳತ(ಮದ್ರಾಸ್ ಮಾರ್ಗ)-ಅತಿರೇಕಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊ. ಸರಿ ಎನಿಸುವಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಬರುವ ಹಾನಿಗಳಿಗೆ ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡ.
  10. ನೈಮುಲ್ಯ - ದೇಹ, ಬಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ಹೊಲಸನ್ನು ಸಹಿಸಬೇಡ.
  11. ಪ್ರಶಾಂತತೆ-ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳಿಗೆ ಜಿಂಟಿಸಬೇಡ.
  12. ಮಿತಭೋಗ-ಆರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಸಂತಾನಾಪೇಕ್ಷಿಗಲ್ಲದೆ ಮಂಕು ದೊಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ತರುವ ಇಲ್ಲವೆ ನಿನ್ನ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಶಾಂತಿ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ರತ್ನಿಲಾಲಸೆ ಬೇಡ.
  13. ವಿನಯ-ಜೀಸಸ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಣೀಸಾರನ್ನು ಅನುಕರಿಸು. ಘಾರಿಂಕಿನ್ ಒಂದು ಮಟ್ಟಿ ಮಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ಅದರ ಒಂದು ಮಟಟಲ್ಲಿ ಏಳು ಸ್ತಂಭಗಳನ್ನು ಕೆಂಪು ಗೆರಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಿದ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ವಾರದ ಏಳು ದಿನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ.ಸ್ತಂಭಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಹರಿಮೂರು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ. ಒಂದೊಂದು ಸಾಲನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಗುಣಕ್ಕೆ ಮೇಸಲಾಗಿಟ್ಟು.

‘ಸಂಯಮ’ದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಒಂದರ ಅನಂತರ ಒಂದಾಗಿ ಒಂದು

నిష్టిత గుణద పాలనేగే మాత్రి ఒందు వారవన్న ఘృంభిన్న
నిగదిగోళిసిద.ఆ గుణక్కే అపవాద బరదంతే ఎచ్చరదింద
నోఎమువుదు అవన కెలన. లుళిద గుణగళు అముఖ్య ఎందల్ల.
ఒందర కచేగే అవధానవిరువాగ అదు హచ్చు బలగొళ్ళబమదెంబ
ఆసే అష్ట.హిగే ఆరిసిద గుణక్కే దినద వత్తనేయల్లి చ్చుతి ఒందరే
గురుతు బీళుత్తిత్తు. హిగే గురుతు బీళదంతే నోడికేళ్ళవుదరల్లే
ఘృంభిన్న ప్రయోగక్కే ఒళగాద.లుళిద గుణగళ పాడిగే అపవాద
బందరూ గురుతు బీళుత్తిత్తు. ఎరడనే వార ఎరడనే గుణకే హచ్చిన
గమన. మోదల వారద ప్రయోగ జయతీలవాదరే అదర ఫలవాగి
బందనే సాలినల్లి యావ గురుతూ ఇరబారదు, ఇద్దరూ గురుతుగళ
సంఖ్య కనిష్టవాగిరబేకు.హిగే సాలినింద సాలిగే గురుతుగళిల్ల
దిరువుదు గుణాజనేయన్న సోబిసుత్తిత్తు.

ಹದಿಮೂರು ವಾರಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಗದ ಒಂದು ಕೋಸ್ರು ಮುಗಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೋಸ್ರು ಪ್ರಾರಂಭ. ಈ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಂತೀನ್ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ದಿನ ನಿತ್ಯ ನಡೆದೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಸ್ರುಗಳು ಇಳಿಯುತ್ತ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕೋಸ್ರುಗೆ ಒಂತು. ಆ ವೇಲೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಗೂಂದು ಕೋಸ್ರು ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರಯಾಣ, ವಿದೇಶಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಮುಂದೆ ಕೋಸ್ರು ನಡೆಸುವುದೇ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಮಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಂತೀನ್ ತನ್ಮೂಲಿಗೆ ಸದಾ ಒಯ್ಯಿತಿದ್ದು.

తాను తిళిదిద్దక్కింటలూ హచ్చు కోరతెగళు తన్నల్లివే ఎంబుదన్ను
ఈ యోజనెయింద ఘ్రాంక్షీన్ అరిత. ఆ కోరతెగళు ప్రయోగద బళిక
ఇళిముఖివాదుడక్క అవను తృత్యి పట్ట. ఆదర అవనే ఒప్పికొళ్లువంతే
‘ఓరణ-వ్యవస్థ’యల్లి మాత్ర అవను హిందులిద్ద. ఈ బగ్గె తన్న78నే
వయస్సినల్లి బరెయుత్త అవను హేళిద:’ ఈగ వయస్సాగి నేనపిన
శక్తియూ కడమేయాదాగ ఆ గుణవమ్మ సంపాదిసలాగల్లివల్ల
ఎందు బహా సంతాప పదుత్తిద్దేనే. ఒట్టారే నన్న మహత్వాక్షాయ
పరిమాణాతేయన్న నాను తలుపల్సే ఇల్ల. ఆదరూ నాను
ప్రయుత్తిసదిద్దాగ శిరబేకాగిద్దుదక్కింత హచ్చు ఉత్తమ మత్తు
సంతోషద వ్యక్తియాగి ఈగ ఇదేనే:’

ಪ್ರಯೋಗದ ಪ್ರಭಾವ?

‘ಮೊದಲ ಅಮರಿಕನ್’ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಬೆಂಜಮಿನ್ ಫಾರಂಡ್ಸ್‌ನೇನನ್ನೇ. ‘ಅಮರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗದ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷ’ ಎನ್ನುವುದೂ ಅವನನ್ನೇ. ಅವನ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿತವ್ಯಯ, ಕರಿಣ ದುಡಿಮೆ, ಪ್ರಚಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯ, ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕುಶಾಹಲ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಜ್ಞಯಂಥ ಗುಣಗಳ ನೆನಮೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಫಾರಂಡ್ಸ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪಗೊಳಿಲ್ಲ ಆತನೇ ಯಾವನದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ವಿಶಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆ-ಅಧಾರತ್ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯೋಗ-ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರಲಾರದ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವನ ಬರಹವನ್ನು ಓದಿದ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ.

* ಸಾರಸ್, 2301-2ನೇ ಕ್ರಸ್, ವಿಜಯನಗರ-2ನೇ ಹಂತ,
ಮೈಸೂರು-570017 ameyavis@gmail.com

ಸ್ವಜ್ಞ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳು

ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಒಂದು ನೋಟ

ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ಜ.ಎಸ್.

ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಮೂಲಗಳೂ ಮೊರ್ಚಾವಾಗಿ ಸ್ವಜ್ಞವಾಗಿವೆ ಎಂದೇನೂ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಕಂಡಬಂದಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇಂಥನಗಳಾದ ಉರುವಲು, ಕಲ್ಲಿದ್ವಲು, ತೈಲಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದಳ್ಳ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗದ ಸ್ವಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿವೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪಾಲ ಅದು ಸ್ವಜ್ಞ ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿದಾಖ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ನಿಸರ್ಗ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಲೆ ತೆರಬೇಕಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ಬೇರೆಬೇರೆ ಶಕ್ತಿಮೂಲಗಳಾಗಿ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆದಿದೆ. ಸೌರಶಕ್ತಿ, ಪವನಶಕ್ತಿ, ಸಾಗರದಲೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಂದು ತೀವ್ರ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವಿವಿಧ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

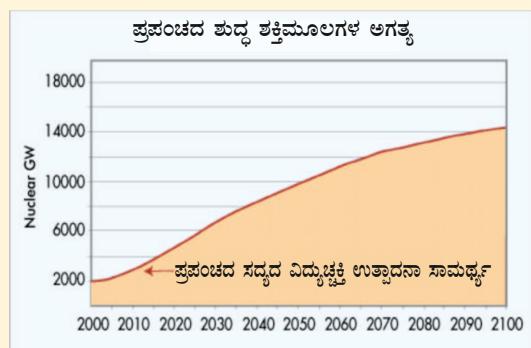
ಪರಮಾಣುಶಕ್ತಿ

ಹಿರೇಣಿಮಾ ನಾಗಸಾಕಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅರ್ಪಿತಾ ದೇಶ ಸಿಡಿಸಿದ ಪರಮಾಣು ಬಾಂಬಾಗಳಿಂದ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಯಿತು. ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ ನಿಂತಿತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳೂ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಶಾಂತಿಯುತ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬೇಕೆಂದಾಯಿತು. ನಮಗೆ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಬೇಕೇ? ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅರಿತೂ ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಳಸಬೇಕೇ? ಇವು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಿವೆ. ತೀವ್ರವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಈ ಸಂಗತಿಯ ಪರ ಮತ್ತು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಚರ್ಚೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುವಂತಹದಲ್ಲ. ಒಂದೋ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಎಟಿಕಬಲ್ಲ, ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯಷ್ಟು ದುಭಾರಿಯಲ್ಲದ ಪರ್ಯಾಯ ಶಕ್ತಿಮೂಲವೊಂದು ನಮಗೆ ದೊರಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲ ಅದರ ಫೋರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ತೀವ್ರವಾದ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ತ್ವರಿಜಗತಿನಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ನಿರ್ಣೇಧಿತವಾಗಬೇಕು. ಅಥವಾ ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿ ದೊರಕುವ ಹಾಗಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಬೇಡ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಎರಡನೇಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆಫಾಶಕ್ಕಿಡಾದ ಜಪಾನು ಇಂದು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಂದಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುನಾಮಿಯಿಂದ ಆ ದೇಶದ ಘುಕೋಣಿಮಾ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಸಾಫರಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯ ಜಪಾನು ಪರಮಾಣುಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಗೆ ಮಂಗಳ ಹಾಡಿಲ್ಲ. ಯೂರೋಪಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಶಕ್ತಿಬಾಹುಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ.

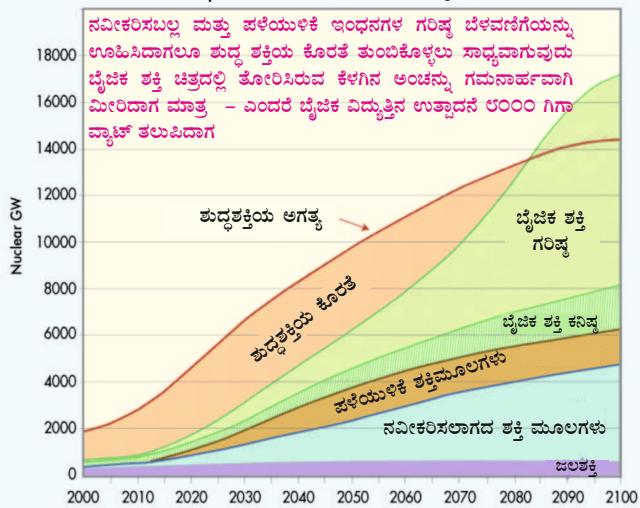
ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ಶಕ್ತಿಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಬಲ್ಲ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಈ ಚಿತ್ರಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಸದ್ಯದ ಶಕ್ತಿ

ಸಂಪನ್ಮೂಲದಿಂದ ಸುಮರು ೨೦೦೦ ಗಿಗಾವಾಟ್‌ನಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಅಗತ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

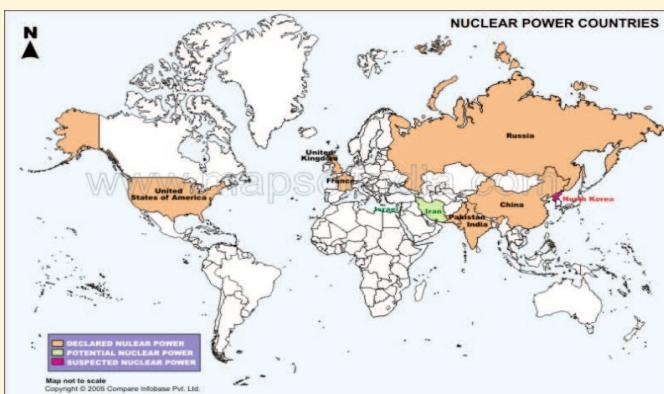
ಈ ಹೆಚ್ಚಾದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಯಾವುವು? ಈ ಮುಂದಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಶುದ್ಧ - ಶಕ್ತಿಮೂಲಗಳು - ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೊರತೆ

ಈ ಬೆಳ್ತ ಸದ್ಯ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಗಣನೀಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಮೂಲವನ್ನು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

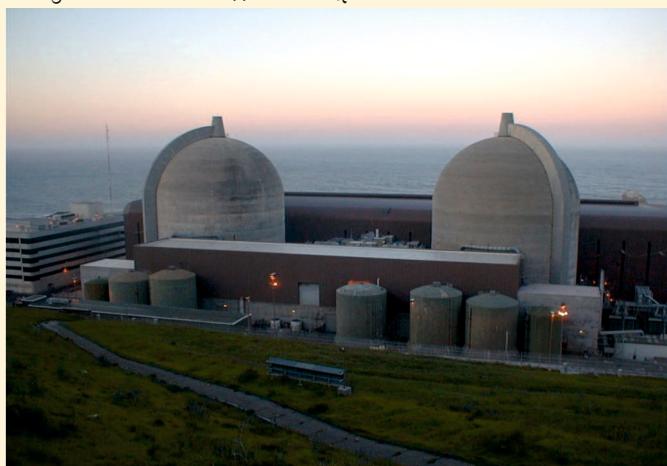

ಪ್ರಪಂಚದ ಬ್ಯಾಜಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು

ಜರಾವಾಟ್ ಗಂಟೆಗಳು ೨೦೦೪ ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ

ದೇಶ	ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ
ಭಾರತ	೧೫.೨
ಅಮೆರಿಕಾ	೮೨೦.೧
ಯುಕೆ	೭೮.೮
ಫ್ರಾನ್ಸ್	೬೬೮.೨
ಕೆನಡಾ	೬೦.೪
ಜೀನಾ	೩೦.೧
ಜಪಾನ್	೨೮.೨

ಅಮೆರಿಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಯೂರೋಪಿನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶ ಈ ಪೆಕೆ ಮುಂಚಾಣಿಯಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಕೆನಡಾದ ಡಿಯಾಬ್ಲೋ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ನೋನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯಾಕಾರಕ

ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಿಂ ಪರಮಾಣು ಕೇಂದ್ರಗಳು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೀನಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರಗಳು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಒಂದು ಕೇಂದ್ರಗಳು ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

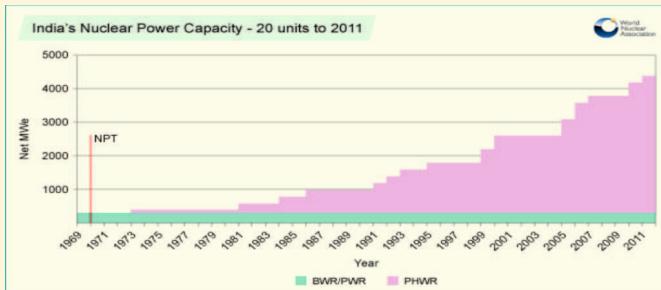
ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಗ್ಲಿ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಘಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ, ಕೆಲವನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿತವಾಗುವ ಒಟ್ಟು ಶಕ್ತಿಯ ಶೇ.೨೨ರಪ್ಪು ಬ್ಯಾಜಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ತಾಗಿದೆ.

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ.೬೮ರಪ್ಪು ವಿದ್ಯುತ್ತಾ ಬ್ಯಾಜಿಕ ಕ್ರಿಯಾಕಾರಕಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ.

ರಷ್ಯಾ, ಬ್ರಿಟನ್, ಕೆನಡಾಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಘಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬೨ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಸ್ಥಾವರಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇ.೬೫ರಪ್ಪು ವಿದ್ಯುತ್ತಾಗ್ರಹಿ ಪರಮಾಣು ಸ್ಥಾವರಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಭಾರತವೂ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪರಿಣತರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ೨೦೦೦ದ ಸಾಲಿನಷ್ಟು ಮುಂಚೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಬ್ಯಾಜಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣ

ನಡೆದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಪರಮಾಣು / ಬೈಜಿಕೆತ್ಕಿಮೂಲವನ್ನು ಬಳಸದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಶಕ್ತಿಮೂಲಗಳಿಗೆ ಪರದಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೋಳಿಸಿದೆ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯ ಅಂದಿಗಂತಲೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಬೈಜಿಕೆ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಜಿತ್ತುದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸದ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಏಳು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಜಿತ್ತುದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಖಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರಗಳು

ನರೋರಾ (ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ)

ಪೋರ್ಚುನ್ (ರಾಜಸ್ಥಾನ)

ರಾಜಸ್ಥಾನ ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರ (ರಾಜಸ್ಥಾನ)

ಕಾಕ್ರಪಾರಾ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)

ತಾರಾಮೂರ್ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)

ಕ್ರ್ಯಾಂಕಾ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಕಲ್ಪಾಕಂ (ತಮಿಳುನಾಡು)

ಹೀಗೆ ಭಾರತ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಆದರೆ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಗೆ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿರೋಧವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಅಪಾಯಿದ ಅತಿವ್ಯಾಪ್ತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ವರವೂ ಆಗಬಲ್ಲದು ಶಾಪವೂ ಆಗಬಲ್ಲದು ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮುದುಕಬೇಕಾದರೆ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ : ೧. ಪರಮಾಣು ಬೀಜ ವಿದಳನ ೨. ಪರಮಾಣು ಬೀಜ ಸಂಯೋಜನ

ಮೂಲವಸ್ತುವೋಂದರ ಪರಮಾಣುವಿನ ಬೀಜವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಫಟ್ಟಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅದರ ವಿದಳನ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂದರೆ ಒಡೆದರೆ ಆಗ ಮೂಲವಸ್ತು ಸ್ಥಾಣಗೊಂಡ ಬೇರೆ ಮೂಲವಸ್ತು/ಗಳು ಮತ್ತು ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ಪರಮಾಣು ಬೀಜಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬೀಜವನ್ನು ಅತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಹೊಸ ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ಪರಮಾಣು ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಶಕ್ತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಮಾಣು ತೂಕವನ್ನು ಯಂತ್ರೀನಿಯಂ ನಿಯಿಲ/ ನಿಯಿಂ ಮುಂತಾದ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಎರಡನೆಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಪರಮಾಣು ತೂಕ ಇರುವ ಜಲಜನಕದ ಪರಮಾಣು ತೂಕಕ್ಕೆ ನಿಕಟವಾದ ಪರಮಾಣು ತೂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೃಢೀರಿಯಂ, ತ್ವರಿತೀರಿಯಂಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಪರಮಾಣುಬೀಜ ವಿದಳನದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಕರಣಗಳು ಹೊರಸೂಸುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಕರಣಗಳು ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರ. ಈ ವಿಕರಣವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಕರಣಗಳು ಅತಿದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾನವ, ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಫಡಗಳಾಗಿವೆ.

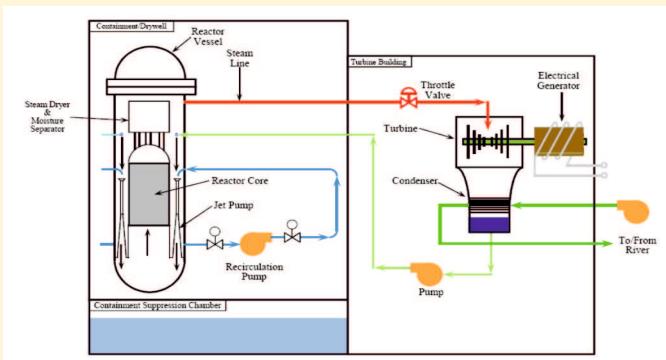
೧. ರಷ್ಯಾದ ಚಿನೋಬಿಲ್ ದುರಂತ
೨. ಅಮೆರಿಕಾದ ಶ್ರೀಮೃಂಜಾ ಐಲ್ಯಾಂಡ್ ದುರಂತ
೩. ಜಪಾನ ಘುಕೋಳಿಮಾ ದುರಂತ

ಶ್ರೀ ಮೃಂಜಾ ಐಲ್ಯಾಂಡ್ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಘಟಕದಲ್ಲಿ ಅವಫಡ.

ಈ ಪ್ರೇಕ್ಷಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪದ್ರವಕಾರಿಯಿಗಿಂದು ಜಿನೋಬಿಲ್ ದುರಂತವೇ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯ ಕೌರತೆ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಇಂತಹ ದುರಂತಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

ಆದರೆ ಈ ಅವಫಡಗಳಿಂದಾಗಿ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಮೂಲಗಳನ್ನು ತೈಜಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಾದ ಪುಸ್ತಿಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಕರಣದ ದೂರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ್ತೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಘಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ

ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳು:

ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ಕ್ಷೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ಈ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತಾಜ್ಜೀವಿಗಳನ್ನು ತೀವ್ರ ವಿಕರಣಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಅವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಸಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ತುಂಬ ದೊಡ್ಡದಾದ ತೀರ್ಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಶಿಲಾಸ್ತರಗಳ ಮಧ್ಯ ಅವನ್ನು ಅವಿಶಿಷ್ಟವ ಪ್ರಯೋಗಣಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಪೂರ್ವಿಕ ನಿಲ್ಲುವಂತಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಅವು ಬೇರೆಯೇ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮೆಸುಲೂ ಸಾಕು. ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಾಲಫಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಾಂವಾಗುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಯುರೋಜಿಯಂ ಅನ್ನು ಗಣೋಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಹೊರತೆಗೆಯಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಪಾಯ ಒತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕೆಯಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದರೆ ಮುಗ್ದಿಜನಸಮುದಾಯ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣದ ಬೆಲೆ ತೆರೆಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳು:

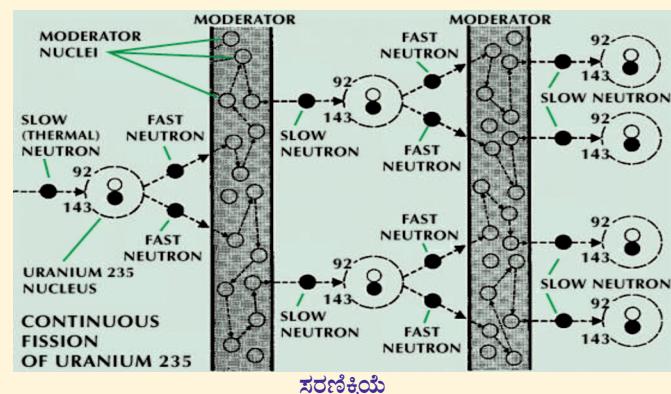
ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾದರೂ ಶಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಉಷ್ಣ ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರಗಳರಲ್ಲಿಯೂ ಉಷ್ಣದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾತ್ರ ಭಿನ್ನ. ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಸಮಾನವೇ. ಈ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ದೂರಗಾಮಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಗ್ಗ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಬಿಳಿವ ಕರ್ಕಳಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಹೊರಬರುವ ತಾಜ್ಜೀವನ್ನು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೂಲವಸ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದಂತೆಲ್ಲ ಯುರೋಜಿಯಂ ಬದಲಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ವಿಕಿರಣವನ್ನು ಸೂಸುವ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀಪ್ರವಾಗಿ ನಶಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಧೋರಿಯಂನಂತಹ ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಇತರೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನಂತಹ ಇಂಧನಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಾದ್ದೇ ಆದ ಮೀತಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಜಲಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ಕ್ಷೇತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ. ಸೌರಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಹಳ

ಸುಧಾರಿತವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಪ್ಪು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಷ್ಣವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಎಡಗಳಿವೆ.

ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಘಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ

ಶ್ರಯಾಕಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗಗಳಿಂದರೆ ಇಂಧನ ಸರಳುಗಳು ನಿಯಂತ್ರಕ ಸರಳುಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಿತವಾದ ಹಬೆಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಮಾರ್ಪಿಕರಿಸಿದ ಯುರೋಜಿಯಂ ಇಂಧಿ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರಳುಗಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಟ್ರಾನುಗಳನ್ನು ಸಿಡಿಸಿದಾಗ ಯುರೋಜಿಯಂ ವಿಭಜನೆ ಹೊಂದಿ, ಮ್ಲಾಟೋನಿಯಂ, ನ್ಯೂಟ್ರಾನೋಗಳು ಮತ್ತು ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ನೀರನ್ನು ಹಬೆಯನ್ನಾಗಿಸಲು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆ ಹಬೆ ಮತ್ತೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಟಿಬ್ಯುನುಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ಕ್ಷೇತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತುಂಬ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಯುರೋಜಿಯಂ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಸರಣಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ವಿಭಜಿತವಾದ ಯುರೋಜಿಯಂನಿಂದ

ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ನ್ಯೂಟ್ರಾನುಗಳನ್ನೇ ಮುಂದಿನ ಸರಣಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಈ ಅಂಶ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಬೃಜಿಕ ಶ್ರಯಾಕಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಾಗಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ವಡಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಎಲ್ಲ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಸಬೇಕಾದರೂ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಾವು ತೆರಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವ ಕಾಲ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ವಿಧಳನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಬದಲು ಸಂಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಮನುಕುಲ ಅದನ್ನು ಇನ್ನುಪ್ಪು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಯೋಜನ ಶ್ರಯಾಕಾರಕ

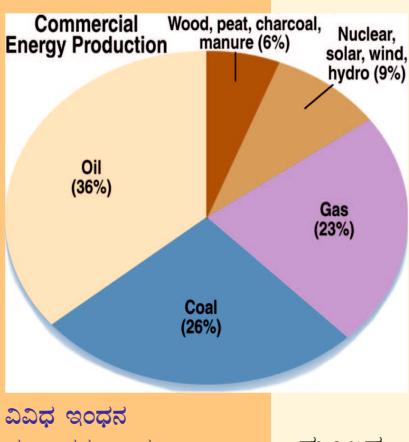
ಈ ವಿಧಾನದ ಶ್ರಯಾಕಾರಕಗಳ ಕುರಿತೂ ಅನೇಕ ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಪರಿಪೂರ್ವಿಕಾಗಿ ಮೂರಾಂಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಜದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಸರಳ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ. ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಶಕ್ತಿಯೇ. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ (ಹತ್ತು ಹೋಟಿ ಡಿಗ್ರೀ ಕೆಲ್ವಿನ್) ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಟ್ರೋಯಿಂದ ಪರಮಾಣುಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದಾಗ ಹೀಲಿಯಂ ಪರಮಾಣು ಮತ್ತು

ಜ್ಯೋವಿಕ ಇಂಥನಗಳು

ಪ್ರೌ. ರಾಜಾಸಾಬ್ ಎ. ಎಚ್.

ಇಂಥನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

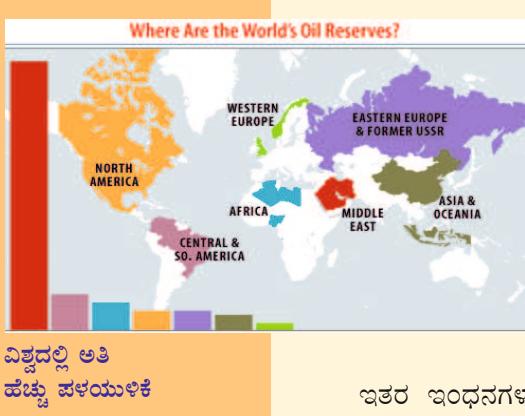
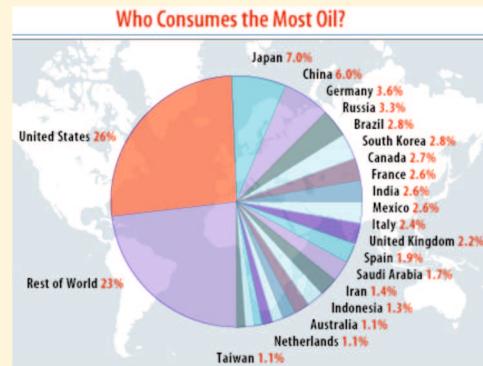
- ಪಳಯುಳಿಕ ಮೂಲದ ಇಂಥನಗಳು :** ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ತೈಲ (ಪಟ್ಟೋಲ್ ಮತ್ತು ಡೀಸೆಲ್) ಮತ್ತು ಅನಿಲ (LPG & CNG).
- Shale ಅನಿಲ ಇಂಥನ :** Shale ಅನಿಲ ಇಂಥನವು ಸಮುದ್ರದ ಆಳದಲ್ಲಿನ sedimentary ಶಿಲೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹುದುಗಿದೆ. ಈ ಅನಿಲವನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಮುದ್ರದಾಳದ ಶಿಲೆಗಳನ್ನು ಆಸ್ತೋಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸಮುದ್ರದಾಳದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ, ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಆಗುವದರಿಂದ ಈ ಅನಿಲ ಇಂಥನದ ಬಳಕೆ ಅಪಿತಕರ.
- ಜ್ಯೋವಿಕ ಇಂಥನಗಳು :** ಸಸ್ಯಗಳು, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜ್ಯೋವಿಕ ಇಂಥನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.
- ಇತರ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ಇಂಥನಗಳು :** ಸೌರಶಕ್ತಿ, ಅಣುಶಕ್ತಿ, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೂಲದವು.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವ ಇಂಥನ ಶಕ್ತಿ : ತೈಲದಿಂದ 36%, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿನಿಂದ 26%, LPG ಮತ್ತು CNG ನಿಂದ 23%, ಸೌರಶಕ್ತಿ, ಅಣುಶಕ್ತಿ, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದ (ಒಟ್ಟಾಗೆ 9%), ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯರೀತಿಯಿಂದ 6 % ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ದ್ವೇಷಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಇಂಥನ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಲಾಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಥನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ದೇಶ ಅಮೆರಿಕ (26%) ನಂತರ ಜಪಾನ್ (7%), ಚೀನ (6%), ಜರ್ಮನಿ ((3.6%), ರಷ್ಯಾ (3.3%), ಉಳಿದೆಲ್ಲ ದೇಶಗಳು ಶೇಕಡಾ 3 ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಂಥನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ (ಭಾರತ 2.6%).

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಥನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ದೇಶ ಅಮೆರಿಕ ಆಗಿದೆ, ಆದರೆ ವಿಶ್ವದ ಬಹುತೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಳಯುಳಿಕ ಮೂಲದ ಇಂಥನ ಲಭ್ಯವಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸಾದಿ ಅರೇబಿಯಾ, ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್, ಇತಾರ್, UAE ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಂಥನ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಂಥನ ಮೂಲವೂ ಸಹ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯದರೇಖೆಗೆ ಮುಗಿಯವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಕಾರಣ, ಇತರ ಇಂಥನಗಳ ಶೋಧನೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮೂಲದ ಇಂಥನ ಲಭ್ಯವಿರುವುದು ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದೆ).

ಇತರ ಇಂಥನಗಳು ಅಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಲಭ್ಯವಿರಬಹುದಾದ ಸೌರಶಕ್ತಿ, ವಾಯುಶಕ್ತಿ, ಜಲಶಕ್ತಿ,

ಅಣುಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋವಿಕ ಮೂಲದ ಇಂಥನಗಳು. ಸೌರ, ವಾಯು ಮತ್ತು ಜಲ ಮೂಲದ ಇಂಥನಗಳು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಈ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಇಂಥನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಹಳ ವೆಚ್ಚದಾಯಕ. ಅಣುಶಕ್ತಿ ಮೂಲದಿಂದ ಇಂಥನವನ್ನು ಯಿತ್ಯಾವಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅನ್ನ ವಿಕಿರಣ ಅಪಾಯಿದಿಂದ, ಅಣುಸಾರವರಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಅಪಫಾತಗಳಿಂದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯ ನಿಶ್ಚಿತ. ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಚೆನೊಬಿಲ್‌ ದುರಂತ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಘುಕುಶಿಮಾ ಅಪಫಾತಗಳು ಜ್ಞಲಂತ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಜ್ಯೋವಿಕ ಇಂಥನಗಳು

ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಮೂಲದ ಇಂಥನಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಜ್ಯೋವಿಕ ಇಂಥನಗಳಾದ ಬಯೋಎಥನಾಲ್ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋವಿಕ ಜಲಜನಕವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಬಯೋಡೆಸೆಲ್‌ ನ್ನು ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಜ್ಞನ್ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಬಹುದು.

ಬಯೋಡೆಸೆಲ್‌ನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಡೀಸೆಲ್ ಜೊತೆಗೆ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಹಾಗೆಯೇ ಬರೀ ಬಯೋಡೆಸೆಲ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬಯೋಡೆಸೆಲ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯತೆ ಬಯೋಡೆಸೆಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಬಯೋಡೆಸೆಲ್ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವನತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ರುಡಾಲ್ ಡೀಸೆಲ್ ವಿಚಾಣಿಯ ಭಾವಚಿತ್ರ.

ಪ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ರುಡಾಲ್ ಡೀಸೆಲ್ ಎಂಬ ವಿಚಾಣಿ 1900 ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶೇಂಗಾ ಎಣ್ಣೆ ಬಳಸಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಡು ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂದು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಶೋದನೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ತಾಜ್ಜ್ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದರೆ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಎಣ್ಣೆಯ ಅಭಾವ ಆಗಬಹುದು. ಅದರಂತೆ ಬಯೋಡೆಸೆಲ್‌ಗಾಗಿ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಕೆಬ್ಬು, ಸಿಹಿಜೋಳ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಕನ್ನ ಹಾಕಿದಂತೆ. ಜನಪರ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿರುವ. ಈಗ ಜನಪರ ಬಯೋಡೆಸೆಲ್ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಮುಡುಕಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಬಯೋಡೆಸೆಲ್‌ನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಂದ, ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ;

Ricinus communis (Castor bean)	- ಜೀಡಲ, ಹರಳು
Pongamia pinnata (Karanja)	- ಹೊಂಗೆ
Jatropha curcas	-ಕಾಡು ಜೀಡಲ, ಅಡವಿ ಜೀಡಲ
Moringa oleifera	- ನುಗ್ಗೆ
Azadirachta indica (Neem)	- ಬೇವು
Simarouba glauca (Simarouba)	- ಲಾಕ್ಕಿ ತರು
Calophyllum inophyllum	- ಸುರಹೊನ್ನೆ
Citrullus colocynthis (Tumba)	- ತುಂಬಾ
Simmondsia chinensis (Jajoba)	- ಜಜೊಬ
Helianthus tuberosus (Jerusalem artichoke)	
Garcinia indica (Kokum)	- ಕೋಕಮ್
Madhuca indica (Mahua)	- ಹಿಪ್ಪೆ
Algae	- ಪಾಚಿ
Fungi	- ಶಿಲೀಂದ್ರ
Bacteria	- ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾ

Jatropha curcas (ಕಾಡು ಜೀಡಲ) : ಜಣ್ಣೋಪ ಕಪ್ಪುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಾನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಕಾಲುಯಲ್ಲಿ 3 ಬೀಜಗಳು, ಆಕಾರ ಬೀಳುಲ್ಲಾ ತರಹ. ಬೀತ ಕಾಲು ಸಿದಿದು ಬೀಜ ಪ್ರಸರಣ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಿದಿಯುವ ಮೊದಲೇ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಉದುರಿಸಿ ಬೀಜ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೀಜಗಳಿಂದ ಸರಾಸರಿ 27-40% ಎಣ್ಣೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಎಣ್ಣೆ ಅಡುಗೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಬಯೋಡೆಸೆಲ್ ಆಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.

ಫಲಭರಿತ ಜಣ್ಣೋಪ ಸಸ್ಯ.

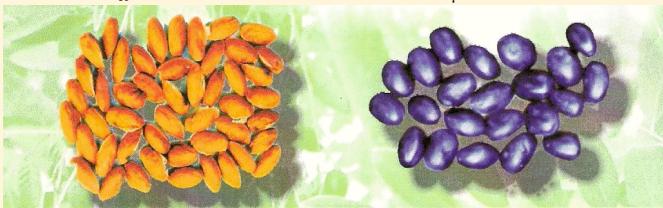
Pongamia pinnata (ಹೊಂಗೆ) : ಕನಾರಿಕದಾದ್ಯಂತ ಹೊಂಗೆ ಮರದ ನೋಟ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಮರ ತಂಪಾದ ನೇರಳು ನೀಡಿದರೆ, ಎಣ್ಣೆ ದೀಪ ಉರಿಸಲು ಉಪಯೋಗ. ಹೊಂಗೆ ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ, ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯೂ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದೆ.

ಹೊಂಗೆ ಮರ, ಹೊವು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳು

ಯುಗಾದಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಮತ್ತು ಹೊಡಾಜುವ ಹೊಂಗೆ ದುಂಬಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೇಣ ಸಮೂಹವನ್ನು ಆಕಷಿಸುತ್ತದೆ. ಕವಿವಾಣಿ (ಬೆಂದ್ರೇಯವರ) ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ “ಹೊಂಗೆ ಹೊವು ತುಂಗಲಲ್ಲಿ ಭ್ಯಂಗದ ಸಂಗೀತವು ಮತ್ತು ಕೇಣ ಬರುತ್ತಿದೆ – ಯುಗ ಯುಗಾದಿ ಕಳೆದರೂ ಯುಗಾದಿ ಮರಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ” ಎಂಬ ಹಾಡು ಬಹಳ ಪ್ರಸ್ತುತ.

ಹೂ ಬಿಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕಾಯಿಗಳು ಬಲಿತು ಒಣಗಿರುತ್ತವೆ, ಅಪ್ಪಗಳನ್ನು ಒಂದು ಹೋಲಿನಿಂದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬಡಿದು ಉದುರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಬೀಜವನ್ನು ಅರೆದು ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರಗಳಿವೆ. ಬೀಜಗಳಿಂದ ಸರಾಸರಿ 25% ಎಣ್ಣೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಎಣ್ಣೆ ಅಡುಗೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಬಯೋಡಿಸಲೋ ಆಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆದೆ ನಂತರ ಉಳಿದ ಹಿಂಡಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ, ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಗೊಬ್ಬರ. ಕನಾಕಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಬಯೋಡಿಸಲೋ ಪಾರ್ಕಗಳನ್ನು ಹಾಸನ, ಗುಲ್ಬಾಗ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟಿಸಿದೆ. ಹೊಂಗೆ ಬೀಜ

ಸಿಮಾರುಬ ಬೀಜಗಳು

ಸಿಮಾರುಬ ಮರ, ಹೊವು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳು

ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ಖರೀದಿಸುವ ವರ್ವಾಟು ಮಾಡಿದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಹೊಂಗೆ ಶೋಟದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂಗೆ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

Simarouba glauca (ಲಕ್ಕ್ಷ್ಮಿ ತರು)

ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತ್ತದೆ. ಬೀಜಗಳಿಂದ ಸರಾಸರಿ 60% ಎಣ್ಣೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಅಡಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗ. ಬಯೋಡಿಸಲೋ ಆಗಿಯೂ ಬಳಸಬಹುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದಾಢಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬಂಜರು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

Sweet Sorghum ಸಿಹಿ ಜೋಳ : ಸಿಹಿ ಜೋಳವನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ, ದನಕರುಗಳ ಮೇವಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಬ್ಜಿನ ಹಾಗೆ ರಸ ತೆಗೆದು ಅದರಿಂದ ಬಿಯೋ-ಎಥನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು. ಉತ್ತರ ಕನಾಕಟಕದ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೀದರ್ ನಲ್ಲಿ ಸಿಹಿ ಜೋಳದ ಹಲವಾರು ರಕಮುಗಳಿವೆ. ಹೃದರಾಬಾದ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ICRSAT ಮತ್ತು ಪ್ರಣ ನಲ್ಲಿ ಇರುವ Prajಕ್ಕೂರಿಕೆ ಸಿಹಿಜೋಳದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯ ನಡುವೆ

ಮದ್ವಾರ ತಯಾರಿಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಸಿಹಿ ಜೋಳ.

Switch Grass : ಇದು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ ಮಾಲ್ವಾಸಿಯೊಂತಹ ಮಾಡಿ ಯಾಂತ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ಮಲ್ಲಿನ ಉಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದ್ದಲಿನಂತೆ ಒಳಿನ್ನಿಂದ ಉರಿಸಬಹುದು, ಮನೆಯನ್ನು ಬೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರಿಸಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಮಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆಯತ್ವವೇ, ಆಪ್ರೂ ಸೇರಿದಂತೆ. ನಾವೂ ಸಹ ಮಲ್ಲಿನ್ನು ಸುಟ್ಟಿ ಹಾಕುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಮಲ್ಲಿನ ಉಂಡಿ ಅಥವ ಇಟಂಗಿ ಆಕಾರದ bailಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಷಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ ಸ್ವಿಚ್ ಮಲ್ಲಿನ್ನು ಉರಿಸಿ ಮನೆಯನ್ನು ಬೆಚ್ಚಿಗೆಡುವ ಒಳಿನ್ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಉರಿಸಿ

ಜೈವಿಕ ಇಂಧನಗಳು : ಜೈವಿಕ ಇಂಧನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧ.

1. ಬಯೋಫಾನಾಲ್
2. ಬಯೋಡಿಎಸೆಲ್
3. ಬಯೋಹೈಡ್ರೋಜನ್

ಬಯೋಫಾನಾಲ್ : ದ್ವಾರಾ ರೂಪದ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವ ಇಂಧನ. ಕಬ್ಬಿ ಮತ್ತು Sugar beet ನಿಂದ ಸಿಗುವ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಥವ ಮೆಕ್ಕಜೋಳ, ಗೋಧಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, Cassava ಮೂಲದ ಶರ್ಕರಪಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮದುಗುವಿಕೆ (Fermentation) ಮೂಲಕ ಬಯೋಫಾನಾಲ್ ನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಜೊತೆ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಯೋಫಾನಾಲ್ ನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಬಹುದು. ಇಂಥಹ ಪ್ರಯೋಜನ ಅಮೆರಿಕ, ಮೆಕ್ಕಿಂಗ್, ಬ್ರೆಜಿಲ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ? ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಆಗಬಹುದು ಇಲ್ಲ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಇದೆ. ಬಯೋ ಎಥನಾಲ್ ನ್ನು ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಅನುಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಳೆಯಂತೆ ಬೆಳೆಯಲವ ಸಸ್ಯಗಳ ಭಾಗಗಳು, ಕಾಂಡ, ಮಲ್ಲು, ಬಿಸಾಡಿದ ತರಕಾರಿ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ. ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಯೂಲೋಸ್ ಮತ್ತು Ligninocellulose ಇರುತ್ತದೆ. ಸೂಕ್ತಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸೆಲ್ಯೂಲೋಸ್ ಮತ್ತು Ligninase ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ಸೆಲ್ಯೂಲೋಸ್ ಮತ್ತು Ligninocellulose ಒಷ್ಣೆಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಮದುಗುವಿಕೆ ಮೂಲಕ ಬಯೋಫಾನಾಲ್ ನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಸೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಸೂಕ್ತಜೀವಿಗಳು ಎಂದರೆ - Trichoderma, Phanerochaete, Aspergillus, Penicillium, Chaetomium, Rhizopus, Actinomycetes, ಪ್ರಘೇದಗಳು.

ಬಯೋಡಿಎಸೆಲ್ : ಸರಿಯಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಬಳಸಿ Micro Algae (ಪಾಚಿ) ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಯೋಡಿಎಸೆಲ್ ಪಡೆಯಲು ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಪಾಚಿ ಮೂಲದ ಬಯೋಡಿಎಸೆಲ್ ನಲ್ಲಿ ಗಂಧಕದ ಅಂಶ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ವಿಷವಸ್ತುವಾಗಿಲ್ಲದಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವನತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಚಿ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಘೇದಗಳು ಮುಖ್ಯ.

1. Scenedesmus bijugatus	ತೈಲ ಪ್ರಮಾಣ	16–40 %
2. Chlorococcum humicola	ತೈಲ ಪ್ರಮಾಣ	14 –22 %
3. Chlorella prothecoides	ತೈಲ ಪ್ರಮಾಣ	16–57 %
4. Microcystis	ತೈಲ ಪ್ರಮಾಣ	24 %

ಪಾಚಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಬಯೋಡಿಎಸೆಲ್ ತಯಾರಿಕೆಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಒಹಳ್ಳ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಣಿದ್ದಲ್ಲಿ ತೈಲ ತಯಾರಿಸುವುದು ಲಾಭದಾಯಕವಿಲ್ಲ. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಬಯೋಡಿಎಸೆಲ್ ನ್ನು ಸಸ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ಲೇಖನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ.

ಬಯೋಹೈಡ್ರೋಜನ್ : ಹೈಡ್ರೋಜನ್ (ಜಲಜನಕ) ಅನಿಲವನ್ನು ಇಂಧನವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಬಹು ಉತ್ಪನ್ನ ಜಲಜನಕದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಬಹುದು ಮತ್ತು ಜಲಜನಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಭజಿಸುವಾಗ CO₂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಲಜನಕವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ

33ನೇ ಪುಟಕ್

ಅಸದೃಶ ಸಾಮಧ್ಯದ ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳು

ಗಾಯತ್ರಿ ಮೂರ್ತಿ

ನಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಬೆಳಕು ಸರಳ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೆಳಕು ಭಾಗಿದ ಎಂಜಿನ್ ಮೂಲಕ ವಕ್ರಪಥದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಡೆತಡೆಯಲ್ಲದೆ ನೂರಾರು ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ಸಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ನಂಬಲಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಸತ್ಯ. ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳಿಂಬ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಗಾಜಿನ ತಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಸರಣ ಇಡಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳು ಬೆಳಕಿನ ಹೊಳವೆಗಳು. ಆದರೆ ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳು ನಿಷ್ಕೃತವಾದ ಬೆಳಕಿನ ಹೊಳವೆಗಳಲ್ಲ, ಅವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತ ಎಂಬ ಅಂತ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗುವ ಬೆಳಕು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾದ ಲೇಸರ್ ಬೆಳಕು. ದ್ವಾತಿ ತಂತು ಮತ್ತು ಲೇಸರ್ ಕಿರಣಗಳ ಸಮುದ್ರನ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆವರಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋತ್ಸಿಯಲ್ಲ. ಇವು ಭಲೆ ಜೋಡಿ ಎಂಬಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮಧಾನವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

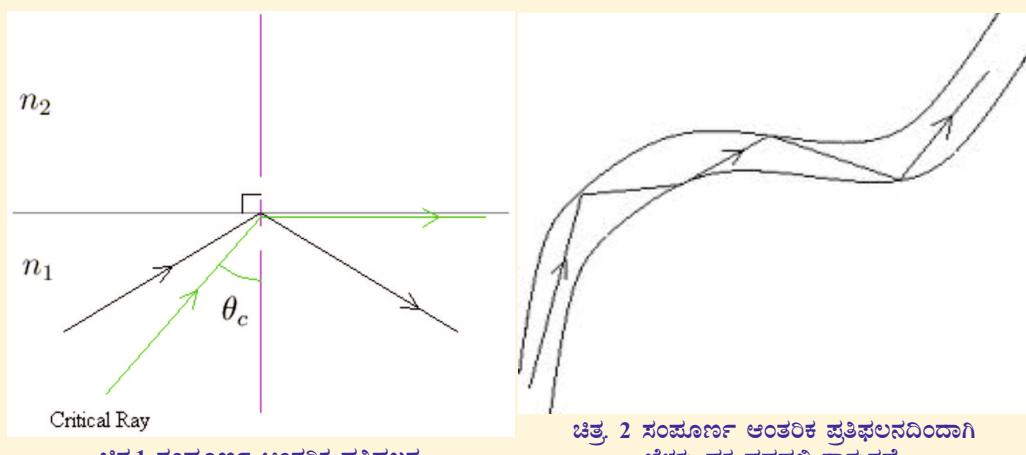
ದ್ವಾತಿತಂತು ವಿಜ್ಞಾನ

ದ್ವಾತಿತಂತು ವಿಜ್ಞಾನ ಭೌತಿಕಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಲಿತವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಅನ್ವಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಉತ್ತೇಷ್ಣೆಯಲ್ಲ.

ದ್ವಾತಿ ತಂತಿನ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಬೆಳಕು ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಂತರಿಕ ಪ್ರತಿಫಲನಕ್ಕೂ ಗಾಗಿ ವಕ್ರಪಥದಲ್ಲಿ ತಂತಿನ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಂದರೆ, ಒಳ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಬೆಳಕು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಂತರಿಕ ಪ್ರತಿಫಲನದಿಂದಾಗಿ ತಂತಿ ಮತ್ತೊಂದು ತುದಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು. ಬೆಳಕಿನ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ತಂತಿ ಹೊರ ಕವಚ ಹಿರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಂತರಿಕ ಪ್ರತಿಫಲನ ಎಂದರೇನು?

ಸಾಂದ್ರ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ವಿರಳ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣ ಚಲಿಸುವಾಗ ಸೀಮಾತಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಲಂಬರೇಖೆಯಿಂದ ಮೂರ ಬಾಗುತ್ತದೆ. ಆಪಾತ ಕೋನ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ವ್ಯುತ್ಕರಣ ಕೋನವೂ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ಒಂದು

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪತನ ಕೋನದಲ್ಲಿ ವ್ಯುತ್ಕರಣ ಕೋನ ಲಂಬಕೋನವಾಗಿದ್ದು, ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣ ಸೀಮಾತಲವನ್ನು ಸವರಿಕೊಂಡು ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪತನ ಕೋನವೇ ಕ್ರಾಂತಿ ಕೋನ θ_c . ಒಂದು ವೇಳೆ ಪತನ ಕೋನ ಕ್ರಾಂತಿ ಕೋನಕ್ಕಿಂತ

ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಬೆಳಕು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದೇ ಮಾಡ್ಯಮದೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಫಲನ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣದ ಅಲ್ಟ್ ಅಂಶವೂ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಡ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಾಗದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗುವ ಈ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಫಲನವನ್ನು 'ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರತಿಫಲನ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಳಕು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲನವಾಗಲು ಎರಡು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪೆಸಬೇಕು-1. ಬೆಳಕು ಸಾಂದ್ರ ಮಾಡ್ಯಮದಿಂದ ವಿರಳ ಮಾಡ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಾಗಬೇಕು. 2. ಬೆಳಕಿನ ಪತನ ಕೋನ ಕ್ರಾಂತಿ ಹೊನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕು.

ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರತಿಫಲನದ ಅಶ್ವಂತ ಸಾರ್ಥಕ ಅನ್ನಯನೆನ್ನಬಹುದು. ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ನಿಯಮಗಳು ಮಾರ್ಪೆಸಬೇಕು. ಒಂದು, ಒಳ ತಂತನ ಭಾಗದ ವಕ್ಕೆಕರಣಾಂಕ ಹೊರ ಕವಚದ ವಕ್ಕೆಕರಣಾಂಕಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು, ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರವೇಶ ಕೋನ ಕ್ರಾಂತಿಕೋನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕು. ದ್ವಾತಿತಂಪುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗಲೇ ಈ ನಿಯಮ ಮಾರ್ಪೆಕೆಗೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬೆಳಕು ವಕ್ಕೆ ಪಥದಲ್ಲಿ ಅಡತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಸಲೀಸಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

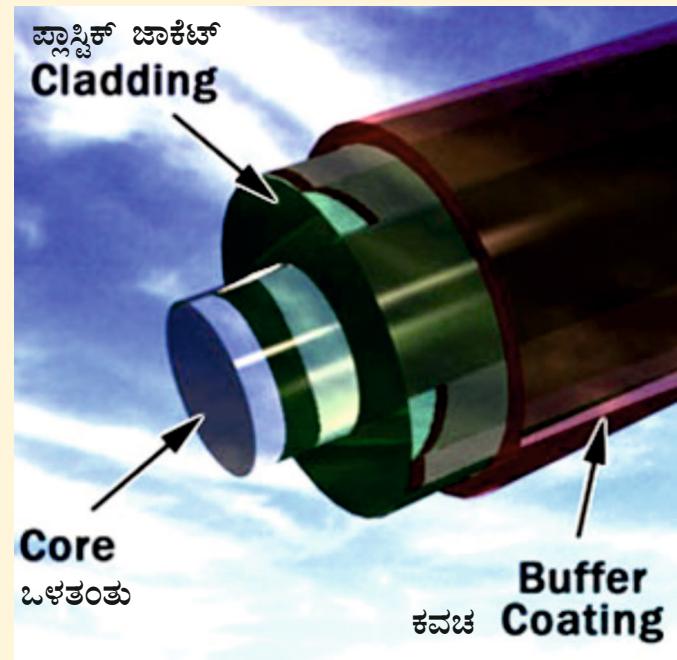
ದ್ವಾತಿ ತಂತನ ವಿಶ್ವರಚನೆ

ಹೂದಲೆಂಬಿಯಷ್ಟು ತೆಳುವಾದ, ಉದ್ದನೆಯ ಗಾಜಿನ ಎಳೆಯೇ ದ್ವಾತಿ ತಂತು. ಈ ಎಳೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ತೆಳುವಾದ ಒಳತಂತು. ಇದರ ಮೂಲಕವೇ ಬೆಳಕು ಪಯನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಒಳತಂತನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಹೊರ ಭಾಗ, ಇದನ್ನು ಕವಚ(cladding) ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದರ ವಕ್ಕೆಕರಣಾಂಕ ಒಳ ತಂತಿನದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬೆಳಕನ್ನು ಒಳತಂತಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ತಂತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಂಟಾಗದಂತೆ ಭದ್ರವಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಲೇಪನ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ಗಾಜಿನ ಎಳೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕಂತೆಯೇ ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳು. ದ್ವಾತಿತಂಪುಗಳ ಕಂತೆಯಲ್ಲಿ ತಂತುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡದಂತೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಜಾಕೆಟ್ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗಾಜಿನ ತಂತುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಾದಿಸಲು ಬಳಸುವ ಕಚ್ಚು ವಸ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧಿ ಸಿಲಿಕಾ ಅಥವಾ ಸಿಲಿಕಾನ್ ಡಯಾಕ್ಸಿಡ್. ಇದನ್ನು ಕರಿಗಿಸಿ, ಜೋಡಿಗೆ ಅಸೆನ್ಸಿಕ್, ಕ್ವಾರ್ಕ್ ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ, 19000C ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ದ್ರವ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು, ಒಳ ವ್ಯಾಸ ಸುಮಾರು 10-50 ಮೈಕ್ರೋ(1ಮೈಕ್ರೋ = 10-6ಮೀಟರ್) ಮತ್ತು 100-125 ಮೈಕ್ರೋ ಹೊರ ವ್ಯಾಸವಿರುವ ಸಿಲಿಂಡರಾಕಾರದ ಕೊಳವೆಗಳಾಗಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಗಾಜಿನಿಂದ ಸಮುದ್ರ ತಯಾರಿಸಿ, ಆ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲ್ಕೆ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಸಮುದ್ರದ ತಳ ನಿಷ್ಕರ್ಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.' ಎಂದು ದ್ವಾತಿ ತಂತು ತಯಾರಿಕಾ ಕಂಪನಿಯೊಂದು ಜಾರಿಹಾಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದ್ವಾತಿ ತಂತು ಪರಿಶುದ್ಧಿ ಗಾಜಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಗಾಜಿನಲ್ಲಿರುವದಕ್ಕಿಂದ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಅಂತ ಕಲ್ಪಿತಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಂದಲೂ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳ ವ್ಯಾಸ ಸುಮಾರು .04*25.4-1ಮೀಟರ್ಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ತಂತುಗಳು ಎಲ್.ಇ.ಡಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ದೃಗ್ಗೋಚರ ಕೆಂಪುಬೆಳಕನ್ನು ಹಾಯಿಸುತ್ತವೆ. ಏಕ-ಮಾರ್ಗ ತಂತು ಮತ್ತು ಬಹು-ಮಾರ್ಗ ತಂತುಗಳಿಂದ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಏಕ-ಮಾರ್ಗ ತಂತುಗಳ ವ್ಯಾಸ

ಚಿಕ್ಕದು, ಸುಮಾರು 9 ಮೈಕ್ರೋನೆಷ್ಟು ಮಾತ್ರ, ಇವು 1300-1500ನ್ನೇರೊಮೀಟರ್ ತರಂಗಾಂತರದ ಅವಕಂಪು ಲೇಸರ್ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಬಹು-ಮಾರ್ಗ ತಂತುಗಳ ವ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯ್ದು, ಸುಮಾರು 62.5 ಮೈಕ್ರೋಗಳಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇವು 850-1300ನ್ನೇರೊಮೀಟರ್ ತರಂಗಾಂತರದ ಅವಕಂಪು ಲೇಸರ್ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ 3 ದ್ವಾತಿ ತಂತನ ರಚನೆ (ಅಂತರಾಲ ಕೃಪೆಯಿಂದ)

ದ್ವಾತಿತಂತುಗಳ ಉಪಯೋಗ ವ್ಯವಿಧಿಯಾಗಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ವ್ಯೇದ್ಯಕ್ಕಿಂತ ದ್ವಾತಿತಂತುಗಳ ಬಳಕೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಂತರಾಲದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಜ್ಞ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸುವ ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳ ಬಳಕೆ ಅಶ್ವಂತ ಸಮಪರ್ಕ. ದೂರವಾಣಿ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳ ಬಳಕೆಯಂತೂ ಅವುಗಳ ಮೊದಲ ಅನ್ನಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಡಿಜಿಟಲ್ ಟಿವಿ ಅಥವಾ ಕೇಬಲ್ ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡ ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಕಾರ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ವ್ಯೇದ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಂತೂ ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಾದುದು. ವ್ಯೇಮಗಳ ದೋಷ ಪತ್ತೆಗೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ತಪಾಸಣೆಗೆ ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೊರ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ದ್ವಾತಿತಂತುಗಳು

ದ್ವಾತಿ ಸಂಪರ್ಕದ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ

ದ್ವಾತಿ ತಂತುಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಾಗುವರೆಗೆ ಟಿಲಿಫೋನ್ ಕರೆಗಳು ತಾಮ್ರದ ತಂತಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಕೇತಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಜಾಗತಿಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ತಂತುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಹೆಚ್ಚಿ ಕರೆಗಳನ್ನು ಒಯ್ಯಬೇಕಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಉಂಟಾದಾಗ, ಈ ಸರಳ ತಾಮ್ರದ ತಂತಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪೆಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ಒಮ್ಮೆಗೆ ರವಾನಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದ್ವಾತಿತಂತುಗಳ ಬಹುಮುವಿ ಅನುಕೂಲಗಳು ಅವು ವೇಗ ಸಂಪರ್ಕವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು.

ಇಂದು ದ್ಯುತಿ ತಂತ್ರ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಶ್ವಿನಿ ಸಮರ್ಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಧನೆ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವೇ ಇಂದಿನ ದ್ಯುತಿ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬುನಾದಿ. 1790ರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡಿದ್ದ ಖ್ಯಾನ್‌ನ ಕ್ಲಾಡ್ ಥಾರ್ಟ್ ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ. 1880ರಲ್ಲಿ ಅಲೆಕ್ಷಾಂಡರ್ ಗ್ರಹಾಮ್ ಬೆಲ್ ದ್ಯುತಿ ಟೆಲಿಫೋನ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ 'ಫೋನ್‌ಫೋನ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಟಿಂಟ್ ಪಡೆದ. ಅವನೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಟೆಲಿಫೋನ್‌ನ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಗಶೀಲವಾಗಿದ್ದು ಬಹುಬೇಗ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಇದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಿತು. ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

1954ರಲ್ಲಿ ಅಬುಹಾಂ ವಾನೋಹೀಲ್ ಎಂಬ ಡಚ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಬಳಿತಂತೆನ ಮೇಲೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಕ್ಕೀಕರಣಾಂಕವುಳ್ಳ ಪಾರಕ ವಸ್ತುವಿನ ಕ್ಲಾಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ತಂತುಗಳ ಕಂತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಅದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಗಮನ ಸೇಳಿಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಕ್ಲಾಡಿಂಗ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ತಂತೆಯ ಒಳಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಸಲೀಸಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ತಡೆಯಲ್ಲದೆ, ಬೆಳಕಿನ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಂತೆ, ಬಾಹ್ಯ ತಂತುಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳಕನ್ನು ರವಾನಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಮರುಚಾಲನೆ ದೊರಕರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ.

1964ರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಚಾಲ್ರೋಕ್.ಕಾರ್ಪೋ ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ದೂರಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ತಕ್ಷದಾದ ತಂತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದನು. ಬೆಳಕಿನ ತೀವ್ರತೆ ಕ್ಷೇತ್ರಿಸುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾದಲು ತಂತುಗಳ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದನು.

1970ರಲ್ಲಿ ರಾಬಟ್‌ ಮೌರರ್, ಡೋನಾಲ್ಡ್ ಕೆಕ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಟರ್ ಷೆಲ್ಪ್ ಎಂಬ ಸಂಕೋಧಕರು ದ್ಯುತಿ ತಂತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಇದು ತಾಮ್ಮದ ತಂತೆಗಿಂತ 65,000 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚನ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಪಣೆ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಬೆಳಕಿನ ತರಂಗಗಳು ರವಾನಿಸುವ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಿಸು ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಡಿಕೋಡ್ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಬೆಳಕು ದುರ್ಬಲಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನವರು ಟ್ರೈಟಿನಿಯಂ ಡೋಪಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಗ್ಗಿಸಿದರು. 1972ರ ವೇಳೆಗೆ ಇದೇ ತಂಡ ಸಂಕೇತಗಳ ತೀವ್ರತೆಯ ನಷ್ಟು 4ಡಿಸಿಬಿಲ್‌/ಕಿ.ಮೀ. ತಗ್ಗಿದ, ಜಮೀನಿಯಂನಿಂದ ಡೋಪ್ ಆದ ಬಹು-ಮಾರ್ಗ ದ್ಯುತಿ ತಂತುವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು. 1973ರಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಯ ಜಾನ್ ಮ್ಯಾಕ್‌ಸೈನ್ ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಹಬೆಯಿಂದ ಲೇಪಿತವಾದ ದ್ಯುತಿ ತಂತು ತಯಾರಿಕಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದನು. ಇದು ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳ ವಾಳೀಜ್ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಮಾರ್ಗ ತೆರೆಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ದೂರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಂಧುಗೊಳಿಸಿತು. 1977ರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲಿಫೋನಿಯದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಟೆಲಿಫೋನ್‌ನ ಮತ್ತು ಎಲ್ಕ್ಷಾನ್‌ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ದ್ಯುತಿ ತಂತು ದೂರವಾಣಿ ಕೆಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿತು. ಬೆಲ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಕೂಡ 1977ರಲ್ಲಿ 2.4ಕಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಳ್ಳಿ, ದ್ಯುತಿ ತಂತು ದೂರವಾಣಿ ಜಾಲವನ್ನು ಚಾಲನೆಗೊಳಿಸಿತು. ಅಂದು ಹಟ್ಟಿಹಾಕಿದ ದ್ಯುತಿತಂತು ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಶತ 80ರಷ್ಟು ದೂರವಾಣಿ ಕರೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ರವಾನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳ ಬಳಕೆ ದಿನೆದಿನೇ ವ್ಯಾಪ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳ ಅನ್ಸ್ಯಯ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ವ್ಯವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದೆ. ದೂರಸಂಪರ್ಕದ

ಅನ್ಸ್ಯಯಗಳು ಬಹುಮುಖವಾಗಿದ್ದ ಜಾಗತಿಕ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೆಸ್ಕುಪಾರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಧ್ವನಿ, ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ದೃಶ್ಯಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾರಿರಾ ಕೆಲೋಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತದೆ.

ದ್ಯುತಿ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ದ್ಯುತಿ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹಂತಗಳಿವೆ-

1. ಪ್ರೇಷಕ(transmitter)
2. ದ್ಯುತಿ ಮನಯೋಜಕ(optical regenerator)
3. ದ್ಯುತಿ ಗ್ರಾಹಕ (optical receiver).

ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ಸಂಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೇಷಕ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಷಕವು ದ್ಯುತಿ ತಂತೆಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಸಿಸಲು ಒಂದು ಮಸೂರ ಕೂಡ ಇರಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅರೆವಾಹಕ ಲೇಸರ್ ಬೆಳಕು ಇಲ್ಲವೇ ಎಲ್.ಇ.ಡಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅವಕೆಂಪು ಬೆಳಕಿನ ತರಂಗಾಂತರಗಳು 850ನ್ಯಾ.ಮೀ, 1300ನ್ಯಾ.ಮೀ ಮತ್ತು 1550ನ್ಯಾ.ಮೀ. ಮಾಹಿತಿಯು ಸಮಶ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ಅಂಂಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೋಡರ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರೇಷಕವನ್ನು(ಖ್ಯಾನ್‌ಮಿಟರ್) ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಕೋಡರ್ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಿಡಿಟಗಳ ಅನುಕ್ರಮ ಜೋಡಣೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಷಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲೇಸರ್ ಅಧವಾ ಎಲ್.ಇಡಿ ಆಗಿದ್ದು, ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬೆಳಕಿನ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿ(ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು 0.6-1.6 ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮೀಟರ್ ಅವಕೆಂಪು) ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೆಳಕಿನ ಸಂಜ್ಞೆಗಳು ಒಂದು ಕೆಲೋಮೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರ ಸಾಗುವಾಗ ದುರ್ಬಲಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವ ಇರುತ್ತದೆ. ದ್ಯುತಿ ಮನಯೋಜಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೂಡ ದ್ಯುತಿ ತಂತುವಿನಿಂದಾಗಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ಲೇಪನ(ಡೊಫಿಂಗ್)ದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಈ ವಿಶೇಷ ಲೇಪನದೊಳಗೆ ಲೇಸರ್ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಂಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದುರ್ಬಲಗೊಂಡ ಸಂಕೇತಗಳು ಈ ಮೂಲಕ ಹಾಯುವಾಗ, ಲೇಸರ್ ಶಕ್ತಿಯು ಜೋಪ್ ಆಗಿರುವ ಅಣುಗಳೇ ಲೇಸರ್‌ನಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಈ ಅಣುಗಳು ನವನವೀನ, ಸಫ್ಟ್‌ಯೂತ, ಆದರೆ ದುರ್ಬಲಗೊಂಡ ಸಂಕೇತದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ಬೆಳಕನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ದ್ಯುತಿ ಮನಯೋಜಕವಿಲ್ಲದೆ ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನೆ ಒಂದು ಕೆಲೋಮೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಮನಯೋಜಕದ ಸರವಿನೊಂದಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾವಿಲ್ಲದಪ್ಪು ದೂರ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನೆ ಸಾಧ್ಯ. ದ್ಯುತಿ ಗ್ರಾಹಕವು ದ್ಯುತಿ ಕೋಡಿ(Photo cell)ವನ್ನೂ ಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳು ಹೊತ್ತು ತರುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಡಿಕೋಡ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಮೂಲ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಟಿವಿ, ದೂರವಾಣಿ ಮುಂತಾದವಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸುತ್ತದೆ.

ದ್ಯುತಿ ಮನಯೋಜಕವಿಲ್ಲದೆ ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನೆ ಒಂದು ಕೆಲೋಮೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಮನಯೋಜಕದ ಸರವಿನೊಂದಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾವಿಲ್ಲದಪ್ಪು ದೂರ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನೆ ಸಾಧ್ಯ. ದ್ಯುತಿ ಗ್ರಾಹಕವು ದ್ಯುತಿ ಕೋಡಿ(Photo cell)ವನ್ನೂ ಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳು ಹೊತ್ತು ತರುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಡಿಕೋಡ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಮೂಲ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಟಿವಿ, ದೂರವಾಣಿ ಮುಂತಾದವಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸುತ್ತದೆ.

ದ್ಯುತಿ ತಂತು ಕೆಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತೆಗಳ ಮೇಲೆ, ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಗಿದು, ಅಧವಾ ಸಮುದ್ರ ತಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಳೆಯಿಬಹುದು. ನೆಲದಲ್ಲಿ ಎಳೆಯಿವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ನೆಲ ಅಗೆಯುವಾಗ ತಂತುಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಸಾತ್ ಹಾನಿಯಂಟಾಗಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ತಂತುಗಳು ಒಡೆಯುವ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಮುರಿದ

ತುದಿಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ವಿಶೇಷ ಅಂಟಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಶಾಖದಿಂದ ಅವುಗಳ ಮರುಚೋಡಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಪರ್ಕದ ಹಗೆಳಿಕೆ

ಸಾಧಾರಣ ತಾಮ್ಮದ ತಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ವೀದ್ಯುತ್ ಸಂಕೇತಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಿದರೆ, ದೃಷ್ಟಿ ತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಬೆಳಕಿನ ಸಂಕೇತಗಳ ಪಥದಲ್ಲಿ ಹಜ್ಜು ವೇಗವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಲೇಖರ್ ನಿರ್ಮಿತ ಏಕವರ್ಣ ಬೆಳಕು ಯಾವುದೇ ಕೊಂಕಿಲ್ಲದೆ(distortion) ಸಾಗುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ. ಸಾಧಾರಣ ಟಿಲಿಫೋನ್‌ ತಂತಿಗಳಿಗಿಂತ ಸುಮಾರು 100ಮೀಲಿಯನ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು 100ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ಈ ತಂತ್ರಗಳು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ದ್ಯುತಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ಹೀಲಿಫೋನ್ ಕರೆಗಳನ್ನು ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ದ್ಯುತಿ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಲಯವಾಗುವುದು ಅತ್ಯುಲ್ಲ. ತಾಮ್ರದ ತಂತ್ರಗಳಿಗೆ 2-3 ಕಿ.ಮೀ.ದೂರಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬೂಸ್‌ರೋಗಳ ಮೂಲಕ ವರ್ಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ದ್ಯುತಿ ತಂತ್ರಗಳಿಂದಾಗಿ 50ಕಿ.ಮೀಗಳಿಗೆ ನೊಮ್ಮೆ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ವರ್ಧಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ತಾಮ್ರದ ತಂತಿಗಳಂತೆ ದೃಷ್ಟಿತಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅಡ್ಡಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಕಡಿಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವಗಳನ್ನು ತೈಲ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಅಥವಾ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ಹಂಪ್ಯ ಮಾಡುವ ಸ್ವೇಚ್ಛನಾಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿರಪಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ತಾಮ್ರದ ತಂತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ದೃಷ್ಟಿ ತಂತುಗಳು ಅಗ್ಗ ಕೂಡ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವು ತೆಳುವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವಗಳ ನಿರವಹಣೆ ಕೂಡ ಸಲೀಸು.

ద్వారి తంతుగళు బహళ హగురవాయిద్దు, అవగళన్న సులభవాగి తిరుచబముదు. జోతేగె సంకేతగళు దుబిలవాగువుదిల్ల. ఇదరిందాగి సామాన్య టెలిఫోన్ తంతిగళిగింత ఇవ్వ 10 పట్టు హజ్యా సమధివాగి కెలస నిష్టాహిసుత్తవే. ఈ తంతుగళు సిలికాదింద (గాజినింద) రచనేయాగిరువుదరింద ఇవ్వ అవాడకగళష్టో అల్ల, బెళకన్న ప్రసరణ(radiate) మాడదిరువుదరింద వోదలెర్తిద్ద అడ్డమాతిన(cross talk) కాట ఇరువుదిల్ల. జోతేగె, బెళకన సంకేతగళాద్దరింద తంతుగళ తుదిగళల్లి కిడిగళు ఉంటాగువ సంబంధ ఇరువుదిల్ల.

ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂಜಿನೀಯರುಗಳು ಶಕ್ತಿವ್ಯಯವೇ ಇಲ್ಲದ, ಅನಂತ ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಿಡ್ಯು ಇರುವ, ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆಟ್‌ಕೆಲ್ಲಿರುವಂತಹ ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಗ್ರಾಹಕರು 3ಆರ್ಡಿಂಗ್‌ಲ್ಸ್, ವಚುವಾಯಲ್ ರಿಯಲ್‌ಇ ಮಾಹಿತಿ, ಮತ್ತು ಮನರಂಜನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ದೂರವಿಲ್ಲ

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದ್ವಾತಿ ತಂಪುಗಳು

ದ್ವಾರ್ತಿ ತಂತುಗಳು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವೆನಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದ್ವಾರ್ತಿತಂತುಗಳ ಬಳಕೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಪಾರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ದ್ವಾರ್ತಿತಂತುಗಳು ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಲೋಕವೇಂದನ್ನೇ ತರಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಾಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಬಳಸುವ ಅನೇಕ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗುವುದು ಅಲ್ಲವೇ?

ಸುಲಭವಾಗಿ ತೂರಿಸಬಹುದಾದ ಸೂಜಿಗಾತ್ರದ ತಂತುಗಳನ್ನು ಸೂಜಿ ರಂದ್ರದ ಮೂಲಕ ಶರೀರದ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ತೂರಿಸಿ, ಒಳಗೆನ ದೋಷ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚು ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಲ್ಯಾಪರೊಸ್‌ಎಫಿಕ್ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲ್ಯಾಪರೊಸ್‌ಎಫಿಕ್ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಥವಾ ಸೂಜಿ ರಂದ್ರ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದೇ ದ್ಯುತಿತಂತುಗಳಿಂದಾಗಿ. ಸೂಜಿ ರಂದ್ರ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳ ಕಟ್ಟಣನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶರೀರದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಕಡೆ ಸೆಣ್ಣೆ ಕೊರೆತ ಮಾಡಿ ಈ ತಂತುಗಳನ್ನು ಅದರೊಳಗೆ ತೂರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಭಾಗವನ್ನು ನಂತರ ಗಾಳಿಯಿಂದ ತುಂಬಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೂರೆಯುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಕೊಯ್ದುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ଶୁଣ୍ଟ ଚିକିତ୍ସାଗାର, ଦ୍ୱାତି ତମତୁଗଳ ବନ୍ଦୁ କଟ୍ଟନ୍ତି ଆ ଭାଗକ୍ଷେ ବେଳକୁ
ହାଯିସି ସ୍ଵପ୍ନମାଗି କାଳିବଂଠେ ମାଦଲୁ, ମର୍ତ୍ତୋନ୍ଦୁ କଟ୍ଟି ଆ
ଭାଗଦଲ୍ଲିନ ଦୋଷଦ ମାହିତି ସଜନୀଗେ ତିଳିଯିବଂଠେ ମାଦଲୁ
ଲାପ୍ଯମୁକ୍ତ ମୂରନେଯ କଟ୍ଟି ଲେପରୀ ସଜରି ମାଦଲୁ ବଳସୁତାରେ.
ଜର, ଅନ୍ତାଳଙ୍କ ଦୋଷଗଳନ୍ତି ତିଳିଯିଲୁ ବଳସୁଵ ଏଂଦୋସୋନ୍ତାପ
ଦୁଃଖିତମତୁଗଳ ତତ୍ତ୍ଵନ୍ତି ଆଧାରିତିରେ.

ಇತರ ಉಪಯೋಗಗಳು

ದ್ವಾರೆ ತಂತುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅನೇಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಹೊರಗಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಈ ತಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಯಿಸಿ, ಬ್ರಿಹತ್ತಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಒಳ ಕೋಣಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಬಹುದು. ದ್ವಾರೆ ತಂತುಗಳ ಮತ್ತೊಂದು ಉಪಯೋಗವೆಂದರೆ ಸಂವೇದಕಗಳಲ್ಲಿ (sensor) ಅವುಗಳ ಬಳಕೆ. ದ್ವಾರೆತಂತು ಎಳೆದರೆ, ಹಿಸುಕಿದರೆ, ಬಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ತಳೆಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಸರಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವಾದರೂ ಅಳೆಯಬಹುದಾದಂತಹ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಣವನ್ನು ಆರ್ಥಿಸಿ, ಸಂವೇದಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಆಷ್ಟುದ ತೊಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಗಟ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ಥೋಟಕ ವಸ್ತುಗಳಿರುವ ಎಡೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಪೊಮೀಟರ್‌ ದೂರದಿಂದ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ, ಏನೇ ಅವಘಡ ಸಂಭವಿಸಿದರೂ ಅಷ್ಟು ಅಂತರದಿಂದಲೇ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ತ್ವಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಈ ಮಾಹಿತಿಯಾವ ಯಾವ ಬಿಂದುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಪೇದಕಗಳ ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಕೂಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಡಿಸಿಬ್ಯೂಟೆಡ್ ಸೇನಾರ್ ಎನ್‌ತಾರ್.

ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯಗಳಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣ ವಾದ ಲೇಸರ್ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಲೋಹಗಳನ್ನು ಬೆಸುಗೆ ಹಾಕುವ, ಕತ್ತರಿಸುವ, ಮತ್ತು ಕೊರೆಯುವ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲು ದ್ಯುತಿ ಸೆನ್ಸಾರ್ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ದ್ಯುತಿ ತಂತ್ರಗಳು ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಲೇಸರ್ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ಸುಲಲಿತವಾದ ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇಮಕರವಾದ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೋಬಾಟಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಲೇಸರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗಳಿಸಬಹುದು. ಬೆಳಕು ವಿದ್ಯುತ್ತಾಂತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸದಿರುವುದರಿಂದ, ಅದು ವಿದ್ಯುತ್ತಕ್ಕಿರುವ ಬಳಸುವ ಸಾಧನಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡ ವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿವಾನದೊಳಗಿನ ಕಡಿಮೆ ವಾಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರವಾನಿಸಲು

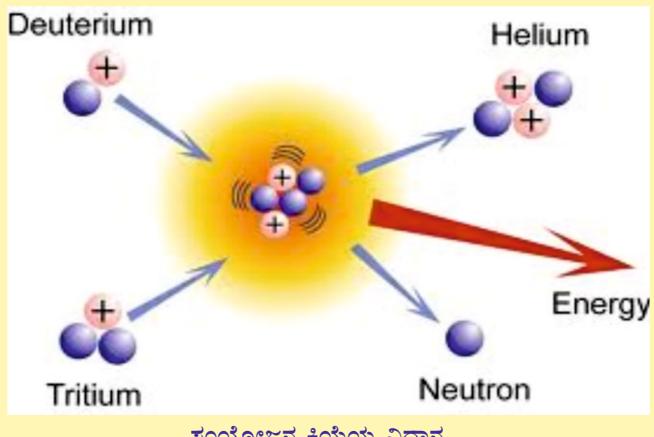
ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳು ಉಪಯುಕ್ತ, ಇದೇ ಅನ್ವಯವನ್ನು ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕಾಗಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ಕಾರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬರಲಿದೆ.

ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವಿದ್ಯುನ್‌ನ್ಯಂಡಲಗಳಲ್ಲಿನ ವರ್ಧಕಗಳು, ಶೋಧಕಗಳಂತಹ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ದ್ಯುತಿತಂತುಗಳು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧಕರು ತೀವ್ರ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯುನ್‌ನ್ಯಂಡಲದಲ್ಲಿ, ಅಪಾರ ಮಾಹಿತಿ ಈ ಕೊಳಳೆಗಳೊಳಗೆ ಬೆಳಕಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅದನ್ನು ವಿದ್ಯುನ್‌ನ್ಯಂಡಲದ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಪಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಮಾಹಿತಿಯು ಬೆಳಕಿನ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕೊಂಡಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದರವರೆಗೆ ಅಡಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವಿದ್ಯುನ್‌ನ್ಯಂಡಲದ ನ್ಯಾನೋಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಾಸಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ನಕ್ಕತಗಳು ಮಿನುಗುವುದು ವಾತಾವರಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಇದು ನಕ್ಕತಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಲಿಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಕ್ಕತದ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಕಾಶದ ನಿಖರ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಒಂದು ಆಧಾರ(reference) ನಕ್ಕತ ಹೊಂದಬಹುದಾದರೆ ನಕ್ಕತಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

17ನೇ ಪುಟದಿಂದ

ಸ್ವಚ್ಛ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳು: ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಒಂದು ನೋಟ

ಸಂಯೋಜನ ಕ್ರಿಯೆಯ ವಿಧಾನ

ಅಪಾರ ಶಕ್ತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಯೋಜನಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಉಷ್ಣತೆಯ ಎವತ್ತರಿಂದ ನೂರು ಪಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಷ್ಣವನ್ನು ಸಂಯೋಜನ ಕ್ರಿಯೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತು ವಿಕಿರಣಶೀಲವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಅತ್ಯಧಿಕ ಉಷ್ಣತೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಹೊರಬರುವ ನ್ಯಾಟ್ರಾನ್ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಯೋಜನಿಕಲಾದ ಸಂಯುಕ್ತ ಯೂರೋಪ್ ಜೋರ್ಸ್(Joint

ಇದರಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಬಲ್ ಟೆಲಿಸ್‌ನ್‌ಪೋನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯಬಹುದಾದಂತಹ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಲಿಗೋಳ ವಸ್ತುಗಳ ಜಿತಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಕೃತಕ ನಕ್ಕತದ ಮೇಲೆ ಭೂ ವಾತಾವರಣ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣಾವೃ ಗಮನಿಸಿ, ಟೆಲಿಸ್‌ನ್‌ಪೋನಿಂದ ಕೆನ್ನಡಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿ, ಆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸರಿತೋಗಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿದ್ದ ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳು. ಇದು ದ್ಯುತಿ ತಂತ್ರಿಯ ಮೂಲಕ ಲೇಸರ್ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಂಪ್ ಮಾಡಿ ಟೆಲಿಸ್‌ನ್‌ಪೋನಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕೃತಕ ನಕ್ಕತ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಶೇಷ ತಂತ್ರ. ಆಕ್ಸಿಡ್ರೋನ ಕ್ಲೌರೆಂಜ್‌ನ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಸಂಶೋಧಕರ ತಂಡವೊಂದು, ವಿಲಿಯಂ ಹರ್ಸ್ ಟೆಲಿಸ್‌ನ್ ಲಾ ಪಾವಾದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಲೇಸರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರೀಶನ್‌ನ್ ವಾಡಿ, ಲಿಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಭೂಮಿಯಿಂದ 100ಕೆ.ಮೀ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃತಕ ನಕ್ಕತ ನಿರ್ಮಾಣ ಸನ್ನಾಹದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದ್ಯುತಿ ತಂತುಗಳ ಮಂತ್ರದಂಡದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತಿನೇನು ಅಧ್ಯತ ಸ್ವರ್ಪಿಸುವರೋ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕು.

* 'ಆಭ್ಯುದಯ' 422/25, 5ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ಟ್. ಜಯನಗರ-7ನೇ

ಬಡಾವಣೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560082
gayathrimurthy.k@gmail.com

European Torus)ನ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯೋಜನ್ ಯೂರೋಪಿನ ಏಳು ದೇಶಗಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಯೋಜನ್ ವಾಗಿ ಇ ಟಿ ಇ ಆರ್ (ಇಂಡೊನ್ಯಾಷನಲ್ ಥೋರ್ ನ್ಯಾಕ್ಲಿಯರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟಲ್ ರಿಯಾಕ್ಟ್ರೋ) ಘ್ರಾಫಿನ ಕ್ಷೇತರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಯಿಶ್ವಿಯಾದರೆ ಮುಂದಿನ ದಶಕದ ಸಂತರ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳೂ ಬೆಂಜಿಕ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯ ಪ್ರಧವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಾವು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕೇವಲ ಶೇ. ನಾಲ್ಕುರಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಪರಮಾಣು ಮೂಲದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಯೋಜನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಶಕ್ತಿಮೂಲಗಳನ್ನು ಅರಸಿದಿದ್ದರೆ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಕೇವಲ ಕನೆಕ್ನಿವೆಯಾದಿತು. ಬದಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಿತು. ಎಲ್ಲರ ಕಾಳಜಿಯೂ ಸುರಕ್ಷತೆಯ್ತು ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಪರಿಸರ, ಮಾನವಸಮಾಜ ಎರಡರ ಹಿತದ್ವಿಷಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯಾಕಾರಕ ಫಟಕಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸದ್ಯಕೂಟೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಮಾಧಾನಕರ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಭವ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಆಶಿಸಬೇಕಾದರೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದೇ ನಾವು ಆಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

* ಈಲ್ಲಿ, ಮೊದಲನೇ ಮಹಡಿಮೂರನೇ ತಿರುವು, ೧ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ಟ್, ಕಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦೧೧೦ ಇ-ಅಂಚೆ : gnnarasimhas@gmail.com

ದರ್ಶನ ಪುಲುಕುಗಳು

ಮೂಲ: ಮೌ. ವಿ.ವಿ.ರಾಮನ್
ಅನುವಾದ: ಡಾ. ಎಮ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿ

ದರ್ಶನ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪದ. ನೋಡುವುದು, ಅರಿಯುವುದು, ಅವಲೋಕನ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ಹಿಂಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಾಗಳು. ದೃವತ್ತ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅದು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೆ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದರ್ಶನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ಶತಮಾನಗಳ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ದೆಯಿಂದಾಗಿ ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಡಿರುವ ಹೋಸ ಹಾಗೂ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಅನುಭೂತಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು "ದರ್ಶನ" ಪದವನ್ನು ಈ ಲೇಖನ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಳಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಿನಿಮೆಶದಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಭೂತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮಹತ್ವವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಸಾರ್ಥಕೋಮತ್ತದಮೇಲೆ ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪಶ್ಚಿಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಹಗೆತನ ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮೂಲತಃ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಮೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಲು ಒಡ್ಡಬೇಕು ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಅದ್ವಷ್ಟವಾತ್ ಬಹುತೇಕ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ಮಾನವ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಅಭೂತಪೂರ್ವ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಹಾಗೂ ವಸ್ತುನಿಷ್ಟ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ, ಹದನೇಳನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಅವಧಿ ಮಾನವನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಫಳಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಅದೆಷ್ಟು ಬಾರಿ ಕುಲುಕಿ, ಸುಸಿದು, ಮನನಿಕರಾಂತರಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅನೇಕರ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರಿಗೂ ಕೂಡ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಮನುಕುಲದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಜೀಯ ಅಂಗವಾಯಿತೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಎಲ್ಲ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳೂ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಗೂ ತಿಳಿದಿತ್ತೆಂಬ ಭೋಳಿ ವಾದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕೆಯ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಕುಲಕುಗಳನ್ನು ಈ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯಾಜ್ಞಾನಿಕ ಅರಿವು ಸೀಮಿತ; ವಿಜ್ಞಾನ ಜೀವವನ್ನು ಸ್ವೀಕೃತಿಸಲಾರದು, ಮುಂತಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಆಧರಿತ ಟೀಕೆಗಳು ಇದ್ದಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಾನವ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತ್ಯ ತಳಪಾಯಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿವೆ (ಅವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೆರಬಹುದು) ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳೀಯವಂತಿಲ್ಲ.

ಮುನ್ದು

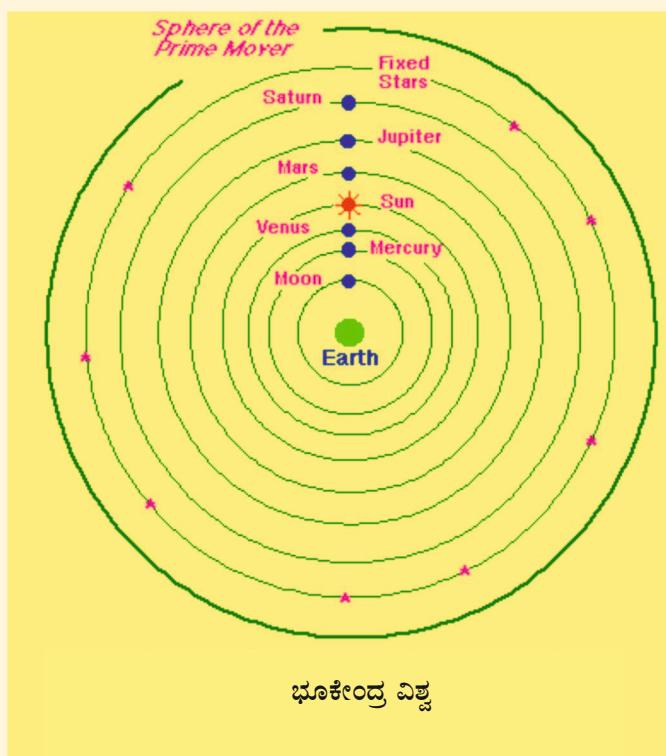
ಬಾನಂಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವಿಸ್ತೃಯದಿಂದಲೇ ವಿಜ್ಞಾನದ ಉಗಮವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದು, ನಿವಿರವಾದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು-ಕಕ್ತೆಲನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಆ ಬೃಹತ್ ಗುಮ್ಮಟದಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾನೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ವಲ್ಲಿಡೆ ಬೆಳಕು ಜೆಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾತ್ರಿ

ಬಾನಂಗಳ

ಮೇಲೆ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣ ತಣಿಪ
ನೀಲಪಟದ ವಿವಿಧ ರೂಪ
ಜಾಲಗಳನು ಬಣ್ಣಿಸಿಪ್ಪ ಚಿತ್ರಿಸುವನಾರಾ?
-ಹುಂಪು.

ವೇಳೆ ಮೌನವಾಗಿ ಹಿಂದಸರಿದಾಗ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಮಿನುಗು ತಾರೆಗಳು, ಹೃಷೀಪೆ-ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಗಳ ನಡುವೆ ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಿಗ್ನವ-ಹಿಗ್ನವ ಚಂದ್ರ, ಇವೆಲ್ಲ ಅನಾವರಣಗೊಂದು ಈ ಬೃಹತ್ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏಕಾಂಗಿಗಳಲ್ಲ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೂರ್ಚಜರಿಗೆ (ಇಂದಿಗೂ ಕೆಲವು ಧ್ಯಾನಾತ್ಮಕ ಕ್ಷಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಅನುಭವವಾಗುವಂತೆ) ಇವೆಲ್ಲ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಂಡಿರಬೇಕು. ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಂಹತೆಯಿಂದ ಬಾನಂಗಳದ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಮೂನೆಗಳನ್ನೂ ಆವರ್ತನೆಗಳನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ 365 ದಿನಗಳ ಯುತುಕ್ತವನ್ನೂ, 30 ದಿನಗಳ ಚಾಂದ್ರಮಾಸವನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಮೇಲೆ ಮಿನುಗುವ ಸಹಸ್ರಾರು ಬೆಳಕಿನ ಚುಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉಳಿದವುಗಳಿಗಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆಂದೂ ಅರಿತರು. ಹೀಗೆ ಮೂರಾತನ ವಿಗೋಳವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡಿತು. ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರರಲ್ಲಿ ಬುಧ, ಶುಕ್ರ, ಮಂಗಳ, ಗುರು ಮತ್ತು ತನಿ ಗ್ರಹಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮೂರ್ಚಿಕರು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ್ದರು. ಇವಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಆ ಸ್ವಿರ್ಯಾಯ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ನೆಲೆಯಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿರಂತರ ಪರಿಷ್ಟಮಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸೀರವಾಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲಕೂ ಕೇಂದ್ರವಿನಿಸುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ನಿಲುಕದ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಈ ಬೃಹತ್ ವಿಶ್ವ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದೆ; ಭೂಮಿಯೇ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ.. ಈ ಅದೆಂತಹ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಕಲ್ಪನೆ! ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ವ್ಯೇಯುತ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಈ ಚಿತ್ರ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ: ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತಲಿನ ಘಟನೆಗಳು, ಆಗುಹೋಗುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾವೇ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದು ಎಂಬ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣದಿಂತೆ.

ರಾತ್ರಿ ಆಕಾಶದ ನಕ್ಷತ್ರ ಹರವಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೂರ್ಚಿಕರು ವಿಧವಿಧವಾದ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಹಂಸ, ಸರ್ವ, ಅಶ್ವ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ

ರೂಪಗಳನ್ನು ಕಂಡರು. ಆ ತಾರಾಗಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಮನಮೋಹಕ ಆಖ್ಯಾನಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ದಂತ ಕರ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿದರು: ಇಲ್ಲಾಬ್ಜಿ ಬೇಳೆಗಾರ, ಅಲ್ಲೊಂದು ಮತ್ತು, ಸಪ್ತಷಿಂಗಳು, ಸಪ್ತ ಸಹೋದರಿಯರು, ಹೀಗೆ.

ಮೂರಾತನ ಗ್ರೀಕ್ ಚಿಂತನಕಾರರು ವ್ಯೋಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದರು: Anaximanderನ ಅನಂತತೆ, ಪ್ರಥಾಗೋರಸನ ಶಾಸ್ತ್ರ, Parmenidesನ non-being ಇತ್ಯಾದಿ. ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ನು ಇವುಗಳನ್ನು ರಾತ್ರೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಜಾಗತಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ವಲಯಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾನೆ.

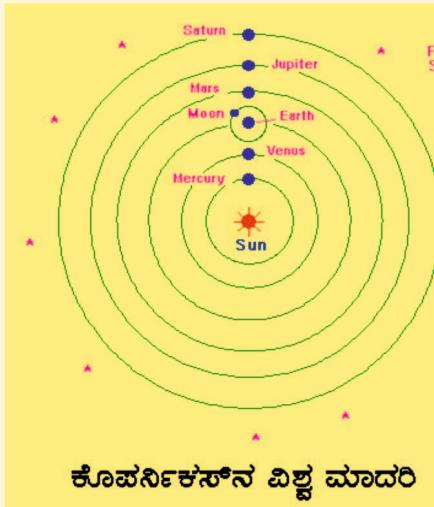
ಮೂರಾತನ ಹಿಂದೂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಇತ್ತು. ಇದು ಮೂಲ ಧಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಒಂದು ಎಂದು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆಕಾಶವೇ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದ್ದು, ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಿಡೆ ವಾಪಿಸಿರುವ ಒಂದು ವಿಶ್ವದ ಕಂಪನ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಪವತ್ರ 'ಬೀಂ' ಎಂಬುದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ವಿಶಾಲತೆ ಅನಂತ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದರೂ ದೇಶ-ಕಾಲದಿಂದ (Space and Time) ಭಿನ್ನಭಾತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ ಸ್ವಾರ್ಥತೀತ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಮ್ಯತೀತ: ಆದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನೋದಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ನಿಗೂಢ ಶಾಸ್ತ್ರತೆಯನ್ನು ಅದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ದಾರ್ಶನಿಕರು, ಸರ್ವಪ್ರಾಯಿಯಾದ ಮೂಲತತ್ವ "chi" ಎಂಬುದರಿಂದ ಸರ್ವವೂ ಮೈದಳೆಯಿತೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ವಿಶ್ವದ ಜೀವಧಾರೆಯಾಗಿದ್ದು ಸದಾಕಾಲವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಆದರೂ ಭಾತಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಚ್ಚಿದ, ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಾನವನಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪೋಲನದಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಮೂರಾತನ ವಿಗೋಳತಜ್ಞರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಿಜ್ಞಾನಗಳು ದೊರಿಸಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಪ್ತಮಾಣವಾದದ್ದು: ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ Almagest of Claudius Ptolomeus of Alexandria ಮತ್ತು ಅರನೆ ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೊಗಳ "ಸೂರ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತ" ಮುಂತಾದ ಮೂರಾತನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಒಂದೇ ಪಲ್ಲವಿ ಎಂದರೆ: ಭೂ ವಿಶ್ವದ ಕೇಂದ್ರ, ಎಲ್ಲ ಆಕಾಶಕಾರ್ಯಗಳೂ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತ ವ್ಯತ್ಸೂಕಾರದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಅನುಭವಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧವೆನಿಸುವ ಆ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವದಮೇಲೆ ಹೆಲವಾರು ಶತಮಾನಗಳ ವಿಗೋಳವಿಜ್ಞಾನ ನಿಂತಿದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನದ ರೀತಿಯೇ ಹಾಗೆ. ಇಂದಿಯಾನುಭವಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವುದು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ತೆರೆಯನ್ನು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ವಿಜ್ಞಾನ. ಆ ಸತ್ಯದ ಅರಿವು ಉಹಾಮೋಹಗಳಿಂದ, ಅವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಹಾಗೂ ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬಹುದು, ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಿವಿಧ ಉಪಕರಣಗಳು, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನೂ ಗೊಂದ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಫಲತೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸನಾತ್ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಡಂಬರದ ಹೋಷಣೆಗಳಿಂದ ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಹೋಷಣೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನೈತಿಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಅಲ್ಲ.

ಭೂಮಿ ಕೇಂದ್ರವಲ್ಲ: ಇತರ ಗ್ರಹಗಳಂತೆ ಭೂಮಿಯೂ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ ಕಾರಣ ಏನೇ ಇರಲಿ, ವಿಶ್ವದ ಅಂತರಿಕ ಕಾರ್ಯನಿಯಮಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಟಕುವಂತಹದಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಮೋಸಮಾದುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದನ್ನೇ ನಂಬುವಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯ ಮಾರ್ಪಾದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿ ಪಕ್ಷಿಮದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತವಾಗುವಂತೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದ ಆಕಾಶ ಕಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಪರಿಭ್ರಮಿಸುವಂತೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಮತಿಗಳಿಗೆ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವಿತ್ತು.

1543ರಲ್ಲಿ On the Revolutions of the Heavenly Sphere ಎಂಬ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅದರ ಕೆಲ್ವಿನ ನಿಕೋಲಾಸ್ ಕೊಪನಿಕಸ್. ಆತ ಮೋಲೆಂಡಿನ ಬೋಲೊನಿ (Bologna) ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಅಧ್ಯಂತನ ವಾಡಿ ಕ್ರಾಕ್‌ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನಾಗಿದ್ದ. ಆ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ ಕಾರ್ಯಗಳು ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತ ಚಲಿಸದೇ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು, ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಜಲಿತವಿದ್ದ ಟಾಲೆಮಿಯ ಭೂ ಕೇಂದ್ರವಾದಕ್ಕಿಂತ, ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದನು. ಕೊಪನಿಕಸ್ನಾನ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ಜಾಗರೂಕ ಅಧ್ಯಂತನದ ಫಲವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಆತ ಹಿಂದೆ ಆ ರೀತಿಯೇ ಯೋಚಿಸಿದ ಚಿಂತನಕಾರಿಗೂ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅರೇಬಿಯದ ಬಿಗೋಳಿ ತಜ್ಜ್ವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ. ಕೊಪನಿಕಸ್ನಾನ ವಾದದ ಮೌಲ್ಯ ಟಾಲೆಮಿಯ ವಾದಕ್ಕಿಂತ ಸರಳ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುಂದರ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಗ್ರಹಗಳ ಕ್ಷೇಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಅವಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಅಂಗವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕೊಪನಿಕಸ್ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ನನ್ನ ಗ್ರಹಗಳ ಕ್ಷೇಗಳ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಾಫಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಸೂರ್ಯಕೇಂದ್ರ ಕಲ್ನೆಯನ್ನು ಕೊಪನಿಕಸ್ ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ: "ಇವೆಲ್ಲದರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಸಿಂಹಸನಾರೂಢನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಸುಂದರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಭವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾಟಿಸಿ, ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?" ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಜ್ಯೋತಿ, ಜಿತ್ತು ವಿಶ್ವಸಾಮಾಂತ್ರಿಕ ಎಂದೆಲ್ಲ ಆತ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕೊಪನಿಕಸ್ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶ್ವ ಎಂಟು ಗೋಳಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅದರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ (ಮೊದಲನೆ ಗೋಳ) ಸೂರ್ಯ ಸಾಫಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅತ್ಯಂತ ಹೊರಗಿನ ಗೋಳದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿವೆ. ಅವು ಅಚಲ, ಸ್ಥಿರ. ಗ್ರಹಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಗೋಳಾಕಾರದ ಕ್ಷೇಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತವೆ. ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬುಧ, ನಂತರ ಶುಕ್ರ,

ಭೂಮಿ, ಮಂಗಳ, ಗುರು, ಶನಿ ಹಿಂಗೆ. ಚಂದ್ರ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿ ತನ್ನ ಅಕ್ಷದಮೇಲೆ ಬುಗುರಿಯಂತೆ ಆವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಗಳ ವೇಗ ಒಂದೇ ಸಮ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಕೊಪನಿಕಸ್ ನಂಬಿದ್ದ.

ಆಷ್ಟ್ಯಾಯವೆಂದರೆ, ಕೊಪನಿಕಸ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ, ಅಂದರೆ ಕ್ರಿಸ್ತಕ ಇದನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ ಹಿಂದೂ ಗಳಿತ ಹಾಗೂ ಬಿಗೋಳತಜ್ಞ ಆರ್ಥಭಟ ಸೂರ್ಯ ಹಾಗೂ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಚಲಿಸುವಂತೆ ತೋರುವುದು ಭೂಮಿ ತನ್ನ ಅಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಎಂದು 'ಆರ್ಥಭಟೀಯ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಕೇಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ್ದ.

ಇದೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ದರ್ಶನ ಕುಲುಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದುವರೆಗೂ "ಭೂಮಿ ಸ್ಥಿರ, ಅದರ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುವುದು ಆಕಾಶಕಾರ್ಯಗಳ ಸಮೂಹ. ಇದು ಸ್ವತಃಿಸಿದ್ದ" ಎಂದು ನಂಬಿಲಾಗಿದ್ದ ಲೋಕದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಪನಿಕಸ್ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿಬಿಟ್ಟಿತು: . ಆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೂ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ, ಯಾವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅದರ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಿದ್ದವೋ ಅವು ಕೂಡ ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನ ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಿಂತಕರು ಹೀಗೆ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು ಉದ್ದಿಷ್ಟನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು. (ಅದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರೋಧ ಎಷ್ಟಿಂದರೆ ಕೊಪನಿಕಸ್ನಾನ ಕೋಟಿಗೆ ಎಳೆಯ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾದ ದಿನವೇ ಕೊಪನಿಕಸ್ ಮೃತಪಟ್ಟನು. ಹಾಗಾಗಿ, ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಚರ್ಚ್ ನಾಸ್ತಿಕ ವಾದವಂದು ಘೋಷಿಸಿ "ಪ್ರತಿ ತನ್ನದೇ ಅಕ್ಷಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಎರಡೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತದೆಂಬುದು ಸುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ" ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕೊಳ್ಳಿತು.)

ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಕೊನೆಗೆ ಜಯಸಿದ್ದ ಕೊಪನಿಕಸ್ನಾನ ವಾದವೇ. ಅದರ ತಿರುಳು ವಿಶ್ವದ ಕೇಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ, ಅದು ಭೂಮಿ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದೊಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಫಾತವಾಗಿತ್ತು. ಜಗತ್ತಿನ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಭೂಮಿ ಪದಚ್ಯಾತವಾದದ್ದು ಮಾನವನ ಅಹಂಗೆ ಬಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ವಿಟು.

ಭೂಮಿ ತನ್ನ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 30 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇತರ ಗ್ರಹಗಳ ವೇಗ ಪ್ರತಿ ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 50ಕಿಮೀ ನಿಂದ 5 ಕಿಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯ ಕೂಡ ಪ್ರೌಢಮಧ್ಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 200 ಕಿಮೀ ವೇಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಲೆಕ್ಕಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕೊಪನಿಕಸ್‌ನ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದಾಗಿ ವಿಶ್ವದ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ದೃಷ್ಟಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ನಕ್ಷತ್ರಭರಿತ ಆಕಾಶ ಒಂದು ಪ್ರಶಾಂತ ಶೀತಲ ಗೋಲವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಿನುಗುವ ಜ್ಯೋತಿಜಳ ಪೋರಾಣಿಕ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ಕೋತ್ಯಾಂತರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸೂರ್ಯನೂ ಒಂದು. ಅದರ ಸುತ್ತ ಭೂಮಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಗ್ರಹಗಳು ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತವೆ.

ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಒಂದು ಮಹಾಸ್ವೇಚ. ಈ ಸ್ವೇಚ್ಛದ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ವಿಶ್ವಕೇಂದ್ರವೆಂಬ ಮೂರ್ತಿಪೀಠಿದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ, ಅದು ಈ ಅನಂತ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಿಂದು ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ಮನವರಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದು.

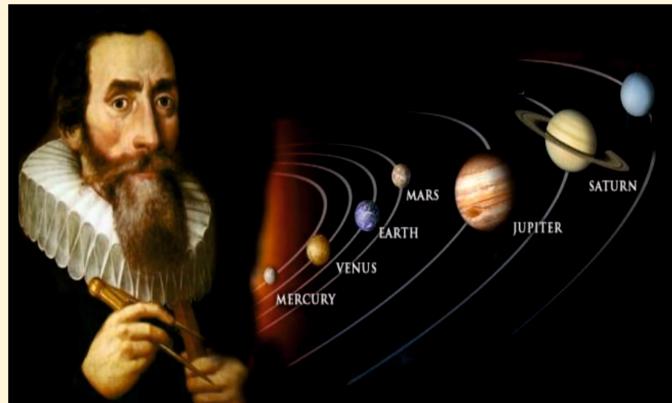
ಗ್ರಹಗಳ ಕಕ್ಷೆ

ಗ್ರಹಗಳು ದೀರ್ಘವ್ಯಾತಾಕಾರದ ಕಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂದು ವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪರಿಚಯವಿರುವ ಅನೇಕರಿಗೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಭೂಮಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ, ಆ ಕಕ್ಷೆ ವ್ಯಾತಾಕಾರ ಎಂದು ಬಹುಮಂದಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಆಕಾಶಕಾರ್ಯಗಳ ಚಲನೆಯ ಕಕ್ಷೆ ವ್ಯಾತಾಕಾರ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಕೊಪನಿಕಸ್ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದು.

ಕೊಪನಿಕಸ್‌ನ ಕಟ್ಟಾ ಬೆಂಬಲಿಗರಲ್ಲಿ ಯೋಹಾನ್ ಕೆಪ್ಲರ್ (Johannes Kepler) ಎಂಬಾತ ಒಬ್ಬ ಇದ್ದ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಂತಹ ಹಾಗೂ ಖ್ಯಾತ ಗೌರಿತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದ ಆತ, ಯಾವುದೇ ಆಧುನಿಕ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯೂ ನಾಬುವಪ್ಪು ಜೆನಾಗ್ನಿ ಜಾತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಜ್ಯಾಮಿತಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಗ್ರಹಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳು ಒಂದೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶೈಲಿಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಸೂಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದನು. ಆ ಸಂಗೀತ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಶ್ವತಾವಾಗಿದ್ದರೂ "ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನೆ ಆ ಶೈಲಿಗಳಿಗೆ ಸಮರಸವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದನು. (ಪಾಶ್ಚಾಯಾತ್ರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಗೀತದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಪೈಥಾಗೋರೆಸ್‌ನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಹಿಂದೂ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮಜ್ಞನಿಗಳು ವಿಶ್ವಸಂಗೀತ ಆಲಿಸವರೆಂದೂ, ವೇದ ಫೋಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಅಡಗಿದೆಂದೂ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.)

ದ್ಯಾವಿಷ್ಟ್ ವಿಗೋಜತ್ಸ್ಕಿ ಟ್ರೈಕೋ ಬಾಹೆ ಒಂದಿಗೆ ಕೆಪ್ಲರ್ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಮಂಗಳಗ್ರಹದ ಕಕ್ಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಹೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮೂಲಭಾತ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೆಪ್ಲರ್ ನಿರೂಪಿಸಿದ. ಅವುಗಳು "ಕೆಪ್ಲರ್ ನಿಯಮಗಳು" ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನೆಯ ಕಕ್ಷೆ ದೀರ್ಘವ್ಯಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಅಂಡಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ (Ellipse), ವ್ಯಾತಾಕಾರವಲ್ಲ (Perfect Circle) ಎಂಬುದು ಮೊದಲನೇ ನಿಯಮ. ಲಂಬಭ್ರತೀಯ ಶಂಕುವನ್ನು (Cone) ಸಮತಲ ಫೆದಿಸಿದಾಗ ದೊರೆಯುವ ಮೂರುಬಗೆಯ ವಕ್ರಗಳಲ್ಲಿ (Curve) ದೀರ್ಘವ್ಯತ್ಪರ್ಯಂ ಒಂದು. ಉಳಿದೆರಡು ಪರವಲಯ (Parabola) ಮತ್ತು ಅತಿಪರವಲಯ

(Hyperbola). ಈ ಆಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಿನ್ಯಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿದೆ. ದೀರ್ಘವ್ಯಾತ್ಮಕ ಎರಡು ಅಕ್ಸೆರೆಬೆ (Axis) ಮತ್ತು ಎರಡು ನಾಭಿಗಳಿವೆ (Foci). ಗ್ರಹಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ದೀರ್ಘವ್ಯಾತ್ಮಕ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಆ ಕಕ್ಷೆಯ ಒಂದು ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಪ್ಲರ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದನು. ಕೆಪ್ಲರ್‌ಗೆ ಮುಂಚೆ ಯಾರಿಗೂ ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನೆಯ ವೇಗ ಅವು ಕಕ್ಷೆಯ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕೆಪ್ಲರ್‌ನ ಎರಡನೆ ನಿಯಮ. 1609ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ New Astronomy ಎಂಬ 650 ಪುಟಗಳ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೆಪ್ಲರ್ ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮೂರನೆ ನಿಯಮ ಗ್ರಹದ ಪರಿಭ್ರಮಣದ ಅವಧಿ (ಗ್ರಹ ವರ್ಷ) ಹಾಗೂ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅದರ ದೂರ ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗೌರಿತದ ಸೂತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸೂರ್ಯಹಾಗೂ ಗ್ರಹಗಳ ನಡುವಿನ ದೂರವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕೆಪ್ಲರ್ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘವ್ಯಾತಾಕಾರ ಕಕ್ಷೆಗಳು

ಕೆಪ್ಲರ್‌ನ ಮೊದಲನೆ ನಿಯಮ ಮತ್ತೊಂದು ದರ್ಶನ ಕುಲುಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಆಕಾಶದ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲ ಲಿಗೋಜತ್ಸ್ಕರೂ ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನಾ ಕಕ್ಷೆ ಪರಿಮಣ ವ್ಯಾತಾಕಾರವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ನಂಬಿದ್ದರು. ಆಕಾಶಕಾರ್ಯಗಳ ಚಲನೆಯ ಕಕ್ಷೆ ವ್ಯಾತಾಕಾರ ಎಂಬುದು ಅರಿಸ್ತಾಟಲ್‌ನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಅರೇಬಿಯ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗೆಲಿಲಿಯೋ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ನಂಬಿದ್ದು.

ಕೆಪ್ಲರ್‌ನ ಈ ಆನ್ಸ್ವೆಂಡೆಯ ನಂತರ ವ್ಯಾತಾಕಾರದ ಚಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ, ರಹಸ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ಮರೆಯಾದವು. ಆದರೆ, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದಿಸಿತು. ಗ್ರಹಗಳು ದೀರ್ಘವ್ಯಾತಾಕಾರದ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲೇ ಏಕ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ? ವ್ಯಾತಾಕಾರದ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಏಕ ಚಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಹೊಮ್ಮುವ ಕಾಂತಕಕ್ಷಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕೆಪ್ಲರ್‌ನೇ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಮಡುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಆದರೆ, ಅದು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕೆಪ್ಲರ್‌ನ ನಿಯಮಗಳು ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಭೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಬ್ಬ ಪ್ರಥಮ ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಗಳಿಂಬ ಹೆಗ್ಲಿಕೆ. ಕೊಪನಿಕಸ್‌ನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಂತೆ ಅವುಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವವಿಧವಾದ ತಮ್ಮಲಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕೃತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಷ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಗೌರಿಮಾನುಷಾಗಿದ್ದ ಆ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಉಪಗ್ರಹಗಳು:

ಬಾನಂಗಳದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬರಿಕಟ್ಟೆಗೆ ಕಾಲಿವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗಳಿವೆ ಮಾನವ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಚಂದ್ರನನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲ ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೂ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಕಾಶ, ಪೂರ್ಣಾಂತರ, ಲಯಬ್ದವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವ ಚಂದ್ರಕಲೆಗಳು (Phases of the Moon) ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತೃಯಗೊಂಡಿವೆ. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಪಂಚಾಂಗಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿವೆ. ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಗಳೂ, ಹಬ್ಬಗಳೂ ಇಂದಿಗೂ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಹಿಂದೂಗಳ ದೀಪಾವಳಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಬ್ಬಗಳು, ತೃತೀಯನ್ನರ ಈಸ್ಪರ್ದೋ, ಜ್ಯೋತಿಷ ಪಸೇವರ್ (Passover), ಇಸ್ರಾಯೇಲ್ ರಮಾದಾನ್ ಇವೆಲ್ಲ ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಪಂಚಾಂಗದ ಆಶರಣೆಗಳು. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಚಂದ್ರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಪುರಾತನ ಲೋಕದ್ವಿಷ್ಯಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವು ಗ್ರಹವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುವ ಉದಾಹರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ವಿಶ್ವದ ಕೇಂದ್ರ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿತ್ತು.

ಕೊಪನಿಕಸ್‌ನ ಸೂಯ್ಯಕೇಂದ್ರ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಗಗನದಲ್ಲಿ ಸೂಯ್ಯ ಸ್ಥಿರ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಜಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಿ ಹೇಗೆ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧಿಕರಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದು ಕಷ್ಟ. ಕೊಪನಿಕಸ್ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಜನವರಿ 17, 1610ರಂದು ಇಟಲಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಗೆಲಿಲಿಯ್ಯಾನ್ ನೆಲಿಲಿ ತನ್ನ ಮಟ್ಟ ದೂರದರ್ಶಕವನ್ನು ಗುರುಗ್ರಹದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡಿದ. ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಾರು ಮಂಕಾದ, ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಂತ ತೋರುವ ಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಆಶ್ವಯ್ಯಪಟ್ಟ, ನಂತರ ಪ್ರತಿರಾತ್ಮಿ ಗುರುಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಅದರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಒಂದು ವಾರದ ಒಳಗೆ ಅದೇ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಿ ಕಂಡಿತು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರಾತ್ರಿಗಳು ಶಾಳಿಯಿಂದ ಅಪ್ರಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಗೆಲಿಲಿಯ್ಯಾನ್ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ನಿರ್ದಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ: ಅವು ಸಾಧಾರಣ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲ, ಗುರುಗ್ರಹವನ್ನು ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಉಪಗ್ರಹಗಳು!

ಗೆಲಿಲಿಯ್ಯಾನ್ ಆಶ್ರಯದಾತನ ಹೆಸರು ಕೊಸಿಮೋ ಡಿ ಮೆಡಿಸಿ (Cosimo de Medici). ಆತ ಟೂಸಾನಿ (Tuscany) ನಗರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ. ಆತನ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಆ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಗೆಲಿಲಿಯ್ಯಾನ್ ಮೆಡಿಸಿಯ್ನಾ ಉಪಗ್ರಹಗಳು (Medicean planets) ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟನು. ಅದರೆ, ಅವು ಬುಧ, ಶುಕ್ರ, ಶನಿ ಗ್ರಹಗಳಿಂತ ಅಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಚಂದ್ರನಂತೆ, ಗುರುಗ್ರಹವನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಕಾರಿಗಳು. ಗೆಲಿಲಿಯ್ಯಾನ್ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಸುದ್ದಿ ಕೆಪ್ಪರ್‌ಗೆ ತಿಳಿದು ಅತನಿಗೆ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ Satelles ನೆನಿಂಬಿಗೆ ಬಂತು. ಅದರ ಅರ್ಥ 'ಅನುಜರ' ಅರ್ಥವಾ 'ಕಾವಲು ಕಾರುವವ' ಎಂದು. ಹಾಗಾಗಿ ಅಪ್ರಗಳಿಗೆ Satellites ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟನು. ಬಹುಕಾಲದವರೆಗೆ ಆ ಹೆಸರೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಲಿಗೋಳಿ ತಜ್ಜರು ಈ ರೀತಿಯ ಸಹಜ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಗೆ "ಚಂದ್ರ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಅವೆಲ್ಲ ಇಂದು ಗುರುಗ್ರಹದ ಚಂದ್ರಗಳನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ತನ್ನ ಸರಳ ದೂರದರ್ಶಕದಿಂದ ಗೆಲಿಲಿಯ್ಯಾನ್ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು- ಚಂದ್ರನ ಕುಳಿಗಳು, ಆಕಾಶಗಂಗೆಯ ಕಣಕಣವಾದ ರಚನೆ, ಹೀಗೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ Starry

Messenger ಎಂಬ ಮಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ 1610ರಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ 400 ಪರಂಪರೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈನಲ್ಲಿ ಕಾಲುವ ಕೆಲವು ಪರಂಪರೆಗಳ ಎತ್ತರ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿಗಳು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ್ದಾನೆ. ಗಗನ ಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ಅಳತೆ ಇದು ಎಂಬ ಹೇಗೆಳಿಕೆ.

ಕೆಪ್ಪರ್‌ನ ಪುಸ್ತಕದಂತೆ ಗೆಲಿಲಿಯ್ಯಾನ್ ಪುಸ್ತಕ ಅನಾಮಿಕವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೂಡಲೇ ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಅಧಿವಾಗುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೆಲಿತ ಬಳಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಓದುವಂತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಕೆಲವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕವಿಗೆ ಆಫಾತ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಕೆಲವರು ಗೆಲಿಲಿಯ್ಯಾನ್ ಮೋಸಾರಾರ ಎಂದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅವನ ದೂರದರ್ಶಕದ ನೇತ್ರಕದಮೇಲೆ (Eye piece) ಧೂಳಿನ ಕಣಗಳು ಕೂಡಿದ್ದ ಅವು ಗ್ರಹಗಳಿಂಬ ಭೂಮಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ ಎಂದು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ಮನುಷ್ಯನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಏಳು ರಂದ್ರಗಳಿರುವಂತೆ (2 ಕಣ್ಣಗಳು, 2 ಮೂರಿನ ಹೊಳ್ಳಿಗಳು, 2 ಕಿವಿಗಳು, ಒಂದು ಬಾಯಿ), ಏಳು ಗ್ರಹಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಾದಿಸಿದರು. (ಇಂದಿಗೂ ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಡುವ) ಆ ರೀತಿಯ ನಿರಾಧಾರಿತ ವಾದಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಲು ಗೆಲಿಲಿಯ್ಯಾನ್ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಗೆಲಿಲಿಯ್ಯಾನ್ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ನಾಲ್ಕು ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಖಿಗೋಳಿ ತಜ್ಜರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಗುರು ಹಾಗೂ ಇತರ ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಪರಿಭ್ರಮಿಸುವ ಅನೇಕ ಚಂದ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಪ್ರಬಲ ದೂರದರ್ಶಕಗಳಿಂದ ಖಿಗೋಳಿ ತಜ್ಜರು ಗುರುವನ್ನು ಪರಿಭ್ರಮಿಸುವ 17 ಚಂದ್ರಗಳನ್ನು, ಹಾಗೂ ಸೌರಮಂಡಲದ ಇತರ ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುವ 330ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಂದ್ರಗಳ ಹೀಗೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾದವು? ಸೌರಮಂಡಲದ ಸೂಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ಗ್ರಹಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದನಂತರ ಉಳಿದ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯಿಂದ ಚಂದ್ರಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಸಮೀಪದ ಗ್ರಹಗಳ ಗುರುತ್ವಾಕಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರಬೇಕೆಂಬು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಚಂದ್ರನ ಇತಿಹಾಸ ಮಾತ್ರ ಭಿನ್ನವಿದೆ (ಮುಂದೆ ನೋಡಿ). ಇದಲ್ಲದೆ, ಆಧುನಿಕ ಮಾನವ ತನ್ನ ಬಳಕೆಗಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುತ್ತುವ ನೂರಾರು ಕ್ರತ್ಯ ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಉಡಾಯಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಭಾರತವೂ ಈ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಂಡಿದೆ.

ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತಪರಿಜ್ಞಾನಗಳು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ನಂಬಿದ್ದ ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕುಲುಕೆದೇ, ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಉದಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಹೊಸ ಪರಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡು ವುದೆಂದರೆ ಬಹಳ ನೋವು ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಧಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಸತ್ಯವೆಂದು ಗಳಿಸಿದ್ದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಗೇ ತೈಜಿಸುವುದು ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನೋಳ್ಳೇಶ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿ ಹೇಳಬೇಕು. ದೂರದರ್ಶಕ

ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದಾಹರಣೆ. ಗ್ರಾಹಕ ಶಕ್ತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವರ್ದಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳು ನಮ್ಮೆ ಮೊದಲಿಗಿನ ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಅನುಭವ, ಅರಿವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಇತರೆ ಗ್ರಹಗಳು:

ಗ್ರಹಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವಾರದ ದಿನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಮೊದಲಿಗಿನ ಹಾಗೂ ಅವರ ಬದಲಿಸ್ತು ರಾದ ಆದ್ಯನಿಕ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಣಿಗಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಏಳು ಗ್ರಹಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ: ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಮಂಗಳ, ಬುಧ, ಗುರು, ಶುಕ್ರ ಮತ್ತು ಶನಿ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಂಖ್ಯೆ 7ರ ಸುತ್ತ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಪ್ರಭೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಅದು ಇಂದೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. (ಇತ್ತು ಏಳು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತೆಂಬ Book of Genesis ಹೇಳಿಕೆ, ಗ್ರೇಸಿನ ಏಳು ಜ್ಯಾನಿಗಳು, ಹಿಂದೂಗಳ ಸವ್ಯಾಮಿಷಿಗಳು, ಏಳು ಮಹಾ ಪಾಪಗಳು, Snow white and Seven Dwarfs, ಹೀಗೆ ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕृತಿಯಲ್ಲಿ ಏಳಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಫನವಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಈ ಏಳರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಮ, ಕೇತು ಎಂಬ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಪೋರಾಣಿಕ ವಲ್ಲದೆ ಲಿಗೋಳ ಮಹತ್ವಪೂರ್ವ ಇದೆ. ಅವು ಚಂದ್ರ ಕ್ಷಯ ಎರಡು ಬಿಂದು ಗಳನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತವೆ, ನವಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂ ರಹಸ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳು ದೇಹದ 9 ದಾರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತವೆ)

ಕೋಪನ್‌ಕೌನ್ಸಿನ ಗ್ರಹಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ತೆಗೆದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ. ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಲಿಗೋಳ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ 6 ಗ್ರಹಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕೆಲವು ಚಂದ್ರಗಳು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಘಟನೆ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಜರ್ಮನ್ ಸಂಜಾತ ವಿಲಿಯಮ್ ಹರ್ಷೆಲ್ (William Herschel), ತನ್ನ ದೂರದರ್ಶಕವನ್ನು ಆಗಸದ ಕಡೆ ಬಾಚಿ, ಜೊನಿ ನಕ್ಷತ್ರಮಂಜದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೆಟ್ಟಿಯಾಕಾರದ ಕ್ಷೀಣ ಪ್ರಕಾಶಮಾನದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದನು. ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಧೂಮಕೇತು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದನು. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಅನೇಕ ವೀಕ್ಷಕರು ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರು ಕೂಡ ಅದು ಧೂಮಕೇತುವೋ ಅಥವಾ ಶುಕ್ರಗ್ರಹದ ಉಪಗ್ರಹವೋ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅದರೆ, ಸ್ವೀಡನ್‌ನ ಗಣಿತ ಹಾಗೂ ಲಿಗೋಳ ತಜ್ಞ ಆಂಡೆಸ್ ಲೆಕ್ಸೆಲ್ (Anders Lexell) ಎಂಬಾತ ಅದನ್ನು ಕೂಲಂಕವಷಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಹರ್ಷೆಲ್ ಮತ್ತು ಇತರರು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದ ಧೂಮಕೇತುವಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ಹೊಸ ಗ್ರಹ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದನು. ಮುಂದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯುರೇನಸ್ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅದರ ದೂರ ಸೂರ್ಯ-ಶನಿ ದೂರದ ಎರಡರಷ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಮನುಷ್ಯನ ಅರಿವಿಗೆ ನಿಲುಕಿದ ಸೌರಮಂಡಲದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಒಮ್ಮೆಗೇ ದ್ವಿಂಧಾಯಾಯಿತು!

ಅದು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಗ್ರಹದ ಸಾಫನ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಅದರ ಪರಿಭ್ರಮಣವನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನದೇಗಳಿವೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಕೆಷ್ಟರ್ ಮತ್ತು ನೂಟನ್ ಅವರುಗಳ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಯುರೇನಸ್ ಗ್ರಹವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ, ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕ್ಷಯ ಲೆಕ್ಕಾಕಾರದ ಕ್ಷಯಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಬುಹತ್ ಗ್ರಹದ ಗುರುತಾಪಕಷಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಯುರೇನಸ್‌ನ ಕ್ಷಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವಿಚಲಿತವಾಗಿರಬಹುದೆಂಬ ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದರೆ, ಅಂತಹ

ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಹದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯುರೇನಸ್ ಗ್ರಹದ ಕ್ಷಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ವಿಚಲಿತಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಆ ಸಂಭಾವ್ಯ ಗ್ರಹದ ಕ್ಷಯ ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಜಾನ್ ಕೌಚ್ ಆಡಮ್ಸ್ (John Couch Adams) ಎಂಬ ಗಣಿತಜ್ಞ 1845ರಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಕಿದನು.

ಈ ಲೆಕ್ಕಾಕಾರಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಬರ್ಲಿನ್ ವೀಕ್ಷಕಾಲಯದ ಲಿಗೋಳ ತಜ್ಞ ಜೋಹನ್ ಗಳ್ (Johanne Galle) ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹಾಯಕ ಹೈನ್ರಿಚ್ ಡಿ ಅರೆಸ್ (Heinrich d' Arrest) ಎಂಬುವರು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 23, 1846ರ ರಾತ್ರಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಗ್ರಹವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನೆಮ್ಮೆನ್ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಅದೇ ಕೆಂಪು ಮತ್ತೊಂದು ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಯಿತು. ಯುರೇನಸ್ ಕ್ಷಯ ವಿಚಲಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಪರ್ಸಿವಲ್ ಲೋವೆಲ್ (Percival Lowell) ಎಂಬ ಲಿಗೋಳ ತಜ್ಞ ಯುರೇನಸ್ ಕ್ಷಯ ವಿಚಲಿತಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಅಗೋಜರ ಗ್ರಹ ಇರಬೇಕೆಂದು ಲೆಕ್ಕಾಕಿದನು. ಕ್ಲೈಡ್ ಟೊಂಬೋ (Clyde Tombaugh) ಎಂಬಾತ 1930ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೌರಮಂಡಲದಲ್ಲಿ, ಇದುವರೆಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ, ಅತ್ಯಂತ ದೂರದ ಗ್ರಹ ಎಂದು ಪತ್ತೆಮಾಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲಿಕೊ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. (ಆದರೆ, 2006ರಲ್ಲಿ International Astronomical Union ಮೂಲಿಕೊವನ್ನು ಗ್ರಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗದು; ಅದೊಂದು 'ಕುಬ್ಬಗ್ರಹ' ಎಂದು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿದರು. ಅದು ಬೀರೆ ವಿಷಯ.)

ಇಂದಿಗೂ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಅಪ್ರೇಚಾನ್‌ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ಎಷ್ಟು ಸೀಮಿತ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ, ಭಾತೀಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಗಣಿತದ ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಅಗೋಜರವಾದ ಗ್ರಹವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಂತಿಸಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಶೋಭೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುಬ್ಬಗ್ರಹಗಳು:

ನಮ್ಮ ಸೌರಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕಾರ್ಮಣಗಳ ಪರಿಚಯವಿದೆ. ಆ ಹೆಸರು ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯ Komet ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಅರ್ಥ 'ಉದ್ದ ಕೂದಲಿನದು' ಎಂದು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ 'ಧೂಮಕೇತು' ಎಂದು ಹೆಸರು - ಹೊಗೆಯಂತಿರುವ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ತಾರೆಗಳು, ಚಂದ್ರ, ಗ್ರಹಗಳು, ಧೂಮಕೇತುಗಳಲ್ಲದ ಮತ್ತಾವ ಆಕಾಶಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನವರಿ 1,1800ರಂದು ಗಿಸೆಪ್ಪೆ ಪಿಯಜಿ (Giuseppe Piazzi) ಎಂಬಾತ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಮಂಕಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ. ಅದೊಂದು ಹೊಸ ಗ್ರಹ ಅಥವಾ ನಕ್ಷತ್ರವೆಂದು ಜನ ಭಾವಿಸಿದರು. ಅದರೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಆ ಕಾರ್ಯದ ಕ್ಷಯ ಮಂಗಳ ಮತ್ತು ಗುರುಗ್ರಹಗಳ ನಡುವೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅದು ನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ ಕಾಲುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ Asteroid ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಅದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮ್ಮುತ್ತವಾದ ಹೆಸರು Planetoid- ಕುಬ್ಬಗ್ರಹ ಎಂಬುದು. ಹೀಗೆ ಪತ್ತೆಯಾದ ಕುಬ್ಬಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಗ್ರೀಕ್ ದೇವರು 'ಸಿರಸ್' (Ceres) ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಗಾತ್ರ ನೂರಾರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇದ್ದು, ಅತ್ಯಂತ ದೂಡ್ ಕೂಡ್ ಕುಬ್ಬಗ್ರಹ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. ಇದುವರೆಗೆ 20000ಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕುಬ್ಬಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಬೇರೆಬೇರೆ ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿದೆ- ಪಲ್ಲಸ್, ಮೆಟಿಸ್, ವಿಕ್ರಾರಿಯ,

ಕೈರನ್ ಇತ್ಯಾದಿ. ಒಂದು ಸಾವಿರದನೆ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಮೊದಲ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಖಿಗೋಳ ತಜ್ಞನ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ‘ಪಿಯಾಜಿಯಾ’ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾನುಜನ್, ಸಾರಾಭಾಯಿ, ವೈಣಿ ಬಾಪು, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರವ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹಗಳೂ ಇವೆ.

ಬಹುತೇಕ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹಗಳ ಕಕ್ಷೆಗಳು ಮಂಗಳ ಮತ್ತು ಗುರುಗಳ ಕಕ್ಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಇವೆ ಎಂದು ಇಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹಗಳ ಮೂಲ ಯಾವುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಂಗಳ ಮತ್ತು ಗುರುಗ್ರಹಗಳ ನಡುವೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಗ್ರಹ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸ್ವೇಚ್ಚಾಗೊಂಡಾಗ ಉಂಟಾದ ಭಗ್ಗಾವಶೇಷಗಳೇ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹಗಳು ಎಂಬುದು. ಇವ್ಲೆ ವಿವಿಧ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಶಿಲಾರಾಶಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಪರಿಬ್ರೇಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಗ್ರಹದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಗುರುತ್ವಾಕ್ಷರಣಿಂದ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಆ ಗ್ರಹದ ಚಂದ್ರನಾಗಬಹುದು. ಮಂಗಳಗ್ರಹದ ಚಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಈ ರೀತಿ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹಗಳು ಇತರ ಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಅನಾಹತವಾಗುವ ಸಂಭವವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಶುಮಾರು 65 ಮೀಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹ ಭೂಮಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಹಾವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯೇ, ಅದುವರೆಗೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸಾಧಿಸಿದ್ದ ದೃಕ್ಪಾತ್ರದ

ದೃಸೋಸಾರೋಗಳ ಅಳಿವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ಕೆಲವು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಲ್ಲದೇ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅನೇಕ ಕೈಟರ್ಗಳು ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹಗಳ ತಾಡನೆಯ ಕುರುಹಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ನಿಂತಿವೆ. ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಚಂದ್ರ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಫಳನೆಯಿಂದಾಗಿ ಜನ್ಮತಾಳಿತು. ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹವೇಂದು ಭೂಮಿಗೆ ಅಪ್ಪಣಿದಾಗ ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ತುಂಡು ಸಡಿಲಗೊಂಡು ಚಂದ್ರನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಈ ರೀತಿಯ ತಾಡನೆ ಬಹಳ ವಿರಳ; ಭೂಮಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಲಕ್ಷ್ಯವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಖಿಗೋಳ ತಜ್ಞರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, 2002ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಾಡಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅದು ಭೂಮಿಯಿಂದ 25,000ದಿಂದ 75,000ಮೇಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಾದುಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇಂದಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಹಾಗೆ ಸಮೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಬಹು ಮುಂಚೆಯೇ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಪಥವನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿಯ ಅನಾಹತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ತಜ್ಞರ ಆಶ್ವಾಸನೆ.

* Prof. V.V. Raman, Emeritus Professor of Physics and Humanities, Rochester Institute of Technology, Rochester, New York, USA.

21ನೇ ಮಟಟಂಡ

ಜೈವಿಕ ಇಂಧನಗಳು

electrolysis ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ವೆಚ್ಚದಾಯಕ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಕೋಧನೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿ waste ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೆಟ್ಟಾವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೈವಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಿಯೋಹೈಡ್ರೋಜನ್ನನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. Hydrogenase ಮತ್ತು Nitrogenase ಕೆಟ್ಟಾಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ. ಬಿಯೋಹೈಡ್ರೋಜನ್ ತಯಾರಿಸಲು ಈ ಕೆಳಗೆ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೈವಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಎಂದು ಸಂಕೋಧಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

- ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಕೆಟ್ಟಾದ ಮೂಲಕ ಜಲಜನಕವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೈವಿಗಳು: Cyanobacteria (Anabaena,

oscillatoria, calothrix) Green algae (Chlamydomonas, Chlorella, Scenedesmus)

- ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಕೆಟ್ಟಾದ ಮೂಲಕ ಜಲಜನಕವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೈವಿಗಳು : Purple Nonsulfur bacteria (Rhodobacter sphaeroides, Rhodopseudomonas palustris, R. capsulata, Rhodospirillum rubrum)
- Anaerobic ಮದುಗುವಿಕೆಯ ಮುಖಿಂತರ ಜಲಜನಕವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೈವಿಗಳು. (Enterobacter aerogenes, Clostridium butyricum, E. coli).

(ಈ ತೆಿನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಎಲ್ಲ ಚತುರ್ಬಳಿನ್ನು ಇಂಟರ್ ಸೆಕ್ ನಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ)

* ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ ,ಗುಲ್ಬಾಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಗುಲ್ಬಾಗ, rajasab55@gmail.com

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನೀವು ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು;

ಧಾರ್ಥ ದೇವರನ್ನು ಆಲಿಸುವುದು.

- ದಯಾನ ರಾಬಿನ್ ಕನ್

ಜೀವನವೆಂಬುದು ಕಲನಸಿತ್ತವಿದ್ದಂತೆ, ಅದನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡಲು ನೀವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ;

ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೋಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

- ಚಿದ್ರೋ ಟಿನ್‌ರ್

ಸಂಕೋಧವೆಂಬುದು ನಗುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ

- ರಿಚರ್ಡ್ ವಾಟ್ಸ್

ನನೊಟ್ಟಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗು ಅತ್ಯುತ್ಪಮಾದು ಇನ್ನೂ ಬರಬೇಕಿದೆ. -ರಾಬಟ್ರ್ ಬ್ರೈನಿಂಗ್

2012ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಶನಿವಾರ, ಬಂದು ಭಾನುವಾರ, ಬಂದು ಸೋಮವಾರ ಬಂದಿರುವುದೆಂದು ವಿಶೇಷ. ಇಂತಹ ಫಳನೆ 821 ಪರುಪ್ರಗಳ ಸಂತರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಜನನ: ಲಿಂಗಾಳುಗಳು

ಡಾ. ಹೆಚ್. ಬಿ. ದೇವರಾಜ ಸರ್ಕಾರ್*
ಡಾ. ಎಸ್. ಆರ್. ರಮೇಶ್**

ಲಿಂಗಾಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಗುರಿ

ಲಿಂಗಾಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಅವುಗಳು ಪಿತೃಗಳ ಅನುವಂಶೀಯ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಂಕೇತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿನ ನ್ಯಾಕ್ಟೀಯಸ್ ಗಳಲ್ಲಿನ ಡಿ. ಎನ್. ಎ ಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಕ್ರೋವೊಸೋಮುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಿಷೇಚನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗಳ ಜೀವಿಗೆ ಒಬಗಿಸುತ್ತವೆ. ಲಿಂಗಾಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಗುರಿ ನಿಷೇಚನೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕುಲದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗಳ ಸಾಗಿಸುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಲಿಂಗಾಳುಗಳು ಹೇಗೆ ರೂಪ್ಗೊಂಡಿವೆ, ರೂಪ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಈ ಶ್ರೀಯಾ ವಿಶೇಷದಲ್ಲಿ ಅವು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮ ಅಥವ ಅಸಮಲಿಂಗಾಳುಗಳಾಗಿರಲಿ, ಅಸಮಲಿಂಗಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷಾಳು ಮತ್ತು ಅಂಡಾಳುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳ ಹಾಡುವಿಕೆಯೇ ನಿಷೇಚನೆ. ಅಸಮಲಿಂಗಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಗಾತ್ರದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸವಿದ್ದು ಅನಂತರದ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ಅವುಗಳ ಗಾತ್ರ, ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ನಿಷೇಚನೆಗೂ ಸಂಬಂಧವೇನು? ನಿಷೇಚನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗಳ ಜೀವಿಯನ್ನು ಅದು ಪಿತೃಜೀವಿಯ ಯಥಾವತ್ತೆ ನಕಲಾಗುವಂತಹ ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಜೀವಿಗಳು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ವಾಲ್ಫ್‌ಸ್ ಉದಾಹರಣೆ

ಜೀವಿವಿಕಾಸದ ಆದಿಯ ಆದಿಮ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗಿರುವ ವಾಲ್ಫ್‌ಸ್ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ್ರಣಾ: ವಾಲ್ಫ್‌ಸ್ ಒಂದು ಚೆಂಡಿನಂತಿರುವ ನಿವಾಹ (ಕಾಲೋನಿ). ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಬಲಿಯಂತಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ಷಾಮಿಡೊಮೊನಾಸ್ (ಇನ್ಸ್ಯೂಲಂದು ಏಕಕೋಶ ಜಲ ಸಸ್ಯ) ಗಳು ಚೆಂಡಿನ ಹೊರ ಪದರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಂಡಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸದಸ್ಯ ಜೀವಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಲಿಂಗಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು. ಪುರುಷಾಳುಗಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಲಿಂಗಾಳುಗಳು ಪಕ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ತಾಯಿ ಕೋಶದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು ಸುತ್ತಲ ನೀರನ್ನು ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಕಾಂಗದ (ಬಾಲ) ಸಹಾಯದಿಂದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆಕೊಂಡು ತನ್ನದೇ ನಿವಾಹ ಅಥವಾ ಜೀರೋಂದು ನಿವಹದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವಾದ ಅಂಡಾಳಿವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ ನಿಷೇಚನೆಗೊಂಡು ಬೀಜಾಳಿವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು. ಈ ಬೀಜಾಳಿ ತಾಯಿ ಕೋಶದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು ದೂರ ಸರಿದು ವಿಭಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೋಶಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ ಹೊಸ ನಿವಾಹವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಬಹುದು.. ವಾಲ್ಫ್‌ಸ್ ಮತ್ತು ಹೈಡ್ರಾಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ವಾಲ್ಫ್‌ಸ್ ನಿವಾಹ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇವೆಯಾದರೂ ಒಂದೊಂದೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜೀವಿಸಬಲ್ಲ ಜೀವಕೋಶಗಳು. ಆದರೆ ಹೈಡ್ರಾಗಳು ಒಂದು ಬಹುಕೋಶ ಜೀವಿ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿನ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಪದರಗಳಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಂಡು ಶ್ರೀಯಾವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಳುಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೂಪ್ಗೊಳ್ಳುವ ಅಂಗಗಳನ್ನಬಹುದಾದ ರಚನೆಗಳು, ವ್ಯಾಪಣ ಮತ್ತು ಅಂಡಾಶಯಗಳು ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಲಿಂಗಾಳುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ವಾಲ್ಫ್‌ಸ್ ನಿವಾಹದ ಮತ್ತು ಹೈಡ್ರಾಗಳ ಪ್ರಜನನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧದ ಲಿಂಗಾಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಿನ್ನ ವರ್ತಕನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವು. ಇದು ನಾವು ವಿವರಿಸಿದಷ್ಟು, ಅಥವ ಉಂಟಿಸಿದಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಎರಡೂ ವಿಧದ ಲಿಂಗಾಳುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭಿನ್ನ ರಚನೆ ಮತ್ತು ವರ್ತಕನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಶ್ರೀಯಾವಿಭಜನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಬಹುಪಾಲು ಕರ್ಮೀರುಕಗಳು ಕೆಲವು ಅಪವಾದಗಳ ವಿನಾಯ ಶಿರುಮಾನೀಯ ಪ್ರಜನನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅಂದರೆ ವರ್ಷದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು, ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ರಚನೆಗಳು, ವ್ಯಾಪಣ ಮತ್ತು ಅಂಡಾಶಯಗಳು ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಲಿಂಗಾಳುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಅಂಡಜಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅವು ಇಡುವ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಣಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆ ಒಡೆದು ಹೋರಬಿರುವ ಎಳೆಯ ಮಾರಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿರುವ ವರ್ವಾಕಾಲವನ್ನು ಪ್ರಜನನಕ್ಕಿಯೆಗೆ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಜರಾಯುಜಿಗಳಾದರೂ ತಾವು ಜನ್ಮೀದುವ ಮರಿಗಳ ವಾತಾವರಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅನುಕೂಲವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಪ್ರಜನನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಎಳೆಯ ಮರಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಹಿತಕರವಾದ ವಾತಾವರಣ, ಅಂದರೆ ವಸಂತ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಬೇಸಿಗೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆಗ ವಾತಾವರಣದ ಉಪ್ಪತ್ತಿ ಅಪ್ಪಾಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಗಡಮರಗಳು ಚಿಗುರಿ ಹೂಬಿಟ್ಟು ಹಣ್ಣ ಕಾಯಾಗಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಕೇಟಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಜೀವಿಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಹಾರ ದೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

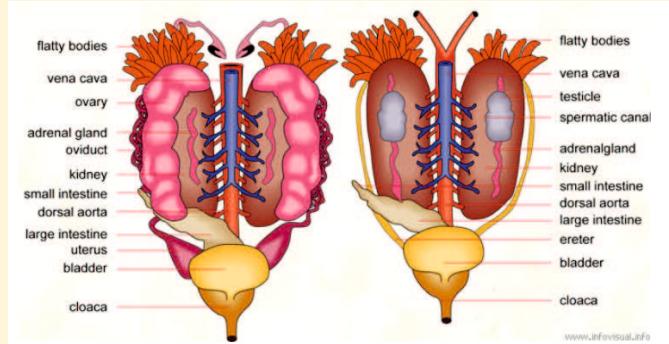
ಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾಕಾಲ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಿರುವ ಲಿಂಗಾಂಗಗಳಿರುವಾದಿಲ್ಲ. ಅವು ಪರಿಸರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಚಟುವಟಿಕೆಗೊಂಡು ಲಿಂಗಾಳಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಲು ನೀರಿನ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೋರಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅಂಡಾಳಿಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುವ ಒಂದು ವಿಧಾವಾದ ರಾಸಾಯನಿಕದಿಂದ ಆಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಪುರುಷಾಳಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿ, ಒಂದು ಪುರುಷಾಳಿ ಅಂಡಾಳಿವನ್ನು ಸೇರಿ ನಿಷೇಚನೆಯನ್ನು ಪೂರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಷೇಚತ ತತ್ತೀಯಲ್ಲಿ ಭೂಣಿ ನೀರಿನಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾದ ಶಾಖೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಕೊಳ್ಳಿಫೆಗೊಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದು ಬೆಳೆದು ಮರಿ ಅಥವ ಪೂರಣ ಬೆಳೆಯದ ಲಾರ್ವ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೋರಬಿಂದು ಪರಿಸರದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪಡೆದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಜೊತೆ ಮೀನುಗಳು ಒಂದು ಮತ್ತು ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಿಂತರ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತವೆಯಾದರೂ ಇದನ್ನೇ ಬಕಪಟ್ಟಿಯಿಂತೆ ಕಾದು ಕುಳಿತೆ ದೊಡ್ಡ ಮೀನುಗಳು, ಇತರ ಜಲಚರಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನುಂಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಉಳಿದು ಬೆಳೆವ ಮರಿಗಳು ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಶಕ್ತಿಗಳಾದ, ಸಿಹಿನೀರಿನ ತಾಣಗಳಾದರೆ ಕಪ್ಪೆಗಳು, ಹಾವುಗಳು, ಪಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ಹೊನೆಗೆ ಅಳಿದುಇದ ಕೆಲವು ಕುಲವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನೇರವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಮೀನು ಒಂದು ಬೆಂಬ್ಗಳನ್ನು ನೀರಿಗೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳ ಹೈಕೆ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೋರಬಿಂದು ಮರಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಆಯಸ್ಸು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಅಥವ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಪರಿಸರವಾದರೆ ಕೆರೆಕೊಳಗಳಲ್ಲಿಬಿದುಕಿ ಸರಜ ಸಾವಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮೀನು. ಇದು ಜಲಚರಿಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಜಿತ್ತ, ಅವುಗಳ ಪ್ರಜನನ ಕರೆ!

ಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಂಗಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುವ ಲಿಂಗಾಳಿಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಹಾಡಿಟ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡಲು ವ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲದೆ ಅವು ಉದರಾಕಾಶವನ್ನು ಸೇರಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದರ ರಂದ್ದರ ಮೂಲಕ ವಿಸರ್ಜಿಸಲಿದ್ದುತ್ತವೆ. ಬೀತ್ತೆ ಪ್ರಾಗಿಗಳು ತಾವು ವರ್ವಾವಿಡಿ ಸೇವಿಸಿದ ಆಹಾರದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಪ್ರೋಪಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದು ಪ್ರಜನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಲಕ್ಷ್ಯಿಂತರ ಪುರುಷಾಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಡಾಳಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕೆಲವು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಿಂತರ ಕೊಣ್ಣಾಂತರ ಲಿಂಗಾಳಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ ಬಳಲಿ ಸಾವಿಗೇಡಾಗುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ.

ಉಭಯಚರಿಗಳು:

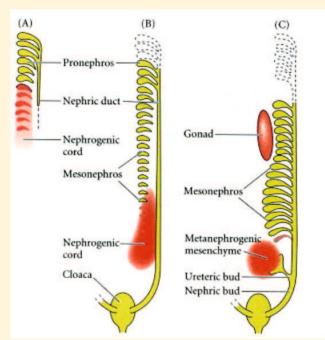
ಜಲವಾಸ ತೊರೆದು ನೆಲ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭೂಣಾಸಿಗಳಾಗುವ ಪ್ರಯುತ್ತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಿವಪ್ಪ ಉಭಯಚರಿಗಳು. ಇವು ಭೂಣಾಸಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆಯಾದರೂ ಪ್ರಜನನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಥಾ ಶರಣಂ ನಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಪುನಃ ನೀರಿಗೆ ಶರಣಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೂ ಉಭಯಚರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಲಿಂಗಾಂಗ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಲಿಂಗಾಳಿಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೊರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಲು ಕೆಲವೇಂದು ಅನುಪಂಗಿಕಾಂಗಗಳನ್ನು

ಬೆಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದೂ ಸಹ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಂಗ ರಚನೆಯಾಗದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಗವಂಡಲದ ಜೊತೆಕೊಡಿ ವಾಪರದಿಸಿ ಕೊಂಡ ರಚನೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿಯೋ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿಯೋ ವಿಸರ್ಜನ ತ್ರೀಯಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮೂತ್ತಮಂಡಲದ ಜೊತೆಗೊಡಿ (ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮೂತ್ತವನ್ನು ಯೂರಿನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ) ಯೂರಿನೊಜನ್ಸೆಟಲ್ ಎನ್ನುವ ಸಂಯುಕ್ತ ಅಂಗ ಮಂಡಲ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ.

ಕೆರೆರುಕಗಳು ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಜೀವಿಯ ಜಯಾಪಜಕ್ತಿಯಿಂದ ಘಲವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಕೆಲವೊಂದು ನೈಟ್ರೋಜಿನ್ ಕೊಡಿದ ನೈಟ್ರೋಜಿನ್ಸ್ ಎನ್ನುವ ಮಲಿನ ವಸ್ತುಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಮಲಿನ ವಸ್ತುಗಳು ದೇಹದಲ್ಲಿಯೆ ಸಂಗ್ರಹವಾದರೆ ಅವು ಪ್ರಾಣಿಗೆ ವಿಷವಾಗಿ ಪರಿಣಿಮಿಸಬಹುದಾದುದರಿಂದ ಈ ಮಲಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಆಗಾಗ ದೇಹದಿಂದ ಹೋರಹಾಕಲು ಮೂತ್ತಮಂಡಲ (ವಿಸರ್ಜನಾಂಗಗಳು) ರೂಪಗೊಂಡಿತು. ಇದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ದ್ವಾರಾಧಾರಣಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಪ್ರಾಣಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಭರಣ ತ್ರೀಯಿಯನ್ನೂ ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ದೇಹದ ದ್ವಾರಾ ಸಮರ್ಪಿತಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಭರಣ ತ್ರೀಯಿಯ ಮೂಲಕ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಸರದೊಂದಿಗಿನ ಸಮರ್ಪಿತಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ದ್ವಾರಾ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ನೈಟ್ರೋಜಿನ್ಸ್ ಮಲಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದೇ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜನನ ತ್ರೀಯಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮೂತ್ತಪ್ರಜನನ / ಯೂರಿನೊಜನ್ಸೆಟಲ್ ಮಂಡಲ ವಿಕಸಿಸಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಕೆರೆರುಕಗಳಲ್ಲಿ ಯೂರಿನೊಜನ್ಸೆಟಲ್ ಅಂಗ ಮಂಡಲ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಕೆರೆರುಕಗಳ ವಿಕಸನ ಮತ್ತು ಅತ್ಯವಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೂತ್ತ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಜನನ ತ್ರೀಯಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

‘ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಆವಿಷ್ಣಾರದ ಮಾತೆ’

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ‘ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಆವಿಷ್ಣಾರದ ಮಾತೆ’ (ನೇನೆಸಿಟಿ ಕೆನ್ಸ್ ದಿ ಮದರ್ ಆಫ್ ಇನ್ಸೆನ್ಸ್) ಎನ್ನುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಂದಾಡಿಕೆ ನಡೆದಿರುವದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕೆರೆರುಕಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇಂದೆ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವ ವಿಸರ್ಜನಾಂಗಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೆಫ್ರಾನ್ ಎಂಬ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಟೊಮಾಂಗಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಂಡ ಲಾಲಿಕೆಯಾಕಾರದ ಮುದುಮುದಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೂತ್ತಪ್ರಜನನ ತ್ರೀಯಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮೂತ್ತಪ್ರಜನನ ನೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಂದಾಡಿಕೆ ನಡೆದಿರುವದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕೆರೆರುಕಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇಂದೆ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವ ವಿಸರ್ಜನಾಂಗಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೆಫ್ರಾನ್ ಎಂಬ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಟೊಮಾಂಗಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಂಡ ಲಾಲಿಕೆಯಾಕಾರದ ಮುದುಮುದಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೂತ್ತಪ್ರಜನನ ತ್ರೀಯಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಅವಸ್ಥೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂತ್ರವಿಸರ್ವಜನಾಂಗಗಳೂ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂತ್ರವಿಸರ್ವಜನಾಂಗಗಳೂ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ನೆಫ್ರೋನ್ ನಳಿಕೆಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಮುಂತಾದಿಯ ಲಾಲಿಕೆಯಾಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ಶೇಖರಣೆಗೆ ಅನುವಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಳಿಕೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿಪಾಶ್ಚ ಸಮಮಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಅವು ಎಡ ಮತ್ತು ಬಲ ಪಾಶ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಶ್ಚದ ನೆಫ್ರೋನ್ ಗಳ ನಳಿಕೆಗಳಲ್ಲವೂ ಹಿಂದೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಎಡ ಮತ್ತು ಬಲ ನೆಫ್ರೋನ್ ನಾಳಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿ ಅವು ತಮ್ಮ ವ್ಯೋಮಕ ಮೂತ್ರ ನಾಳಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆರೆಯತ್ತವೆ. ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಆದ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆರಂಭದ ನೆಫ್ರೋನ್ ಮಂಡಲವನ್ನು, ಅವು ಪ್ರಾಣಿ ಭೂಳಾದ ಅಗ್ರ-ಪಶ್ಚ ಅಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ದರಿಂದ ಪ್ರೋನೆಫ್ರಾಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆರೆರುಕಗಳ ಭೂಳಾವಸ್ತೇಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಭೂಳಾದ ಮೂತ್ರಾಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದು ಮೆಟ್ಟೆ ಒಡೆದು ಮರಿ ಅಥವ ಲಾವರ್ ಹೊರಬಂದಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿದ ಚಯಾಪಕಯ ಕ್ರಿಯಗಳ ಘಲವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮಲಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ವಜನಲು ತುಸು ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವಿಸರ್ವಜನಾಂಗಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಘಲವಾಗಿ ಆರಂಭದ ಹಂತದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ವಜನಾಂಗ ಸಾಲದೆ ಅದು ಕಣ್ಣಿರುತ್ತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥವಾದ ಹೆಚ್ಚು ನೆಫ್ರೋನ್ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮೂತ್ರಾಂಗ ಬೆಳೆಯತ್ತದೆ. ಇದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮಧ್ಯಂತರ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೇಹದ ಅಗ್ರ-ಪಶ್ಚ ಅಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಡುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ (ಮಧ್ಯಮೂತ್ರಾಂಗ) ಮೀಸೊನೆಫ್ರಾಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮೀಸೊನೆಫ್ರೋನ್ ನಾಳಗಳು ಬೆಳೆದು ಅದು ಆ ಅವಸ್ಥೆಯ ಮೂತ್ರಪಿಂಡವಾಗಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೂತ್ರವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ವಿಸರ್ವಜನಲು ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಹೊಸ ಮೂತ್ರಾಂಗ ರೂಪೀಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉಭಯಾಚರಿಗಳ ಪ್ರಭುದ್ಧವಸ್ತೇಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೀಸೊನೆಫ್ರಾಸ್ ಮೂತ್ರಾಗವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮೂತ್ರಾಂಗ ಮಾರ್ಪಡಿ ಪ್ರೋನೆಫ್ರಾಸ್ ತನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರುಪಯ್ಯಾಗಿ ಕಣ್ಣಿರುತ್ತಾಗುವಾಗ ಅದರ ಪ್ರೋನೆಫ್ರೋನ್ ನಾಳ ನಿತಿಸದೆ ಉಳಿದು ಲಿಂಗಾಣಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ನಾಳವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಿರುಪಯ್ಯಾಗಿ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹಳೆಯ ರಚನೆಗೆ ಹೊಸ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಬುದ್ಧಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

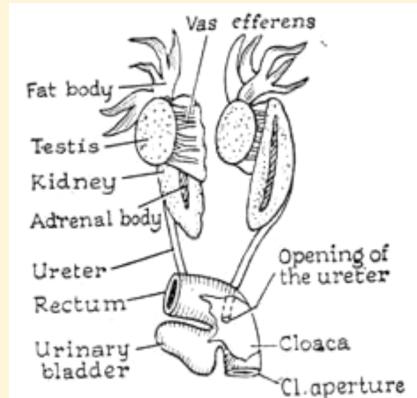
ಹೀಗೆ ಮೂತ್ರವಿಸರ್ವಜನಾಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳು ವಿಲೀನಗೊಂಡು ಕರೆರುಕಗಳಲ್ಲಿ ಯೂರಿನೋಜನೆಟಿಲ್‌ ಮಂಡಲ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರೋನೆಫ್ರೋನ್ ನಾಳ ಗಂಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರರುಷಾಣಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ವಾಸ್ತಿ ಡೆರ್ನೆನ್ಸ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರೋನೆಫ್ರೋನ್ ಅಂಡಾಣಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಅಂದವಾಹಿನಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜನನ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜಟಿಲವಾದಂತೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಂಗಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಸಮರ್ಥವಾದ ಮತ್ತು ಎರಡೂ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಯಶಿಸ್ಯಾಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸ್ನಿಗಳ ಜಾಯಜಿ ವಿಧಾನ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ. ಈಗ ಆಮ್ಲಾರ್ಥಿಕ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಸರೀಸೃಪಗಳು, ಪಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಿಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡಿರುವ ಮೂತ್ರಾಂಗವನ್ನು ಮೆಟನೆಫ್ರಾಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅಗ್ರ-ಪಶ್ಚ ಅಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡು ಪರಿಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಭುದ್ಧ ಯೂರಿನೋಜನೆಟಿಲ್‌ ಅಂಗಮಂಡಲವಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ.

ಮೀನುಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ರೋಮಾಟಿಕ್ ಭೂವಾಸವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಉಭಯಾಚರಿಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಆದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋನೆಫ್ರೋನ್ ಮೂತ್ರಾಂಗವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಭುದ್ಧವಸ್ತೇಯಲ್ಲಿ ಮೀಸೊನೆಫ್ರೋನ್

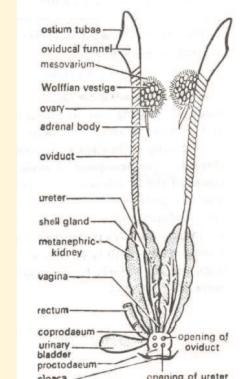
ಮೂತ್ರಾಂಗಗಳನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಯಾದರೂ ಉಭಯಾಚರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋನೆಫ್ರೋನ್ ನಾಳ ಪ್ರಭುದ್ಧವಸ್ತೇಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಲಿಂಗಾಣಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವ ಲಿಂಗಾಣನಾಳಗಳಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಗಂಡು ಉಭಯಾಚರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿ ವೃಷಣಾಂಗವು (ಗಂಡು ಜನನೇಂಬ್ರಿಯ) ಮೂತ್ರಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಂತೆ ಹೃಸ್ತಗೊಂಡ ವಾಸ್ತಿ ದೇಹರನ್ನೆನ್ನಿಂದಿರುವ ಮೂಲಕ ಮೂತ್ರಪಿಂಡದ ರೀನಲ್ ನಾಳಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂತ್ರನಾಳದ ಮೂಲಕ ಪ್ರರುಷಾಣಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಕಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೆ ಉದ್ದಾವಾದ, ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಂಡವಾಹಿನಿಗಳು ಉದರಾವಕಾಶದ ಇಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೃಷಣಾಂಗವು ಉದರಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಪಾಶ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಂಡಾಶಯಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ (ಈ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಓವಲ್‌ಎನ್ಟ್ರೆಟ್‌) ಅಂಡಾಣಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಂಟಗಳು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಜೆಲ್ಲಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದರವನ್ನು ಸ್ವಾಷಿ, ಅಂಡವಾಹಿನಿಯ ಹಿಂತುದಿಯಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಓವಲ್‌ಎನ್ಟ್ರೆಟ್ ಅಥವ ಯುಟೆರ್ಸ್ (ಗಭಕ್‌ಕೋಶ) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಡಾಣಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಟಗಳ ಕಾಲ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅವು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪಕ್ಕಗೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಸರ್ವಜನಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಬಿಹಿರ್ ನಿರ್ವೇಚನ

ಮೀನುಗಳು ಮತ್ತು ಉಭಯಾಚರಿಗಳು ಅಂಡಜಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಹಿರ್ ನಿರ್ವೇಚನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮುತುಮಾಸದಲ್ಲಿ ಅಂಡಾಶಯಗಳ ಪಕ್ಕವಾದ ನೂರಾರು ಅಂಡಾಣಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ದ್ರಾಕ್ಷಹಣ್ಣಗಳ ಗೊಂಜಲಿನಂತೆ ಬೆಳೆದು ಅಂಡಾಶಯದ ಅವಕಾಶದ ತುಂಬಾ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅನುಮಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪೇರಣ ದೂರೆತಾಗ ಅಂಡಾಣಗಳು ಅಂಡಾಶಯದ ಅಂಡಕೋಶಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು ಉದರಾವಕಾಶವನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅಂಡೋಎಸ್‌ರ್‌ / ಓವಲ್‌ಎನ್ಟ್‌ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಮುಂತಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಡವಾಹಿನಿಯ ಲಾಲಿಕೆಯಾಕಾರದ ತೆರಣಿನ ಮೂಲಕ

ಗಂಡ ಹಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜನನಾಂಗ

ಹೆಣ್ಣು ಹಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜನನಾಂಗ

ಅಂಡವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ಹೊರಗೊಳುತ್ತದೆ. ಇವು ಮೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇಡುಪುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಳ್ಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ತರಳಿ ಅಂಡವಿಸರ್ವಜನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂಭದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗಂಡುಕಪ್ಪೆಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಕಪ್ಪೆಗಳ ಬೆಳೆನ್ಮೇಲೆ ಏರಿ ಅಂಡಾಣಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಕಪ್ಪೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂಲಕ ಹೊರ ಬಂದಂತ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭುದ್ಧವಾಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಟೆಸ್‌ಮತ್ತುತ್ತದೆ. ಅಂಡಾಣಗಳು ನೀರನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅಂಡವಾಹಿನಿಯ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಜೆಲ್ಲಿ ಹೊದಿಕೆಯ ನೀರನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಉದಿಕೊಂಡು ಪ್ರರುಷಾಣಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ತಡೆ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಂಡಾಣಗಳು ನೀರನ್ನು ತಲುಪುತ್ತವೆ ಮನ್ಯಾವೇ ಪ್ರರುಷಾಣಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಜೆಲ್ಲಿ ಅವು ಅಂಡಾಣವನ್ನು ಸೇರಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ನೀರನ್ನು ತಲುಪಿದ ಮೊಟ್ಟಗಳು ನಿಷೇಜನೆಗೊಂಡು ಮೂರುದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಗೊದಮಾಟ್ಟಗಳನ್ನು ಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಪ್ರಕಾರದ ಲಾವರ್ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಇವು ಜಲಚರಿಗಳಿಂತೆ

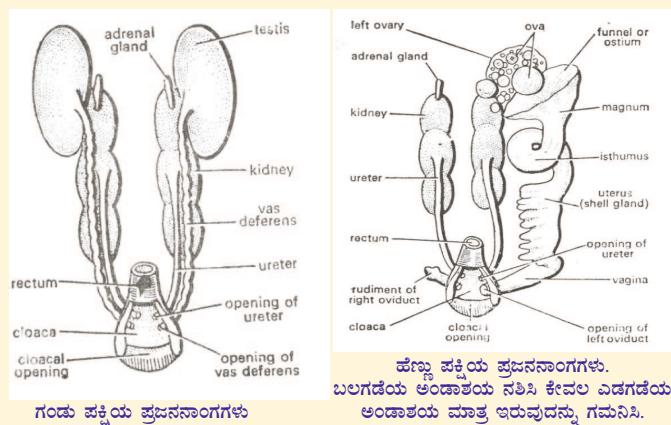
ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಜಿಕೊಂಡು ನೀರನ್ನು ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದು ರೂಪವರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡು ಪ್ರಭುದ್ಭಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಲುಪಿ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಉಸಿರಾಡುವ ಮರಿಕಪ್ಪಗಳು ನೇಲದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ನೀರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜಟಿಲವಾದ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇವುಗಳ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳು ಸರಳವಾಗಿವೆ.

ಕೇರುಕಗಳ ಏಕಾಸ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ, ಜಲಚರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಾಗದೆ ಹೋಸ ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ಮುದುಹುಕ್ತ ನೇಲದಮೇಲಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದು ವಾಸಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಬಹುದು. ಭೂವಾಸ ನೀರಿನ ವಾಸದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ತೋರದೆ ಈ ಹೋಸ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಾಂಗ ಮಾಪಾರಣ, ಹೋಸ ಅಂಗಗಳ ರೂಪಿಸುವಿಕೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ನೀರನ್ನು ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಲವಾಸಿಗಳು ಭೂವಾಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದಾಗ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಉಸಿರಾಡಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯ್ದು. ನೀರನ್ನು ಉಸಿರಾಡಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಿರಿಗಳು ಕಳೆದು ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಶ್ರಾಸಕೋಶಗಳು (ಪ್ರಪ್ರಸಗಳು) ಬೆಳೆದವು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಚರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕಾಲುಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡವು. ಇಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಜಲು ನೇರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಜರಕ್ಕೆಗಳೇ ಕಾಲುಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟಿಪ್ಪ ಭೂವಾಸಕ್ಕೆ ಸೆರಬಾದವು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳೂ ಮಾರ್ಪಟಿಪ್ಪ. ನೇಲದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಲಿಂಗಾಳಿಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನೇಲದ ಮೇಲಿನ ಶ್ರವ್ಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅವು ಬದುಕಿಳಿಯಲಾರದಾದವು. ಉಭಯಚರಿಗಳು ಈ ಆತಂಕವನ್ನು ಸಂತಾನೋಕ್ತೃತ್ವ ನೀರಿಗ ಹಿಂತಿರು ಬಂದು ಪ್ರಜನನ ನಡೆಸಿ ತಮ್ಮ ಲಿಂಗಾಳಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮರಿಗಳಿಗೆ ಆಪ್ಯಾಯವಾದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜನನಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಂಪೂರ್ಣ ನೇಲವಾಸ

ಆದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನೇಲವಾಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ ಸರೀಸೃಪಗಳು, ಸ್ನಿಗಳು ಮತ್ತು ಗಾಳಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿ ಹಾರುವುದನ್ನು ರೂಫಿಸಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ನೇಲದ ಮೇಲಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುವಾಗಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯ್ದು. ಉಭಯಚರಿಗಳಂತೆ ಪ್ರಜನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗ ಹಿಂದಿರುಗಿಬರುವುದನ್ನು ತ್ವರಿಸಿ ನೇಲದ ಮೇಲೆಯೇ ಸಂತಾನೋಕ್ತೃತ್ವ ನಡೆಸಲು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಾಳತೊಡಗಿದವು. ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳನ್ನು ಅನುವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡವು ಮತ್ತು ಆಗತ್ಯವಾದ ಹೊಸರಚನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡವು.

ಸರೀಸೃಪಗಳು ಭೂವಾಸಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಕೇರುಕಗಳು. ಆದರೂ ಅವುಗಳ ಸಂಚಲನಾಂಗಗಳು ನೇಲದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಾದಲು ಅಥವ ಓಡಾದಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಉಳಿದಂತೆ ನೇಲವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಆರಂಭವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಜನನ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದರಂತೆ ಕೆಲವೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಟನ್‌ಫ್ಲಾಸ್ ನಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ಮೂತ್ರಪಿಂಡಗಳು. ಉದರಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ತುಸು ಪಕ್ಷಭಾಗದಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾದ ಮೂತ್ರನಾಳಗಳಿಂದ್ದು ಅವು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿಯಿರುತ್ತವೆ. ವೃಷಣಗಳು ಮೂತ್ರಪಿಂಡಗಳ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಂದ್ದು ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊರಡುವ ಲಿಂಗ ನಾಳದ ಆದಿ ಭಾಗ ವಾಸ್ ಎಫೆರ್‌ನ್ಯೂಯರ್ ಯೂರಿನರಿ ನೆಲಿಕೆಗಳಿಗೆ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಎಫಿಡಿಡ್‌ಮೀಸ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದ ನುಲಿದುಕೊಂಡ ನಳಿಕಾ ರಚನೆಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ವೃಷಣದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಬರುವ ಪುರುಷಾಳಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಲ್ಕಾಲ ತಂಗಿದ್ದು, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪಕ್ಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಎಫಿಡಿಡ್‌ಮೀಸ್ ನಿಂದ ವಾಸ್ ಡೆಫೆರ್‌ನ್ಯೂಯರ್ ನಾಳ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿದು ತ್ವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಪುರುಷಾಳಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಣಿಯ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ನೀರಿನ

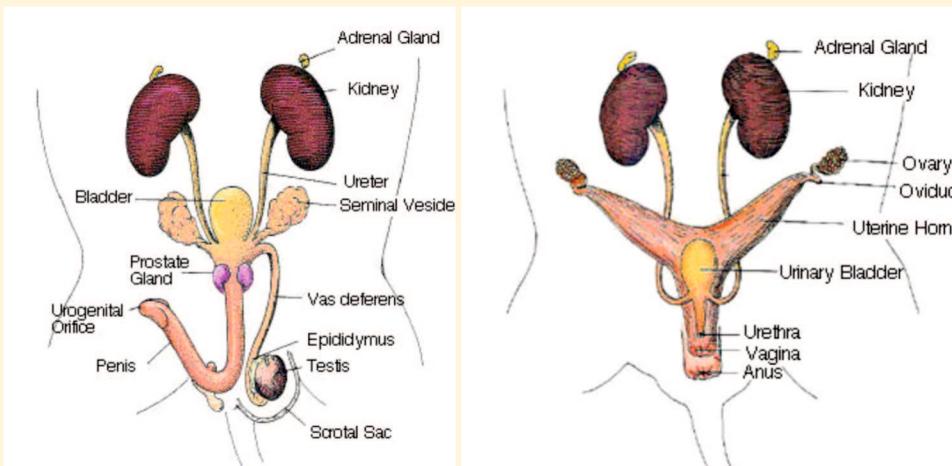

ಹೆಚ್ಚಿ ಪಕ್ಕಯ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳು.
ಬಲಗಡೆಯ ಅಂತಾರ್ಥ ನಿಶ್ಚಯ ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅಂದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದ ಅವು ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿ ಸರೀಸೃಪಗಳು ಸಂತಾನೋಕ್ತೃತ್ವಗೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೂಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಭೋಗೇ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಸರೀಸೃಪಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೆಮಿಟ್ರಿಸ್ ಎಂಬ ರಚನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಿಸಿ ತೂರಿಸಿ ಪುರುಷಾಳಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಣಿಯ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಸ್ಥಿರಿಸಿ ಜನಸೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ತಲುಪುವ ಪುರುಷಾಳಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಂಡವಾಹಿನಿಯ ಹಿಂತುದಿ ಸ್ಥಿರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳ ಭಯವಿರುವುದರಿಂದ ಎರಡೂ ಲಿಂಗದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕೂಡುವಾಗ ಉಧಾವಿಸಬಹುದಾದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಮ್ಮೆ ನಡೆಸುವ ಸಂಭೋಗ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಪುರುಷಾಳಿಗಳನ್ನು ಅಂಡವಾಹಿನಿಯ ಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಜೀಬುರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಂಡನಿಕೆಪಣಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬರುವ ಅಂಡಾಳಿಗಳ ನಿಷೇಚನೆಗೆ ಸರಬಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿ ಸರೀಸೃಪಗಳ ಜನಸೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಉದರಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರಪಿಂಡದ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜನನ ಮೂಲವಿನಲ್ಲಿ ಬಲಿತು ಪಕ್ಷವಾದ ಅಂಡಾಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ದಾಕ್ಷಿಹಣ್ಣಿಗಳ ಗೊಂಜಲಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅವಗಳಿಂದ ಉತ್ಕರ್ಜಗಳೊಂದು ಹೊರಬೀಳುವ ಅಂಡಾಳಿಗಳು ಅಂಡವಾಹಿನಿಯ ಮುಂತುದಿಯ ಲಾಲಿಕೆಯಾಕಾರದ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಂಡವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಕ್ಲೋಯಿಕ ಕಡೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಪಯಣಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷಾಳಿರುವ ಪ್ರೋಟರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪುರುಷಾಳಿಗಳು ಅಂಡಾಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿ ನಿಷೇಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಷೇಚಿತ ತೆಗೆಗಳು ಹಾದು ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಳಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸರಬಾಗುವ ಪ್ರೋಟಕಾಂಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೆಗೆಯ ಸ್ತುತಿಪ್ಪನ್ನು ಸ್ವಿಂಗಿಸುವ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಇದ್ದು ಅವು ತಮ್ಮ ನಿದರ್ಶೆತ್ತಿಕೆ ಶ್ರೀಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ತತ್ತ್ವ ರೂಪಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ತೆಗೆಗಳು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಅಂಡವಾಹಿನಿಯ ಪಕ್ಷಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿ ಸರೀಸೃಪ ತನ್ನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮುದುಕಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಿಷೇಚಿಸಿ ಅವುಗಳ ಮುಂದಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ವಹಿಸಿ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರೀಸೃಪಗಳ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಪಕ್ಕಿಗಳ ಪ್ರಜನನ ಕ್ರಿಯೆ

ಹಾರುವ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಕಿಗಳು ಪ್ರಜನನ ಶ್ರೀಯಗೆ ನೇಲದಾರ್ಶಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅನಿವಾಯವಾಯ್ದು. ಅನುಕೂಲವಾದ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ, ಅನುಕೂಲವಾದ ಮೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತಾನೋಕ್ತೃತ್ವ ನಡೆಸಲು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ. ಸರೀಸೃಪಗಳಿಂದ ಮುಂದುವರಿದುವೆಂದು ತೀಳಿಯಬಹುದಾದ, ಸರೀಸೃಪಗಳು ಪಕ್ಕಿಗಳ ಪ್ರಾಜೀನ ಪೂರ್ವಜ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಪರಿಗಣಿತವಾದ ದ್ಯೌಲೋರಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ದ್ಯೌನೇಸಾರ್ ಸಂಕೆಯಿಲ್ಲಂದ ಉಧಾವಿಸಿದವೆಂದು ತೀಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಸರೀಸೃಪಗಳು ಅನುವಾದ ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಟ್ಟಿಪ್ಪ ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಅವುಗಳ ಪ್ರೋಷಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ

ಗಂಡು ಇಲಿಯ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳು.

ಹೆಣ್ಣು ಇಲಿಯ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳು.

ಪ್ರೋಷಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತ್ವರಿಯ ಒಳಗೆ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಿ, ಸುತ್ತರಕ್ಕಣೆಗೆಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಚಿಪ್ಪನ್ನು ಸ್ಯಾಫಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂತಾನದ ಬಗೆಗೆ ತನು ಆಸಕ್ತಿ ಬೆಳಸಿಕೊಂಡು, ತಾವಿಡುವ ಮೊಟ್ಟಗಳಿಗೆ ರಕ್ಖಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆ ಒಡೆದು ಹೊರ ಬಂದ ಎಳೆಯಮರಿಗಳಿಗೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರಕ್ಖಿತ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಗುಟಿಕು ಹೊಟ್ಟು ಬೆಳಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ಸಂತಾನ ರಕ್ಖಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಗುಟಿಕು ಕೊಡುವ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗೆಂದು ಗಂಡಿನ ಬಳಿ ಅನ್ನನಾಡಿಂದ ಬೆಳೆದ ಕ್ರಿಯೆ ಎನ್ನುವ ರಚನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸೂರಿಕೆಯನ್ನು, ಸೇವಿಸಿ ಅರೆಜೆಣ್ಣವಾದ ಆಹಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಬೆರಿಸಿ ಗುಟಿಕು ನೀಡಿ ಮರಿಗಳನ್ನು ಮೋಷಿಸಿ ಬೆಳಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದು. ಹಾರುವ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಘಲವಾಗಿ ದೇಹದ ಅಂಗ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತನು ಮಾಪಾರ್ಡುಗಳಾಗಿವೆಯಾಗಿ ದ್ವಿಪಾತ್ರ ಸಮಮಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇರಬೇಕಾದ ಏರಡು ಅಂಡಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ನಿಶಿಸಿ ಕ್ರಯಿಸಲು ಆಸ್ಥಿದ ನೀಡಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ, ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಸಿರಾಡಲು ಬೇಕಾಗುವ ಗಾಳಿಯ ವಿನಹ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕ್ಯಾಲ್ಫೇರಿಯ್ಸ (ಸುಣ್ಣದ ಲವಣ) ಚಿಪ್ಪನೊಳಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೂರಣ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಲು, ಅಂಡವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಆಲ್ಪ್ಸ್‌ಮಿನ್ (ಪ್ರೋಟೆನ್), ಯೋಕ್ಸ (ಬಂಡಾರ) ಮುಂತಾದ ಆಹಾರ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಶ್ರವಿಸಲು ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಬೆಳೆದಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಭದ್ರವಾದ ಚಿಪ್ಪನ್ನು ಶ್ರವಿಸಲು ಅಗಕ್ಕಾದ ಕ್ಯಾಲ್ಫೇರಿಯ್ಸ ಶ್ರವಿಸುವ ಗ್ರಂಥಿಗಳೂ ಇವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಿಂದನೆ ಪ್ರಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಪಾರ್ಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದಿವೆ.

ಅಂದಜ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಜನನ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಾಯಿಯ ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಿಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಪೋಷಿಸುವ ಹೊಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೊಂದು ಜಾರಾಯಿಜಿ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಜನನ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷವನ್ನು ರೂಧಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ವಾಂಗಳು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಜಾರಾಯಿಜತ್ವವನ್ನು ರೂಧಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಸೋಜ್ಞೋಯಿಕ್ ಅವಧಿಯ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಡ್ಯೂನೋಸಾರ್ ಗಳು ಹಟಾತ್ತನೆ ಕಣ್ಣರೈಯಾದವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅವು ಕಣ್ಣರೈಯಾಗಲು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿಕಾಸ ತಜ್ಜರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಮೇಸೋಜ್ಞೋಯಿಕ್ ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಹವೆ ಹಟಾತ್ತನೆ ತಂಪ್ಯ ತಿರುಗಿ ಜ್ಞಾಗಾಲ ಆರಂಭವಾಯ್ತು. ತಂಪ್ಯರಕ್ತದ ಸರೀಸುಪಗಳಾದ ಡ್ಯೂನೋಸಾರ್ಗಳು ಜ್ಞಾಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಸೆಟೆದು ಸತ್ತನಿಂದಾದ ವಿವರಣೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾತಿರುಗಿದ ಹವೆಯಿಂದಾಗಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕ್ಕೆ ಸ್ಯಾಂಗಿಗಳನ್ನು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನತೊಡಗಿದವು. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೊಡಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಂಗಳು ಸಂಪ್ರೇಕ್ಣವಾಗಿದ್ದು. ಜ್ಞಾಯಿಂದಾಗಿ ಚಟುವಟಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಆಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಡ್ಯೂನೋಸಾರ್ ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನ ತೊಡಗಿದವು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಣೀಯ ಮೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದಾರ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಣಿ ತನ್ನ ಮೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು ಎಂದು ಅರಿವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಗೆ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಮೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ತಾಯಿ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರೋಷಿಸಿ, ರಕ್ಷಿಸಿ ತನು ಬೆಳೆದ ಆದರೆ ಅಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಮರಿಯನ್ನು ಉದರದ ಬಳಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಬೆಳೆಲದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಬೆಳೆಯುವವರೆಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಪಾಡಿ ಬೆಳಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧಾನದ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಆಸ್ತೇಲಿಯ ಸ್ವಾಜಿಲೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕಾಂಗರೂ, ಎಕಿಡ್ಸ (ಮುಳ್ಳುಪಿಸೀಲಿಕಾಬ್ಲಕ್ಸ್ / ಸ್ವೇನಿ ಆಂಟ್ಸ್ ಕಾಟ್ರೋ) ಮತ್ತು ಡೆಕ್ಸಬಿಲ್ (ಬಾತುಕೊಕ್ಕು) ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಬಹುದು. ಅನಂತರದ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಭೂರಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳೆಯುವವರೆಗೆ ತಾಯಿ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಪೋಷಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಪೂರ್ಣ ಬೆಳೆದ ಮರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಧಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಪಾರ್ಡುಗಳು ನಡೆದು ಸ್ವಾಂಗಳ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳು ಹಲವು ಹತ್ತು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಪಾರ್ಟಿವು. ಮಾಪಾರ್ಟಿ ಈ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದು ಹಾದು ಬರುವ ಲಿಂಗಾಲಂಗಳು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಗಳಿವಾಗಿ ತಮ್ಮ ರಕ್ಖಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸುಷ್ಣಿತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ವರಕೆನೆಯನ್ನು ಮಾಪಾರ್ಡಿಸಿಕೊಂಡವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷೇಜನೆ ಒಂದು ಜಟಿಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ. ಅಧ್ಯರ್ಥಿ ಸ್ವಾಂಗಳ ಪ್ರಜನನಾಂಗಗಳು, ಅವುಗಳ ಲಿಂಗಾಲಂಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಪಾರ್ಟಿ ಅನುವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಜರಾಯಜಿತನದ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

*ನಂ. 2961/1, ದೇವತ್ರೀ, 14ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, 14ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಸರಸ್ವತಿಪುರಂ, ಮೈಸೂರು - 570 009.

**ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಮಾನಸಗಂಗೋಳಿ, ಮೈಸೂರು - 570 006.

ಸಮೃಜನದ ಸಮಾರೋಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭ

ಸಮೃಜನದ ಸಮಾರೋಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು 2012ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 20 ರಂದು (ಸುರುವಾರ) ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಯೋಜಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಮಾರೋಹ ಭಾವಣಾವನ್ನು ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗಾಳಿಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಮಾನಸಗಂಗೋಳಿ ಮೈಸೂರು - 570 006.

କନାଟକ ବିଜ୍ଞାନ ମୁଦ୍ରା ତଂତ୍ରଜ୍ଞାନ ଅକାଡେମିୟ ବଦନେ ନମ୍ବେଳନଦ ପରି

ఈ సమ్మేళనద తాంత్రిక గోప్యియల్లి ఆధునిక విజ్ఞానకే సంబంధిసిద బాహ్యాత అస్వేషణ, మాహితి తంత్రజ్ఞాన, జీవధ సంబోధన, వస్తుజీవ సంరక్షణ, గ్రామీణ ఆరోగ్య పాలన, న్యానో తంత్రజ్ఞాన, జ్యేష్ఠ సంపన్మూలమాగి అంటాటికాద, శూక్ర ర్షి జీవిగళు మత్తు హసిరు ఆధ్వర్యకతే ఇవుగలిగి సంబంధిసిద విషయిగళ మేలే ఖూడ విజ్ఞానిగళు, ఎప్పయ తజ్జరు మత్తు పరిణితాంద పాండిత్య పూర్విక ఉపన్యాసగళన్న ఏపడిసలాగిత్తు. ఉపన్యాసద విషయ మత్తు సంపన్మూల తజ్జర హసరు కేంక్రండంతించే:

ಕ್ರ.ಸಂ. ಉಪನ್ಯಾಸದ ತೀವ್ರೀಕೆ	ಸಂಪನ್ಮೂಲ ತಡ್ಡರು	ಕ್ರ.ಸಂ. ಉಪನ್ಯಾಸದ ತೀವ್ರೀಕೆ	ಸಂಪನ್ಮೂಲ ತಡ್ಡರು
1. ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಅನ್ವೇಷಕ : ಚಂದ್ರ, ಮಂಗಳ ಹಾಗೂ ಅದರ ಆಂಗಿಗೆ	ಪದ್ಧತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೌಲ್ಯ. ಆರ್. ರಾವ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕವಿತಂತ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು.	7. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನೋ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪಾತ್ರ	ಎನ್.ಎ.ಎಸ್./ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಶ್ವಾಂತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ. ಡಾ. ಯಮುನಾ ಕೃಷ್ಣನ್, ಹಿರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಬಂಗಾರದ್ವೈ ವಸ್ಸಿಟಿ ಬಯೋಥಿಸಿಕ್ ಎಂಡ್ ಬಯೋ ಇನ್ಸಿಟ್ಯೂಟ್‌ಸ್ಕ್ಯೂಲ್ ಎನ್.ಸಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಬೆಂಗಳೂರು
2. ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಕದೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಳಿಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕೊಡುಗೆ ಇದೆಯೇ?	ಪದ್ಧತಿಯ ಮೌಲ್ಯ. ಎನ್. ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರ ಬೆಂಗಳೂರು.	8. ಮಾನವನ ಜ್ಯೋತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳ ವ್ಯೇವಿದ್ವರ್ತ	ಮೌಲ್ಯ. ಶಿವಾಚಿ, ಹಿರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಸೆಲ್ಲುಲಾರ್ ಮತ್ತು ಮಾಲಿಕ್‌ಲಾರ್ ಬಯಾಲಜಿ ಕೇಂದ್ರ, ಹೈದರಾಬಾದ್. ಡಾ. ರಾಜೀವ್ ಗೌಡ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಪಜ್ಜಿಕ್ ಪಾಲೆಸ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಸಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ವಸ್ತುಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ	ಪದ್ಧತಿಯ ಡಾ. ಕೆ. ಉಲ್ಲಾಸ್ ಕಾರಂತಾ ಘಾಂಡರ್ ಟ್ರಿಪ್ಲ್ & ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ವಸ್ತುಜೀವಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು.	9. ಹಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸೂಜಾವಸೂಜಿಗಳು	
4. ಜೀವಧ ಅನ್ವೇಷಕದೆಯ ಮೇಲೆ ಅಣು ಮಾಹಿತಿಯ ಪರಿಣಾಮ	ಡಾ. ಏ. ಎನ್. ಬಾಲಾಜಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು & ಮುಖ್ಯ ಸಲಹೆಗಾರರು (ನಿವೃತ್ತ), ಜುಳಿಲಂಟ್ ಬಯೋಸಿಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು		
5. ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ನಿರ್ವಹಕ : ಹೃದ್ಯೋಗ ಪಾಲನೆ	ಪದ್ಧತಿಯ ಡಾ. ಸಿ. ಎನ್. ಮಂಜುನಾಥ್ ಶ್ರೀ ಜಯದೇವ ಹೃದ್ಯೋಗ ವಿಜ್ಞಾನ ವಾತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.		
6. ಉದ್ದೇಶಮತೀಲತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ	ಪದ್ಧತಿಯ ಪದ್ಧತಿ ಡಾ. ಎ.ಎಸ್. ರಾಮ ಮೂರ್ತಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರು		

ಬಹುಮಾನ	ವಿಚೆತರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆ/ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
ಪ್ರಥಮ	ಡಾ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಡಿ. ಆರ್. ಡಿ. ಎಲ್, ಮೈಸೂರು
Emulsion	
MAP of Fresh Products	
in	ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ ಮತ್ತು ಡಾ. ಬಿ. ಇ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ,
Karnataka	ಜ್ಯೋತಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞನ ವಿಭಾಗ, ಬಿ. ಐ. ಇ. ಟಿ, ದಾವಣಿಗೆರೆ
ದ್ವಿತೀಯ	ಶ್ರೀ ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್, ಆರ್, ವಿದ್ಯಾನ್ಯಾಸ ವಿಭಾಗ, ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
	ಶ್ರೀ ವೃ. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ, ಬೋಟ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
ತೃತೀಯ	ಹುಮಾರಿ ಜ್ಯೇಶ್ವಾನ್ ನಾರಾಯಣ & ಡಾ. ರವಿಶಂಕರ್ ದ್ರೌ. ಸುಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಡಾ. ಎಸ್. ರಂಗನಾಥ & ಡಾ. ಟಿ. ಎ. ವೆಂಕಟೇಶ.

జీవమాన సాధన ప్రతిష్ఠ

ప్రేద్య విజ్ఞాని డా.ఎస్. ఎన్. శంకర్ ఇవలిగె నిఱిద సన్మాన పత్ర

డా.ఎస్. శంకర్, హాచేరి జిల్లెంబ వలగేరియల్లి మల్లమ్మ - సిద్ధలింగప్ప పాటిల అవర పుత్రునిగా 1936ర జనవరి 1 రందు జన్మించాడు. అవర విద్యాభ్యాస బిత్తుదుగా, మృషారు మత్తు దిల్లియల్లి. చికిత్స ప్రేద్య (మెడిసిన్) స్కాపక పదవియన్న ప్రాప్తి అవరు బెంగళారు మెడికల్ కాలేజినల్లి నవెంబరా 1962రల్లి మెడిసిన్ లుపన్యాసకరాగి తమ్ము లుచోర్గవన్న ప్రారంభిసి నంతర హబ్బల్చియల్లి లుపప్రాధ్యాపకరాగి కాయ్వమాడి 1966 జనవరియల్లి గులబగార్ మెడికల్ కాలేజినల్లి ప్రేద్య ఏభాగద ప్రాధ్యాపక - ముఖ్యిష్ట, నంతర అదర ప్రాభాయిరాగి, డీనోరాగి 30 వరుషగాళ సేవే సల్లిసిదరు.

నంతర అవర సేవ ముంబయి, ప్రేద్యాబాద్ మత్తు గులబగార్, బెగావి మత్తు మదుబేరియల్లి నిరంతరవాగి అవర ప్రేద్య తీక్ష్ణ ప్రేతిగ ఐవత్తు వరుషగాళ కళదివే. రాజీవగాంధి

ఆరోగ్య విజ్ఞానగాళ విశ్వవిద్యాలయదింద ఎమిరిటస్ మౌరసర్ ఎంబ గౌరవాక్షర ప్రాత్రాదవరు అవరోబ్బరే ప్రేద్య అవరు గులబగార్ విశ్వవిద్యాలయద ప్రేద్యసేయ నికాయద ప్రథమ డీనోరాగి అల్లిన ప్రేద్య తీక్ష్ణాక్షర భద్ర బునాది ఒదిగిసిదరు. అవరు కాలేజిన అత్యుత్తమ ఆడళించార్థికారియాగి తమ్మ దాక్షతెయిన్న తోరిసిదరు. ఆస్త్రమీయల్లి బదరోగిలగి యావ ప్రీతఫలాపేక్షియల్లిడే సేవసల్సిద హగ్గలికి అవరమ్మ. తిస్తు, ప్రామాణికత, నిష్పే, సమయపాలనసేగే హసరాద అత్యుత్తమ తీక్ష్ణకరాగి, విద్యాధ్యాగాళ నెంజ్ఞన గురుగాలాగి హసరు మాడిద అవరు డా. బి.సి.రాయ్ రాష్ట్రమ్మయ సమధార ప్రేద్య తీక్ష్ణక ప్రతిష్ఠిత అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఫిజిపియన్ ఆఫ్ ఇండియద బమమానిత తీక్ష్ణక ప్రతిష్ఠిత ప్రాత్రాగిద్దారే.

కామనోవెల్ట్ మెడికల్ ఫేలోసాగి లండన్, ఎడినోబరోవెల్ట్, నంతర అమెరికియల్లి ఎదే రోగిగాల్నిన విశేష ప్రావిష్టత పడేదు, క్లయ, క్లాస్టర్, కీటినాశక రోగాల బగ్గె సంఖోధనే మాడిద అవరు ఆ విషయలగి సంబంధిసిద ముస్కగాలన్న బరెదిద్దారే. కన్సెడెడల్లి ప్రేద్య విశ్వసోవెన్న, ఇంగ్లీషినల్లి మెడికల్ డిక్సనారియన్న రజిస్టర్డారే. రాఫేలర్ స్కూలర్ ఇన్ రేసిడెన్స్ ఆగి తొలగిలే తెరలి క్లయరోగద మేలి ముస్క బరెదిదు. రథియన్ ప్రేద్య ముస్కగాల అనువాద అవరిగ సోఎచియ్ ల్యాండ్ నేవరు ప్రతిష్ఠియన్న దొరచిసిమోట్టు. ప్రేద్య విషయక్కే సంబంధిసిదంతే 148 ముస్కగాలన్న ఇంగ్లీష్ - కన్సెడెడల్లి రజిస్టర్డారే; సహస్రార్ లేఖనగాలన్న బరెదిద్దారే. 270క్లో మేల్పుష్టి భాషణగాలన్న ఆకాశవాణియల్లి నీడిద్దారే.

ఇండియన్ చెస్ట్ సోసైటీ, న్యూపెనల్ కాలేజ్ ఆఫ్ చెస్ట్ ఫిజిపియన్ అధ్యక్షరాగి కాయ్వమివ్హాసిద అవరు జీవమాన సాధనసేగి ప్రాత్రాగిద్దారే. జీరియాటిక్స్ సోసైటీ ఆఫ్ ఇండియద అధ్యక్షరాగి ఎరదు బారి కార్బోనివ్హాసిద అవరిగ ఆ సంస్థ జీవమాన సాధన ప్రతిష్ఠినీడిదే.

కనాటిక రాచ్యోస్టవ ప్రతిష్ఠి, విశ్వమానవప్రతిష్ఠి, నుడిసిరి ప్రతిష్ఠి పడేద డా. శంకర్ అవరిగ గులబగార్ విశ్వవిద్యాలయ మత్తు ఆంధ్ర ఎనోటిలో ప్రేద్య విశ్వవిద్యాలయ గౌరవ డాక్టర్ నీడిదే.

నేతాజి, బిసిరాయ్, ఆర్. విశ్వాధనో మొదలాద ప్రతిష్ఠిత లుపన్యాసగాలన్న నీడిద అవరు మెడికల్ కోస్టిల్ రజతోస్టవ సంఖోధను ప్రతిష్ఠి పడేదిద్దారే. అవరు ఇంగ్లీషినల్లి మూరు ప్రేద్య నియతకాలకేగాలన్న మత్తు కన్సెడెడల్లి విజ్ఞాన లోకద సంపాదకరాగి, అకాడెమి ఆఫ్ రెస్టోరియల్ మెడిసిన్ డీనోరాగి కార్బోనివ్హాసిద్ధిధ్యార్థిద్దారే. అవర హేసరిసల్లిరువ ప్రతిష్ఠాన ప్రేద్యసేయ తీష్టు వేతన, ప్రేద్యశ్రీ ప్రతిష్ఠియన్న నీడుత్తు వలవారు జనపర హాగొ సమాజసేవా కాయ్వమాన మాధుత్తిరువురుల్లదే విజ్ఞాన ప్రసరణ కాయ్వదల్లి స్క్రియరాగి తోడికోండిదే.

ఇంతవ అనుపమ పాండిత్యద, అనన్న సాధనసేయ, ఆదశప్రాయు వ్యక్తిత్వద, సరళ సజ్జనికేయ హాగొ జనపర కాళజియ ప్రేద్య విజ్ఞాని డా. పి.ఎస్. శంకర్ రపరమ్మ కన్సెడెడల్ హేస్టేబ్యూండ అభివాన పొవచెవాగి కనాటిక విజ్ఞాన మత్తు తంత్రజ్ఞాన అకాడెమియ లిద్గె సమ్మిలనద సుసందర్భదల్లి జీవమాన సాధన ప్రతిష్ఠియన్న నీడి గౌరవిసిదే.